

Studijska knjižnica
„Miran Jarc.“
Novo mesto

POSEBNO OBVESTILO PREBIVALCEM KRŠKE OBČINE

Občinski odbor SZDL v Krškem in uredništvo Dolenjskega lista v Novem mestu sporočata vsem prebivalcem krške občine, da bo Občinski odbor SZDL Krško s 1. januarjem 1965 obnovil svoje solastništvo pri Dolenjskem listu, glasilo občinskih odborov SZDL Dolenjske in Spodnjega Posavja. V prihodnjem letu bo imela občina Krško v Dolenjskem listu vsak teden svojo stran kot redno tedensko komunistično glasilo. Tako sodelovanje je omogočil nov način sofinanciranja našega medobčinskega pokrajinskega tednika, ki bo začel veljati prihodnje leto.

Vsi nekdanji naročniki Dolenjskega lista, ki so naš tednik prejeli letos do konca maja, bodo v decembru 1964 brezplačno dobili na ogled vse številke Dolenjskega lista. Letna naročnina za 1965 ne bo spremenjena: znašala bo 600 dinarjev za pol leta; kakor doslej, jo bodo tudi v bodoče pobirali pismonoše na domovih naših naročnikov.

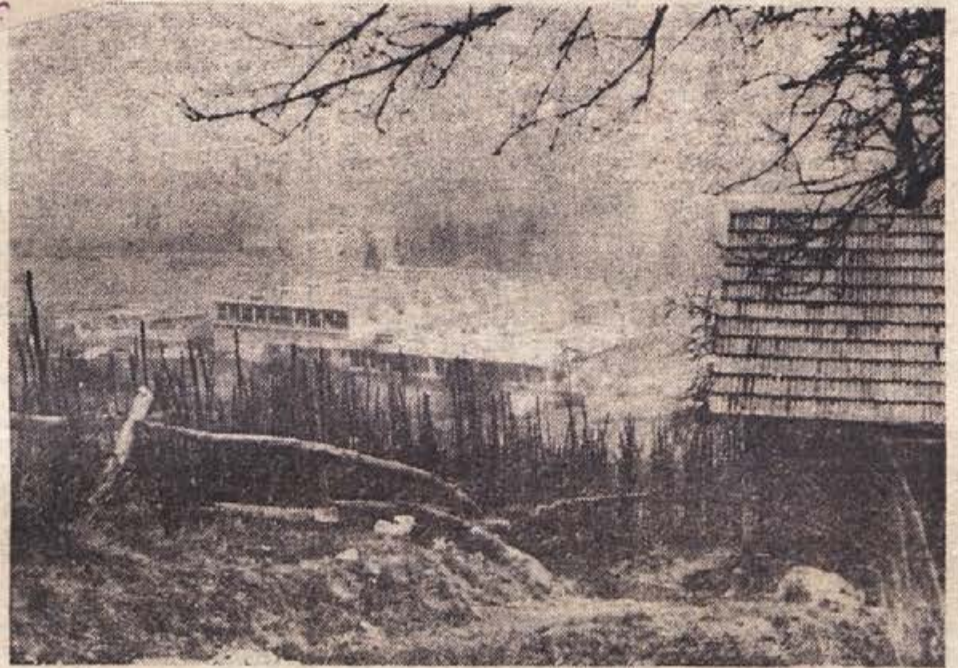
Občinski odbor SZDL Krško bo tudi vnaprej izdajal svoje mesečno glasilo NASI POGOVORI. Nujne objave in važne vesti bo krška občina pošle sporočala svojim občanom tudi prek lokalne radijske postaje v Brežicah. Obnovlje-

no in povečano tedensko komunistično glasilo občine Krško v Dolenjskem listu pa bo sprti seznanjalo občane z vsem, kar potrebujejo za dobro upravljanje in za seznanjanje z življenjem v domači občini. Stopnja obveščeniosti občanov se bo tako z novim letom znatno povečala.

Občinski odbor SZDL Krško in uredništvo ter uprava Dolenjskega lista vabita vse nekdanje naročnike in bralce našega domačega pokrajinskega glasila Socialistične zveze, da se ta mesec dobro seznanijo z vsebino Dolenjskega lista in da si ga spet naročijo. Da bo odpadlo vse nepotrebno dopisovanje, naročanje in javljanje naslovov, bo uprava lista štela za obnovljene naročnike vse tiste, ki ji ne bodo vrnila zadnjih dveh decembrskih številke časnika.

Podrobnejše obvestilo o zopetnem solastništvu krške občine pri medobčinskem glasilu Socialistične zveze na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju bo objavila še prihodnja številka NASIH POGOVOROV.

Občinski odbor SZDL Krško
Uredništvo Dolenjskega lista,
Novo mesto

PO VELIKEM PRAZNIKU »ISKRE« v Semiču

Med vinogradi in steljniki je zrasla tovarna z delavkami v belih haljah in s parketnim podom čez in čez. Pod spretnimi prsti semiških delavk nastajajo kondenzatorji, brez katerih si ni mogoče zamisliti razvoja in avtomatizacije industrije. Nobene proizvodnje ni na svetu, ki ne bi potrebovala kondenzatorjev. V glavnem izvažajo v Avstrijo, Zahodno Nemčijo in Indijo. Proizvodni plan za prihodnje leto predvideva 3 milijarde kosmatega dohodka.

V pomoč poplavljenem zbrano že 2.801.389 dinarjev

V zadnjih štirinajstih dneh se je na posebnem tekočem računu, kjer se zbirajo sredstva za pomoč poplavljenim, nabralo še dokaj prispevkov.

Sindikalna podružnica Pekarne in slaščičarne Novo mesto — 23.300 din; sindikalna podružnica tovarne »Krka« — 110.045 din; sindikalna podružnica Centra za socialno delo in Zavoda za zaposlovanje delavcev — 12.000 din; Zavod za zaposlovanje delavcev Novo mesto — 100.000 din; Center za socialno delo Novo mesto — 10.000 din; sindikalna po-

družnica »Iskre« Sentjernej — 99.500 din; Medobčinski zavod za prosvetno pedagoško službo Novo mesto — 9.000 din; sindikalna podružnica gostinskih in trgovinskih delavcev Novo mesto — 12.100 din; podjetje »Kremen« — 100.000 din; sindikalna podružnica podjetja Vodovod Novo mesto — 7800 din; sindikalna podružnica Kmetijske zadruge Novo mesto — 9.400 din; sindikalna podružnica Zdravilišča Dolenjske Toplice — 51.400 din; sindikalna podružnica Splošne bolnišnice Novo mesto — 81.725 din; sindikalna podružnica »Zelzina« Novo mesto 14.100 dinarjev.

V imenu mestne organizacije RK so zbrali: Helena Gričar na Mestnih njižah — 500 din; Ana Zajc na Cesti v Ragov log in na Ragovski cesti — 4500 din; Marija Petrov v Zabji vasi in deloma na Zagrebški cesti — 7715 din; Marija Zupet na Cesti herojev —

1250 din. Krajevna organizacija RK Smihel je zbrala — 9.577 din. Tudi podmladkarji RK so pridno zbirali denar in so imeli kar lepe uspehe. V VI. A razredu osnovne šole Novo mesto je zbrala Boža Padovan 1100 din; Podmladek RK na osnovni šoli Otočec — 1800 din; Podmladek RK na osnovni šoli Dol. Toplice — 8.150 din. Vseh prispevkov se je doslej zbralo 2.801.389 din. Misto lega je bilo zbranih oblačil v vrednosti 31.100 din.

Šentjernejčani že imajo krajevno skupnost

Tovaris Stanko Kušljan, zaposlen v Iskri, je na prvi seji 25-članskega sveta krajevne skupnosti Šentjernej postal njen predsednik. Dela ne bo malo, saj je območje šentjernejske skupnosti zelo razsežno. Obsega namreč 10 bivših krajevnih odborov vasi Čadra-

že, Maharovec, Dobravica, Šentjernej, Gor., Vrhpošje, Šmarje, Drča, Dol. Stara vas, Ostrog in Zameško.

Da bi delo kar najhitreje steklo, je bila imenovana posebna komisija za sestavo delovnega načrta in nalog, ki jih bo KS opravila v prvem

letu in tudi v kasnejšem obdobju. Na ponovni seji sveta, predvidena je okoli 20. decembra, bodo delovni načrti podrobneje obravnavali vsi člani.

Vreme

OD 10. DO 20. XII.

Približno od 11. do 16. decembra nestalno s pogostnimi padavinami; sprva južno vreme z dežjem, sredi decembra spet ohladitev s snegom. Po 16. decembru nekaj suhih in hladnih dni, 20. ali 21. decembra pa zopet sneg. Dr. V. M.

Posvetovanje o novi šoli v Kočevju

Včeraj popoldne je bilo v dvorani množičnih organizacij v Kočevju širše posvetovanje o gradnji nove šole. Posvetovanje je sklical občinski odbor Socialistične zveze v so. delovanju z ObSS in Obs, udeležili pa so se ga tudi zastopniki delovnih organizacij s področja gospodarstva in družbenih služb. Vemo, da je nova šola v Kočevju nujno potrebna in da so se na konferenci krajevne organizacije SZDL v mestu odločili za samoprispevek. Treba pa se je čimprej podrobno dogovoriti, kako bi Kočevje kar najhitreje prišlo do šole. Včerajšnji posvet je imel prav ta namen, o podrobnostih pa bomo poročali prihodnjič.

Pozdrav VIII. kongresu ZKJ

Ob zaključku konference mladinskih aktivov novomeške občine so v nedeljo dopoldne iz Sindikalnega doma v Novem mestu poslali telebrzojavko:

Delegatom VIII. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije: Mladina novomeške občine, zbrana na redni letni konferenci, želi VIII. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije veliko delovnih uspehov.

Spominu brigade Fontanot

20. decembra bodo na šolskem posloplju na Suhorju odkrili ploščo v spomin na ustanovitev italijanske brigade FONTANOT v tem kraju. Pričakujejo okoli 120 tujih in domačih gostov. Člani občinskega Združenja borcev NOV bodo s sodelovanjem množičnih organizacij pripravili gostom lep sprejem in spored.

NOVA POŠTA V KRŠKEM

Nova pošta v Krškem je pričela obratovati v stolpiču na Vidmu 27. novembra popoldne. Izročili so jo prometu v počastitev dneva republike in so vložili vanjo nekaj nad 25 milijonov dinarjev. Pošta ima tudi avtomatsko telefonsko centralo s 300 številkami, povečali pa jih bodo lahko za 1000 naročnikov. — Več o nadaljnjih načrtih za modernizacijo PTT prometa v krški občini in v Spodnjem Posavju sploh berite še na 5. strani današnje številke Dolenjskega lista!

Kako bomo plačevali davek na osebni dohodek

Olajšave za davčne zavezance — Davčna osnova poslej 1.200.000 dinarjev

Zvezni zbor zvezne skupščine je pred kratkim sprejel zakon o spremembah zakona o davku na osebni dohodek državljanov. Osebni dohodek, od katerega ne bo treba plačati davka, se poveča od sedanjih 900 tisoč dinarjev na 1.200.000 dinarjev. Zakon so spremenili v prvi vrsti zato, ker bi se ob dosedanjih davčnih osnovi znatno povečalo število davčnih zavezancev in primerjavi s prejšnjim letom. Junija 1963 je imelo blizu 300 tisoč zaposlenih neto osebne dohodka iz rednega delovnega razmerja v višini več kot 80.000 dinarjev (letno nad 960.000 dinarjev), v istem

meseču letos pa se je število zaposlenih, ki bi plačali davek, potrojilo. Blizu 35.000 zaposlenih je namreč prejelo iz rednega delovnega razmerja več kot 100 tisoč dinarjev mesečno.

Zakonodajalec je upošteval tudi dejstvo, da so v prvih devetih mesecih letos narasli življenjski stroški povprečno za deset odstotkov (v septembru za 15 odstotkov), tako da lahko za vse leto pričakujemo porast 12 odstotkov. Zato so tudi ublažili davčne stopnje, po katerih bodo plačevali davek na osebni dohodek, zlasti za državljane z nižjimi dohodki, ker je prav pri

njih porast osebnih dohodkov rezultat večjega in boljše dela.

Novi zakon ukinja olajšavo o zmanjšanju davčne osnove za 50.000 dinarjev za vsakega člana v gospodinjstvu davčnega zavezance, ki edini zasluži. Sodijo namreč, da za to olajšavo ni ekonomskega in socialnega opravičila. Zmanjšali so tudi progresivno davčno stopnjo za dohodke odvetniške dejavnosti, ki presega 1.200.000 dinarjev letno.

Predpis se nanaša na dohodke, ustvarjene v letu 1964. Od 1. januarja 1965 bo to področje urejal temeljni zakon o prispevkih in davkih državljanov.

Kaj je to: evidentiranje kadrov?

Na prihodnjih volitvah bomo prvič uresničili pri nas ustavno načelo o obvezni izmenjavi (rotaciji) odbornikov v občinskih skupščinah ter poslancev v republiških in v zvezni skupščini. Razumljivo je, da v zvezi z vse večjo demokracijo v javnem življenju in razvojem samoupravljanja, postajajo voljeni organi resnični predstavniki želja delovnih ljudi in uresničevalci njihovih težav. Občanom in volivcem torej ne more biti vseeno, kdo bo izvoljen za opravljanje katerikoli dolžnosti, ki ima družbeni pomen.

Izmenjava kadrov ali rotacija, kot pravimo temu, je ustavno določilo, ki občana spodbuja k razmišljanju, kdo naj bo njegov izvoljeni predstavnik v občinski, republiški ali zvezni skupščini, pa tudi v drugih voljenih organih. S tem, da omejuje pomeno izvolitev dosedanjih odbornikov in poslancev, omogoča ustavno načelo izmenjave (rotacije) večjemu številu občanov in delovnih ljudi, da se bodo zvrstili v voljenih organih in neposredno sodelovali pri opravljanju družbenih zadev. Ker bo izmenjava odbornikov in poslancev odsej pogostejša, saj jo bomo doživljali pri vsaki volitvi, pa načelo rotacije spodbuja občana in volivca tudi k temu, da kar najbolj zavzeto in množično sodeluje pri izboru svojih voljenih predstavnikov.

Slednje je toliko bolj razumljivo tudi zato, ker smo že omenili, da so voljeni organi uresničevalci težav in želja občanov. Občanu torej res ne more in ne sme biti vseeno, kdo je njegov voljeni predstavnik. Prav zato je v predvolilnih pripravah najpomembnejše obdobje čas, ko razpravljamo o tem, kdo bo naš predstavnik v občinski skupščini in kdo poslanec v republiški in zvezni skupščini. Tokrat se ne bomo zbrali na zboru volivcev le

nekaj dni pred tem, ko je treba izročiti volilni komisiji predloge kandidatov za naše območje. S to pomembno, vsesplošno kadrovske akcije pričenjamo že zdaj, tako da bomo imeli kar dobra 2 meseca časa, da bomo pretehtavali, kdo bi bil najprimernejši za našega kandidata. Postopku kadrovske izbire občanov, ki po našem mišljenju pridejo v poštev za kandidate, pravimo evidentiranje kandidatov. V decembru in januarju bomo volilni komisiji pošiljali predloge kandidatov, ki so po naši oceni primerni za odbornike in poslance, na zborih volivcev v februarju pa bomo nato izmed teh, v predvolilnih pripravah evidentiranih kandidatov, izbrali tiste najboljše, ki jih bomo v naši volilni enoti predlagali v kandidatno listo in

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

izmed njih pozneje na volitvah izvolili odbornike in poslance. Izbira bo zato veliko bolj pretehtana kot doslej, kandidati, ki bodo prišli na listo, pa bodo resničen izraz želja volivcev in občanov.

Da bi bilo evidentiranje kandidatov, kot najpomembnejši del predvolilnih priprav res množično in vsestransko, je volilna komisija pri ObO SZDL že razposlala vsem krajevnim organizacijam SZDL posebne vprašalnike, ki jih pri krajevnih organizacijah v volilnih enotah kjer bodo volilne, lahko dobe vse družbene organizacije in posamezni občani. Vsakdo, ki želi sodelovati pri evidentiranju kandidatov, lahko dvigne tak vprašalnik in vanj vpiše v odgovorjajoče rubrike zahtevane podatke o kandidatu, ki po njegovem mišljenju pride v poštev. Izpolnjeni vprašalniki odda nato krajevni organizaciji SZDL, ta pa ga bo posredovala volilni komisiji.

Štirje problemi mučijo današnjo Indijo, veliko 475-milijonsko državo na jugu Azije. Spor s Pakistanom zaradi Kašmira, pomanjkanje hrane in kitajska atomska bomba. Indijski premier Šastri je prišel v London, da bi rešil nekatera gospodarska vprašanja in da bi si zagotovil pomoč v sporu s Kitajsko.

Za Zahod je Indija zelo važna. Če bo Indija premagala svoje težave, bo po mnenju Zahoda demokracija dokazala, da je sposobna rešiti tudi najtežje probleme v Aziji. Svetilnik in kažipot Azije bo postala Indija, ne Kitajska. Azija se bo prepričala, da je mirna evolucija (razvoj) boljša od krvave revolucije.

Zato je Zahod pripravljen podpreti Indijo s krediti, pa tudi orožjem. Kitajska bomba je postavila Indijo pred zelo težko dilemo: za ali proti bombi, za nevtralno politiko ali za povezavo z zahodnim blokom.

O teh in drugih vprašanjih je te dni razpravljala Šastri v Londonu. Vprašanje, ali naj ima tudi Indija atomsko bombo, ni toliko finančno kot načelno vprašanje. Znani indijski znanstvenik dr. Bhabha trdi, da je danes možno izdelati atomsko bombo že za 350.000 dolarjev. Za vojaške proračune velikih držav to ni tako velika žrtev.

Vprašanje, za ali proti bombi, je za Indijo predvsem moralno. Lahko dežela Gandhija, Nehruja in drugih filozofov sploh misli na lastno atomsko bombo. Je to moralno, v skladu s tradicijo Indije?

Vsi v Indiji se zavedajo, da je bomba v rokah Kitajske grožnja, vsi vedo, da je Kitajska ne bo uporabila, vendar grožnja je tu. Ze samo to dejstvo slabi indijske diplo-

matske pozicije, njen ugled velike države, njen prestiž v Aziji.

Vprašanje ima svojo moralno plat tudi zato, ker je v Indiji velika nezaposlenost in so velike težave s preskrbo. Riž, glavna hrana Indij-

Dva obiska

cev, je vse dražji. To pa je težko breme za vse, kajti nacionalni dohodek povprečnega Indijca ni niti 70 dolarjev na leto — 55.000 din.

Sastri je bil zdaj prvič v Londonu, to je bil sploh njegov prvi obisk na Zahodu. Očitno je, da želi novi premier obnoviti stike, ki jih je imela Indija za časa Nehruja. Predviden je tudi njegov obisk v Združenih državah in v Sovjetski zvezi. Toda Velika Britanija je in ostane najvažnejša dežela za Indijo. Od vseh direktnih tujih investicij v Indiji odpade na britanski kapital še vedno 80%! Vsota britanskih investicij v Indiji znaša dobro milijardo dolarjev.

Na tiskovni konferenci po svojih razgovorih v Londonu je Šastri izjavil, da bi morali sklicati konferenco, na kateri bi razpravljali o tem, kako preprečiti širjenje atomskega orožja na druge države. Šastri meni, da bi morala na tej konferenci sodelovati tudi Kitajska, a bi morala prej podpisati moskovski sporazum o prepovedi atomskih poskusov. To bi bil namreč dokaz njene dobre volje.

Sastrijev obisk v Londonu je bil

planiran že pred več tedni, obisk kongoškega premiera Combeja v Parizu pa je bil senzacija. Combeja jo koj po prihodu sprejel sam de Gaulle, govorila sta med štirimi očmi. Kaj — to je še tajna.

Francoški komentatorji menijo, da se je Combe vrnil domov s praznimi rokami, vsekakor pa ni mogel biti preveč zadovoljen. Francija prav gotovo ne bo žrtvovala svojega dobrega imena v Afriki zaradi Combeja. Izgubila bi več kot bi lahko dobila.

Combe je dejal, da je razpravljaval v Franciji o francoski tehnični pomoči, o strokovnjakih, ki bi jih lahko dala Francija. Toda vprašanje je, če lahko ti rešijo kongoške probleme. Nihče ne more niti približno napovedati, kdaj se bodo razmere uredile, kdaj se bo vrnil mir v deželo, kdaj se bodo ljudje vrnila na delo.

V Kongu vlada anarhija, je plemenska vojna. Nacionalne zavesti še ni, važnejša je plemenska pripadnost. Za oblast se bore razne skupine. Combe meni, da bo zmagal, če se bo naslonil na Zahod. Zato velja v obeh velike večine za kolaboracionista, za agenta Zahoda, ki se drži na oblasti s pomočjo plačancev in belgijskih intervencij.

Krize še ne bo konec, igra Vzhod-Zahod se bo v Kongu še nadaljevala. Nihče ne idealizira upornikov in njihovih akcij, vendar posebej je ti afriško rešitev, afriške tradicije. Na Combeja pa bodo vedno kazali s prstom: ti si prišel na oblast s pomočjo Evropejcev. Zato je zelo malo verjetno, da bi lahko Combe uspel. Rešiti ga ne morejo niti ameriški dolarji niti belgijski franki.

ji. Volilna komisija bo od časa do časa objavila sezname evidentiranih kandidatov po volilnih enotah, da bi imeli volivci pregled in da bi lažje premislili, kdo bi bil najprimernejši za njihovo listo kandidatov.

Volilna komisija v Novem mestu se je poleg tega lotila ankete med odborniki občinske skupščine. Vsem odbornikom so razposlali ankete liste, v katerih bodo brez označbe imen odgovorili na vrsto vprašanj o svojem odborniškem delu. Iz zbranih odgovorov bo volilna komisija izluščila zanimive ugotovitve o dobrih straneh in pomanjklivostih dosedanjega

skupščinskega dela. Z ugotovitvami bo seznanila občane, da bi lahko dosedanje iz-

kušnje uporabili pri kadrovanju in evidentiranju novih odbornikov.

V Bušechi vasi in na Izviru nimajo pitne vode

Osnovna šola v Bušechi vasi je še vedno brez pitne vode. Tudi vaščani je nimajo in jo nosijo iz oddaljenega studenca. Deset minut hoda je do tam, zato ni čudno, da prebivalci želijo imeti vodovod. Življenje brez dobre pitne vode je res težko, še zlasti hudo pa je, če je primanjkuje šolarjem. Podobne težave z vodo

imajo ljudje na Izviru. Tudi tam hodijo po vodi 10 minut daleč. Sklicali so že sestanek in se pogovorili o gradnji vodovoda. Gradbeni odbor bo sestavil predračun zanj, nato pa se bodo ponovno sestali in pogovorili, koliko bodo prispevali za gradnjo. Vsak bo dal nekaj v denarju, nekaj pa bo odslužil s prostovoljnimi delom. Za

pomoč bodo občani zaprosili tudi občinsko skupščino. Z gradnjo bi radi začeli čimprej — če se bo dalo, že kar na pomlad.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Italija voli. V torek bodo izvolili v Italiji novega predsednika vlade. Sedanjí predsednik Segni je moral zaradi bolezni odstopiti. Menijo, da ima največ izgledov sedanjí zunanji minister Saragat, zanj so tri stranke in sicer socialisti, socialdemokrati in republikanci.

● Južna Arabija neodvisna? London ima pripravljen načrt, po katerem naj bi ustanovili iz raznih sultanatov južne Arabije federacijo. Ta naj bi postala dejstvo leta 1966. Moramo reči, da se razni sultani in šejki ne navdušujejo preveč za to rešitev.

● LR Kitajska v Združene narode? Ni preveč izgledov, Amerika je še vedno proti temu. Za sprejem v svetovno organizacijo bi morali zagotoviti kitajskega sodelovanja v ZN zbrati dve tretjini glasov, ti pa še vedno manjkajo.

● Francija demantira. Francoška vlada je zanikala vesti, ki so se pojavile v svetovnem tisku, da je Francija opravila eksplozijo atomske bombe v Sahari. Najbrže je preskusila samo atomsko orožje. Pač pa so opravile podzemsko eksplozijo Združene države Amerike.

● Peron nezahvalen. Bivši argentinski diktator Juan Peron se je hotel te dni vrniti v Argentino. Prišel je do Ria de Janeiro, tu pa je moral letalo, s katerim je potoval, nazaj. Zdan živi na jugu Španije, prošil je za bivanje v Švici. V Bernu so sklenili, da je nezahvalen. Zato bo ostal v Španiji.

● Republikanci se posvetujejo. Te dni so se zbrali v Denverju, glavnem mestu Colorada, republikanski guvernerji na posvet. Tema: poraz na zadnjih ameriških predsedniških volitvah. Republikanci menijo, da bodo na delnih volitvah za kongres (predstavniški dom in senat) bolje odzreli. Kriza Republikanske stranke je 1. kriza vodstva, 2. programa.

● Stiki Ankara-Moskva. Med Turčijo in Sovjetsko zvezo se led počasi taja. Napovedan je obisk sovjetskega zunanjega ministra Gromika v Turčiji, te dni bo odpotovala v Moskvo delegacija trgovskih in industrijskih krogov. Turčija se zaveda, da je v vprašanju Cipra izolirana in da si mora zagotoviti podporo, kjer se le da.

■ V oktobru je bila proizvodnja slovenskih hidroelektrarn za 66 odstotkov večja kot mesec dni prej. S 170,7 milijona kWh je bila presežena tudi proizvodnja lastnega oktobra s 137,9 kWh.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● V ponedeljek ob 9. uri dopoldne se je v Domu sindikatov v Beogradu začel VIII. kongres ZKJ, ki bo predvidoma trajal šest dni in ki bo imel velik pomen za naš nadaljnji napredek. Kongres je v prisotnosti 1302 delegata, članov CK in Centralne revizijske komisije ZKJ ter predstavnikov 29 komunističnih, delavskih, socialističnih partij in naprednih gibanj začel generalni sekretar Josip Broz Tito, ki so ga udeleženci toplo in navdušeno pozdravili. Sprejem, ki so ga priredili Titu, je spet znova, kot že tolikokrat, pokazal, kako priljubljen je veliki borec za napredek in kakšne zasluge mu gredo za vse to, kar je danes Jugoslavija in kar ona pomeni v svetu.

Prvi in najvažnejši, težko pričakovani referat, ki je vzbudil zanimanje ne le pri nas doma, ampak po vsem svetu, je bil Titov referat. Najbogatejša misel, ki jo je izrekel referent in ki bo še dolgo naše zares delovno, bojno geslo, so bile te besede: Očistimo našo pot vsega, kar nas ovira! Tito je, kakor vedno, govoril odkrito. »Vidite,« je dejal šefu delegacije madžarske socialistične delavske partije, »mi na kongresu kritiziramo razne pojave v procesu našega razvoja, kajti tisto pozitivno, kar je socializem v Jugoslaviji dosegel, obstaja in se ne more z ničemer izbrisati.«

Tito je govoril o številnih vprašanjih našega razvoja. Ko je obravnaval probleme delavskega samoupravljanja, je med drugim dejal, da delavskega samoupravljanje ne bi moglo izpolniti zaupane mu funkcije, če bi kratili kolektivom samostojno razpolaganje s potrebnimi materialnimi sredstvi. V referatu se je dotaknil tudi nacionalnih odnosov in med drugim rekel, da smo dolžni držati se Lenínovega opozorila, da je boj proti nacionalističnim pojavom najučinkovitejši, če se vsakdo obrne predvsem k lastnemu

področju, če si vsi zares prizadevamo, da nacionalistične smeri pometemo v lastni hiši. O dosedanjem delu komunistov med mladino pa je dejal, da je bilo slabo. Obsodil je pojav diferenciacije med mladino, pojav, ko se intelektualna mladina ločuje od delavske, kot da je nekaj več.

Tito je govoril v svojem referatu tudi o mednarodnih problemih. O politiki nezvezanih je rekel, da je to boj proti vsem obli-

VIII. kongres ZKJ- pogled naprej

kam podrejenosti in neenakosti. Ta boj je sestavni del lastnega boja za družbeni napredek.

Glede naših odnosov s Sovjetsko zvezo je Tito dejal, da se niso uresničila pričakovanja, da se bosta sovjetska vlada in partija povrnila k notranji in zunanji politiki iz stalinskega obdobja. Referent je poudaril zasluge Hruščova pri destalinizaciji in tudi pri normalizaciji odnosov s Jugoslavijo, kar pa seveda ne pomeni, da ni imel tudi neuspehov in da ni delal tudi napak.

Titov referat, ki je imel kritičen pečat, se je zaključil z ugotovitvijo, da nas ljudje upravičeno kritizirajo, ker nismo odločnejši proti tistim, ki delajo razne napake in ki se na raznih odgovornih položajih ponašajo samovoljno: upravičeno nas kritizirajo,

Ne moremo se več igrati!

Zadnji plenum občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu je bil posvečen problemu zaposlovanja - Rezervata delovne sile ni več! - Kje je ključ do boljšega zasluzka? - Industrije z obrtniško mentaliteto ne moremo biti veseli!

V petek, 4. decembra, se je sestal plenum občinskega sindikalnega sveta. Novo izvoljeni predsednik sveta, tovariš Ludvik Kebe, nam je v razgovoru povedal, kakšni problemi čakajo sindikalno organizacijo v občini v prihodnjem letu.

Razprava na plenumu se je sukala v glavnem okrog dveh tem: zaposlovanje občanov s skrbjo za človeka in izobraževanje zaposlenih pred in med zaposlitvijo. Pri prvi temi so govorili o humanih odnosih v delovnih organizacijah, o fluktuaciji delovne sile, o nagrajevanju; pri drugi: o izobraževalnih centrih, delavskih univerzah in dopolnilnih šolah.

Kdo bo delal na kmetih?

Prav imajo tisti, ki s strahom spremljajo odtekanje delovne sile s kmetijstva v tovarne. Kjer domačija res ne more nuditi rentabilnega pridelovanja, je tovarna rešila ljudi pred stradanjem, vendar so danes tudi kmetijska področja okrog Novega mesta že tako izčrpana, da bi vsako nadaljnje zaposlovanje preveč prizadelo kmetijstvo. Z delovno silo se ne

Tudi zaposlovanje je treba planirati

Večina podjetij še danes ne ve, koliko ljudi potrebuje, koliko jih bo zapustilo delovna mesta in koliko jih bo prišlo na novo. Tako tudi zavod za zaposlovanje ne more zadostiti vsem potrebam. Pojavlja se višek ženske delovne sile v Novem mestu, veliki premiki delovne sile in težave z zaposlovanjem mladine, ki konča obvezno osemletno šolanje. Velik del na novo zaposlenih pa je nekvalificiranih, kar vpliva na zmanjšanje storilnosti (tudi zaradi tega, ker jim služba ni edini vir dohodka) in porast mestnega prebivalstva (pritisk na preobremenjene kapacitete v stanovanjski, komunalni, šolski in prometni dejavnosti).

Toda tu ni samo nesistematično zaposlovanje - mnogo je podjetij, ki navzlic vsem političnim in ekonomskim parolam še niso poiskala notranjih rezerv. Stroji so pri nas izkoriščeni 50 odstotno, lahko pa bi bili 90 odstotno! Vodilni uslužbenci s primernimi osebnimi dohodki se ne potrudijo za izboljšanje organizacije pro-

ri torej izkoriščajo pomanjkljivost Zakona o delovnih razmerjih, saj so jim delovne organizacije dolžne po 7 zaporednih neupravičenih izostankih z dela izročiti delovne knjižice, medtem ko je zahtevek za povrnitev nastale škode podjetju v večini primerov praktično nemogoče realizirati. Tudi za take primere bo treba najti način, ki bo delavca obvezoval na povrnitev materialne izgube, povzročene kolektivu.

Še ena možnost za večji zaslužek

Primerna izobrazba in specializacija delavcev bosta zmanjšali fluktuacijo in zvečali storilnost - s tem pa tudi povečali osebne dohodke. Na žalost pa primerne industrijske šole v Novem mestu nimamo. Obrtna šola, ki jo tudi sicer še potrebujemo, daje kadre s tipično obrtniško mentaliteto, kar že tako nerazvito industrijo krepko bremeni.

IMV ima na primer 70 vajencev v tej šoli, vendar naj bi bila tipična industrijska delovna organizacija! Vsi absolventi te šole so naučeni obrtniški, individualni na-

UREDITVENI NAČRT ZA CENTER NOVEGA MESTA

Te dni je inženir Danilo Lapajne dokončal ureditveni načrt, ki zajema centralni del Novega mesta. Urbaniščična dokumentacija vsebuje analize o starosti stavb, številu privlastva, višini stavb, zgodovinskih objektih, prometni situaciji in namenski izrabi površin. Vrisana so tudi predvidena rušenja in novogradnje za 30 let naprej. O načrtu trenutno razpravlja svet za urbanizem občinske skupščine.

Ce primanjkuje surovin, je težko delati!

Očitnemu pomanjkanju surovin, ki hromi tudi nadaljnji razvoj KOVINSKEGA PODJETJA v Sevnici, je treba narediti konec - Taka podjetja potrebujemo, zato jim moramo zagotoviti tudi pogoje za delo!

Kovinsko podjetje v Sevnici je bilo zaradi potreb po tovrstni dejavnosti ustanovljeno 1. julija 1962. Kolektiv je izpočetka štel le štiri ljudi, do julija letos pa je narasel na 29 članov. Prvega julija letos, natanko dve leti po ustanovitvi, se mu je priključil obrat za kovinsko galanterijo sevnške Koptarne. Zdaj dela v kovinskem podjetju v Sevnici 63 ljudi, letos pa bodo ustvarili za približno 70 milijonov dinarjev vrednosti in predelali okoli 120 ton kovin raznih vrst.

Izdelujejo kovinska ogrodja za sodobno pohištvo, strelovodne naprave in manjše konstrukcije, hkrati pa kooperirajo s Strojnimi tovarnami v Trbovljah, za katere delajo sestavne dele za razne rudniške naprave. Še vedno izdelujejo razno kovinsko galanterijo za potrebe Koptarne v Sevnici.

Kooperacija s Strojnimi tovarnami v Trbovljah se kar lepo razvija, saj jim bo letos vrgla okoli 30 milijonov dinarjev. Če upoštevamo, da so s tem začeli šele v drugi polovici 1964, je to kar precej. Izdelujejo posamezne dele za osipne jaške za separacije in posamezne dele za razne druge rudniške naprave. Kooperacija bi se lahko, kot so nam povedali, razvijala veliko bolj, če bi bil obrat boljše opremljen. Predvsem potrebujejo dvigalne naprave, da bi lahko prevzeli izdelavo težjih kosov. Približno 10 milijonov dinarjev bi bilo za prvo silo v te namene dovolj, saj so vsa osnovna sredstva, s katerimi razpolagajo, vredna komaj 12 milijonov dinarjev.

Surovine pa so problem zase. Ta problem je najbolj pereč v kovinski predelovalni industriji in obrti, ki se je pri nas močno razvila in že prerašča surovinsko osnovo. Povedali smo že, da kovinsko podjetje v Sevnici predela približno 120 ton raznih kovin v letu dni. Zelo majhen del jih dobijo preko grosistične trgovske mreže. Vse ostalo so prisiljeni »nažicati« po raznih tovarnah, podjetjih itd. Kadar zmanjkuje profilnega železa ali pa kakršnihkoli kovinskih cevi, se odpravijo dva

ali trije z avtomobilom po Sloveniji in jo obredejo po dolgem in počez! Tu se najde 50 kg blaga, tam spet 150, drugod 70 kilogramov in tako se počasi nabirajo tone, proizvodnja pa le rine nekako naprej. Vse tako nakupljeno blago je poleg visokih stroškov vselej močno preplačano! Najbolj primanjkuje pocinkanih pločevine. Kovinsko podjetje v Sevnici je bo letos porabilo 6000 kilogramov, samo 800 kilogramov pa so je dobili od grosista. Nič manj težav ni s črno pločevino manjših dimenzij (od 0,5 do 10 milimetrov), s črnimi in

pocinkanimi kovinskimi cevmi ter s profilnim železom. Od 50 ton črne pločevine, kolikor je bodo letos porabili, so je dobili od grosista samo 5 ton, od 10 ton U železa niso dobili od grosista nič, od 30 ton profilnega železa pa so dobili od grosista le 10 ton. V prihodnosti bi na primer potrebovali za naročila, ki se jim obetajo, 60 ton kvadratnih cevi, zagotovljenih pa imajo le 12 ton.

Z osebnimi dohodki ni težav, kot so nam povedali, saj je povprečni osebni dohodek v kolektivu 37.000 dinarjev na mesec. Ljudi, ki bi zaslužili manj kot 25 tisočakov, pri njih ni. Surovine pa so zanje težava, ki je sami ne bodo mogli odpraviti. Zato bi bilo kar prav, ko bi malo bolj o tem razmišljali na pristojnih mestih. Brez dvoma so takšne delavnice in industrijski obrati, kot je kovinska delavnica v Sevnici, izraz potreb. Če torej določeno blago ali izdelek potrebujemo, je pač treba surovino zanj zagotoviti!

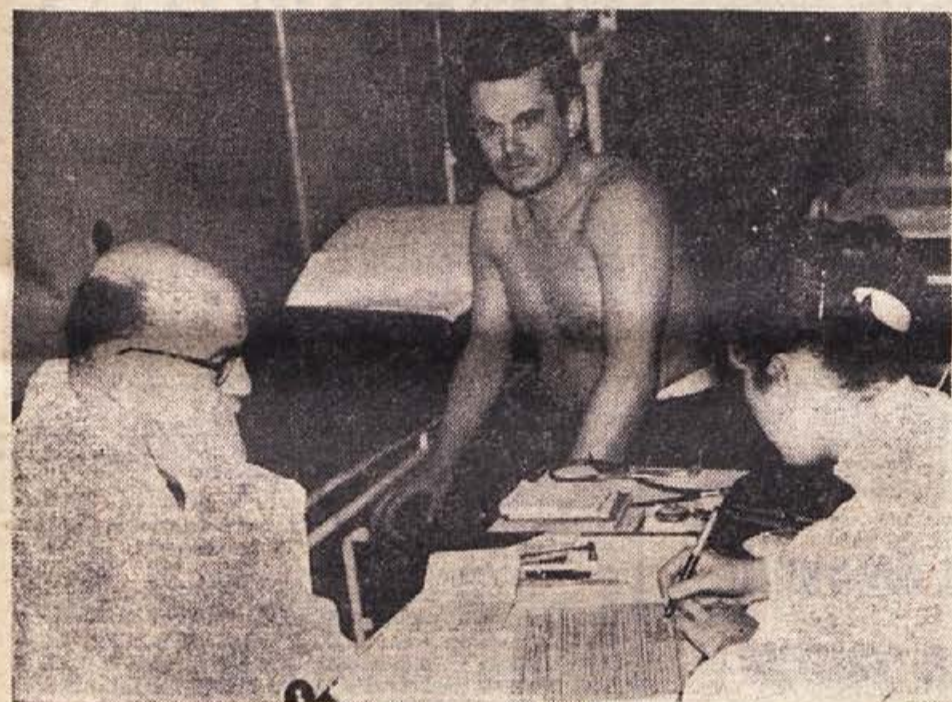
Dolenjski list v vsako hišo naše pokrajine!

ŠE KORAK NAPREJ ZA BRŠLIN

V razpravi o zazidavi ožjega komunalnega centra v Bršlinu so delovne organizacije z manjšimi zamudami poslale sklepe svojim samoupravnim organom o financiranju gradnje otroškega vrta, poslovnih prostorov, zdravstvene postaje in trgovskih lokalov. Zagotovljena so sredstva za gradnjo otroškega vrta po kijuču, ki upošteva družbeni bruto dohodek. Nekatera podjetja so bila sicer mnenja, da bi bilo potreba najti ustrežnejši ključ, vendar se je večina izjasnila za kosmatni do-

hodek. Za zdravstveno postajo še ni dovolj interesentov.

O zazidavi in mikrolokaciji je že razpravljal svet za urbanizem. Za poslovno zgradbo bodo vzeli že ustaljen tip, da ne bodo načrti predragi. Vendar Pionirjeva skupina arhitektov-projektantov programa še ni dobila v roke in ne more zagotoviti izdelave projektov do 31. januarja, kot je bilo dogovorjeno. S tem se bo tudi gradnja trgovskih objektov najbrž zavlekla čez predvideni rok - junija 1965.

Tudi temeljit zdravniški pregled v ambulanti pred sprejemom na delo je odločilnega pomena za primerno zaposlitev delavca

moremo več igrati kot takrat, ko je bila Dolenjska še rezervat! Še posebej je opaziti pomanjkanje moške delovne sile, saj smo morali navzlic zmanjšanju (v primeri s preteklim letom) letos zaposliti še nekaj nad 800 delavcev iz drugih republik.

Novi delavec naj spozna svoje delovno mesto!

Od 3.359 izdanih delovnih nakazil za čas od 1. januarja do 30. septembra 1964 so dobili svojo prvo zaposlitev 704 delavci. Pa tudi tisti, ki so že bili zaposleni, so navadno prišli na nova delovna mesta, ki so jim kaj malo znana. Tak nov delavec se seveda ne more tako hitro privaditi na nove proizvodne naloge, kadrovske službe v naših podjetjih pa so še nerazvite in premalo skrbne za privajanje na delo. Marsikje rešijo to kar s »poizkusno dobo« (ki pa seveda ne da željenega uspeha), namesto da bi sistematično poskrbeli za priučetev delavca vsaj s primernim kratkim seminarjem, kjer bi mu predstavili njegovo delovno mesto in podjetje v celoti. Posledica je nizka storilnost, nezadovoljstvo delavca in podjetja in seveda tudi nizek zaslužek. Delovna mesta z zaslužkom pod 30.000 dinarjev pa postajajo vse bolj nevarna.

izvodnje in za boljše tehnologijo dela. Tako je prikrajšan za lep del dohodka tudi delavec, ki sicer na svojem delovnem mestu daje vse od sebe, na koncu meseca pa plačuje davek nesposobnemu vodilnemu uslužbencu. Vsaka delovna organizacija je dolžna zagotoviti delavcu vedno višje osebne dohodke, ne pa ga puščati na življenjskem minimumu in si pri tem mesti roke - saj ne delamo z izgubo!

472 je bilo v omenjenem obdobju samovoljnih zapustitev delovnega mesta. Nekate-

čin proizvodnje. Občinski sindikalni svet bo organiziral posvetovanje s šolami, podjetji in strokovnimi službami, kako bi organizirali izobraževanje, ki naj izoblikuje profil industrijskega delavca.

Na plenumu so govorili tudi o zaposlovanju ljudi, ki so telesno prizadeti, o invalidih, borbah in starejših oseb, saj je še mnogo takih mest, kjer bi lahko nadomestili delovno silo, ki je bolj potrebna na težjih delovnih mestih.

m

KLOPOTEC

Sevnica se pripravja na volitve

V občini Sevnica bo potekel prihodnje leto spomladni mandat naslednjim odbornikom občinske skupščine v naslednjih volilnih enotah:

OBCINSKI ZBOR:

2. volilna enota (odbornik Ivan Možic — Boštanj, Dol, Boštanj, Apnenik, Vrh);
4. volilna enota (odbornik Ivan Kožuh) — Drožanje, Metni vrh, Prešna loka;
6. volilna enota (odbornik Ivan Camloh) — Jelovec, Gaberje, Križ;
8. volilna enota (odbornik Jože Zupan) — Kal, Kladje, Leskovec, Stajngrob, Osrednek;
10. volilna enota (odbornik

- Franc Radišek) — Ledina, Orešje, Podgorica;
12. volilna enota (odbornik Rado Tavčar) — Loka, Celovnik, Zirovnica, Radež;
14. volilna enota (odbornik Ivan Jazbec) — Podvrh, Trnovce, Stržišče, Vranje;
16. volilna enota (odbornik Alojz Androjna) — Primož, Hedina gora, Rogočice, Mala Hubajnica, Vel. Hubajnica, Češnjice, Znojile, Dol. Impolje, Gor. Impolje, Dol. Orle, Gor. Orle;
18. volilna enota (odbornik Zinka Gabrič) — Sevnica, (Glavni trg, Florjanska ulica in Cesta na grad), Brezovo, Pečje;
20. volilna enota (odbornik

- Mihael Metelko) — Studenec, Arto, Ponikve, Rovišče, Hudo Brezje, Zavratec, Brezovo, Osrednek;
22. volilna enota (odbornik Anton Majcen) — Sentjanž, Srednik, Koluderje, del Birne vasi, Budna vas, Cerovec;
24. volilna enota (odbornik Martin Slapšak) — Tleče, Telčice, Krsinji vrh, Gor, Stara vas, Trščina, Jeperjek, Zg. Vodale, Otavnik, Slanjški vrh, Drušče;
26. volilna enota (odbornik Jože Urbančič) — Vel. Cirknik, Mali Cirknik, Roženberk, Svinjsko, Podbršt;

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI:

A — skupina gospodarstva:

2. volilna enota (odbornik Vinko Geč) — KGP Sevnica, SGP Pionir, Elektro Krško — obrat Sevnica;
4. volilna enota (odbornik Janko Blas in odbornik Jože Goble) — Kopitarna Sevnica — brez žage;
6. volilna enota (odbornik Stane Novak) — železniške postaje Sevnica, Blanca, Breg, Loka, Boštanj, Jelovec, Tržišče, Krmelj, Pijavice, železniška postaja Sevnica, Nadzorstvo prog. Kurilnica, Nadzorstvo varnostnih naprav, Nadzorstvo telefonskih naprav in vse PTT enote v občini;
8. volilna enota (odbornik Anica Vovk in odbornik Franc Ogorevc) — Konfekcija Lisca in Konfekcija Jutranjka;
10. volilna enota (odbornik Anton Vavtar) — Mizarstva zadruga Sevnica;
12. volilna enota (odbornik Albert Felician) — člani KZ Sevnica in njihovi družinski člani na območju krajevnih uradov Sevnica in Boštanj;
14. volilna enota (odbornik Vlado Kobal) — člani KZ Sevnica in njihovi družinski člani na območju krajevnih uradov Blanca, Loka in Zabuškovec;
16. volilna enota (odbornik Jože Planinšek) — člani KZ Krmelj, in njihovi družinski člani na območju Krajevnega urada Sentjanž.

B — skupina prosvete in kulture:

20. volilna enota (odbornica Tončka Lončarič) — Gimnazija Brežice, Osnovna šola Brežice I, Osnovna šola Brežice II, Posavski muzej Brežice, Delavska univerza Brežice, Glasbena šola, Otroški vrtec Brežice — mesto, Zavod za razvoj kulture in prosvete, Solški center za blagovni promet, Osnovna šola Catež, Osnovna šola Skopice, Osnovna šola Mrzlava vas, Osnovna šola Cerklje, Osnovna šola Bučeva vas.
- C — skupina zdravstva in socialnega varstva:
20. volilna enota (odbornik Mišo Keršič) — Dom počitka Loka, Dom počitka Impolje.
- C — skupina državnih organov, družbenih organizacij in društev:
22. volilna enota (odbornica Ana Perme) — Občinsko sodišče, Postaja LM Sevnica, Občinski komite ZKS, občinski odbor SZDL, Občinski odbor ZB, Zavod za zaposlovanje delavcev, Občinski odbor RK, Občinski komite ZMS.

BREŽICE: seznam odbornikov, ki jim spomladi 1965 poteče mandat

V občini Brežice bo potekel prihodnje leto spomladni mandat naslednjim odbornikom občinske skupščine v naslednjih volilnih enotah:

OBCINSKI ZBOR:

2. volilna enota (odbornica Zlata Butara) — Brežice (Bizejska cesta, Trdnova ulica, Razlagova ulica, Askarova ulica, Kettejeva ulica, Murnova ulica, Tomšičeva ulica, Vodnikova ulica, Jurčičeva ulica, Cemelčeva cesta, Knjuhova ulica);
4. volilna enota (odbornik Jože Sepec) — Brežina, Cundrovec, Orno;
6. volilna enota (odbornik Karel Florjančič) — Sentlert, Gor. Lenart;
8. volilna enota (odbornik Stanke Rožman) — Artiče, Dečna sela, Glogov brod, Trebež;
10. volilna enota (odbornik Franc Kos) — Sromlje, Curnovec, Volčje, Silovec, Oključeva gora, Zg. Pohanca;
12. volilna enota (odbornik Franc Verstovšek) — Bojsno, Brezje, Pirsenberg;
14. volilna enota (odbornik Franc Petančič) — Dednja vas, Pavlova vas, Blatno;
16. volilna enota (odbornik Franc Cvetkovič) — Mihalovec, Loče, Rigonce;
18. volilna enota (odbornik Slavko Velhe) — Kapele, Podvino, Jerusalevec, Rakovec;
20. volilna enota (odbornik Ivan Sekoranja) — Bizejsko, Brezovica, Nova vas, Bračna vas, Drenovec, Bučkovje;

22. volilna enota (odbornica Zmaga Znidarič) — Orešje, Bizejska vas;
24. volilna enota (odbornik Vinko Lopatič) — Župeča vas, Račja vas, Boršt;
26. volilna enota (odbornik Franc Mohor) — Catež, Prilpe, Cerina, Dobeno, Zejno, Sobinja vas, Dvorce, Mali Cirknik;
28. volilna enota (odbornik Jože Gramc) — Velike Malence, Mrzliava vas, Globočice, Kraška vas, Kamenec, Stankovo, Ceden;
30. volilna enota (odbornik Franc Vinetič) — Velika dolina, Brezje, Perišče, Rajec;

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI:

- A — skupina gospodarstva:
2. volilna enota (odbornik Alojz Godec) — Bregansko selo I;
4. volilna enota (odbornik Franc Prah) — Podjetje za popravilo voz Dobova, IMV — obrat Brežice;
6. volilna enota (odbornica Dea Hervalin) — Trgovsko podjetje Krka Brežice, Ljudska potrošnja Brežice, Knjižarna Brežice, Elektro Krško — obrat Brežice, Odpad Brežice, Petrol Brežice;
8. volilna enota (odbornik Janko Cater) — Prevoz Brežice, PTT Brežice, Železniška postaja Brežice, Železniška postaja Dobova, Nadzorstvo proge Brežice;
10. volilna enota (odbornik Ludvik Hren) — Kolodvorska restavracija Brežice, Gostišče Pri pošti, Gostišče Pri gradu, Gostišče Mokrice, Gostišče Na Griču in vsa zasebna gostišča;
12. volilna enota (odbornik Ljubo Steger) — Obrtno servisno podjetje Posavje Brežice, Novokraj Brežice, Pekarna Brežice, Mlekarna Brežice, Konfekcija Brežice — Dobova, Mizarstva delavnica Dobova, Stanovanjska skupnost Brežice in zasebni obrtniki iz

območja krajevnih uradov Dobova, Kapele, Bizejsko in Vel. dolina;- 14. volilna enota (odbornik Stane Rebernik), odbornica Mira Skočaj, odbornik Mirko Zabka) — KZ Brežice, člani KZ in njihovi družinski člani na območju krajevnih uradov Brežice, Artiče in Sromlje;
- 16. volilna enota (odbornik Franc Marinček) — člani KZ Brežice in njihovi družinski člani na območju krajevnih uradov Cerklje in Krška vas;
- 18. volilna enota (odbornik Karel Erban) — člani KZ Brežice in njihovi družinski člani na območju krajevnih uradov Dobova in Kapele.

B — skupina prosvete in kulture:

20. volilna enota (odbornica Tončka Lončarič) — Gimnazija Brežice, Osnovna šola Brežice I, Osnovna šola Brežice II, Posavski muzej Brežice, Delavska univerza Brežice, Glasbena šola, Otroški vrtec Brežice — mesto, Zavod za razvoj kulture in prosvete, Solški center za blagovni promet, Osnovna šola Catež, Osnovna šola Skopice, Osnovna šola Mrzlava vas, Osnovna šola Cerklje, Osnovna šola Bučeva vas.
- C — skupina zdravstva in socialnega varstva:
20. volilna enota (odbornik Mišo Keršič) — Dom počitka Loka, Dom počitka Impolje.
- C — skupina državnih organov, družbenih organizacij in društev:
22. volilna enota (odbornica Ana Perme) — Občinsko sodišče, Postaja LM Sevnica, Občinski komite ZKS, občinski odbor SZDL, Občinski odbor ZB, Zavod za zaposlovanje delavcev, Občinski odbor RK, Občinski komite ZMS.

Z vrsto aktualnih komentarjev, ki bo sledila, želimo pojasniti in, če nam bo uspelo, tudi razjasniti vrsto političnih, organizacijskih in tehničnih vprašanj, s katerimi se bomo srečavali v pripravah na volitve v predstavniška telesa na vseh ravneh. Namen bomo dosegli le tedaj, če si bomo zagotovili tudi sodelovanje bralcev. Tega si zamišljamo v obliki vprašanj, opozoril in zapazanj s terena. Tako nam bo pomagano, da bodo naši aktualni komentarji na temo volitve zmeraj sveži, koristni in zanimivi.

Današnji komentar, prvi iz serije, naj poskuša odgovoriti na vprašanje, zakaj zopet volitve, saj je preteklo komaj poldrugo leto od zadnjih volitev. Takoj v začetku naj odgovorimo, da je nova ustava sprejela načelo kontinuitete (stalnosti) v delu predstavniških teles. Nova ustava ne predvideva možnosti razpuščanja skupščin (občinskih, okrajnih, republiških in zvezne) v celoti. Namesto tega je sprejeto načelo rotacije, se pravi, da je uvedena posebna oblika obnavljanja sestava skupščin. Vsi zbori se obnavljajo vsaki dve leti, in sicer polovica njihovega sestava.

Cemu taka sprememba v našem volilnem sistemu? Predvsem zato, da bi organi oblasti, ki so hkrati tudi organi družbenega samoupravljanja, delovali stalno, brez prekinitev. Tako postajajo naše skupščine stalno delujoča predstavniška telesa. To povsem ustreza značaju jugoslovanske socialistične družbe, kjer so organi samoupravljanja odločilni činitelj vsega življenja.

Tak način obnavljanja predstavniških teles ima po našem mnenju dve prednosti. Prva prednost je ta, da bi morale skupščine, ko se obnavljajo, premagovati začetne težave, ki jih povzročajo pomanjkanje izkušenj. Iz preteklosti vemo, da je po izvolitvi kateregakoli organa, zlasti še, če so bili izvoljeni povsem novi ljudje, nastala nekakšna praznina, se pravi obdobje prilaganja novim nalogam, obdobje iska-

PRED SPOMLADANSKIMI VOLITVAMI

ZAKAJ VOLITVE?

nja najboljših prijemov. Po izvolitvi skupščine (te ali one) je moral preteči določen čas, preden so poslanci oziroma odborniki spoznali njen mehanizem delovanja, organizacijsko strukturo, naloge in pogoje. To je nedvomno negativno vplivalo na uspešnost dela. Zdaj bo drugače: ko bo sedla v poslanske oziroma odborniške klopi polovica novih ljudi, bo tam našla drugo polovico sestava, ki bo že imela za seboj dve leti dela, kar pomeni dve leti izkušenj in znanja. V vseh skupščinskih organih, najsi bodo to zbori ali odbori oziroma komisije, bodo tudi poslanci oziroma odborniki z dvestoletno prakso, z znanjem, s spoznavanjem nalog skupščine, skratka z lastnostmi, ki jih bodo lahko prenašali na novo izvoljene poslance oziroma odbornike.

Druga prednost je ta, da bodo vsaki dve leti prihajali v skupščine novi ljudje, ki bodo vnesli v delo spet novega poleta in svežih idej. Ker je hkrati z načelom rotacije sprejet tudi princip prepovedi ponovne izvolitve (razen neka povsem določenih in posebej utemeljenih izjem), ni nevarnosti, da bi v skupščinah ostajali ljudje desetletja, tako dolgo, da bi navsezadnje postajali rutinerji, brez pravega občutka in poslušna za probleme, ki jih poraja življenje. To se pravi, da bodo vsaki dve leti prihajali v skupščine ljudje, ki neposredno pred tem niso bili člani istih teles. V naši družbi ne bo profesionalnih upravljavcev. V skupščinah bodo sedeli aktivni delovni ljudje, ki jim bodo volitve zaupali funkcije poslance oziroma odbornika samo za določeno dobo, nato pa se bodo morali umakniti drugim, da bi se tako zvrstilo skozi predstavniška telesa čim več delovnih ljudi.

Nov način obnavljanja skupščin, ki tudi drugod po svetu ni neznan, na primer v Združenih državah Amerike, ima seveda tudi svojo senčno stran, ki pa jo prej omenjeni prednosti nekajkrat odtehtata. Težava je namreč v tem, da so volitve vsaki dve leti in da je tudi sicer precej zapletenost zaradi tega, ker bodo vsaki dve leti volitve samo v polovici volilnih enot. Ali naj to pomeni, da aprila in maja prihodnje leto, ko bodo volitve v občinske, okrajne, republiške in zvezne skupščine, polovica volivcev sploh ne bo volila? Nikakor ne. Volilne enote za volitve poslancev oziroma odbornikov, v katerih bodo prihodnje leto volitve, se raztezajo na zelo različna območja. Le kaj to pomeni? To pomeni, da skoraj ne bo območja, na katerem ne bi bile niti zvezne niti republiške niti občinske volitve. Na primer: v volilni enoti Celje I, ki obsega območja občin Brežice, Laško, Sevnica, Sentjur pri Celju, Smarje pri Jelšah in Krško, ne bo volitev v zvezno skupščino, kar pa ne pomeni, da ne bo tudi volitev v republiško in v občinske skupščine. Sicer pa raje pustimo to vprašanje za enega prihodnjih sestavkov. J. B.

Priprave v Metliki

V občinskem zboru občinske skupščine Metlika bo prihodnje leto spomladni mandat naslednjim odbornikom v naslednjih volilnih enotah:

1. volilna enota (odbornik Jože Jankovič) — Metlika (Mestni trg, Trg svobode, Ulica na trg, Ulica na Obrh);
2. volilna enota (odbornik Manek Fuks) — Metlika (Trdnova pot, Stara cesta, Nova cesta, Breg revolucije, Bočka, Berčice);
3. volilna enota (odbornik Anton Brodarič) — Rosalnica in Radoviči;
4. volilna enota (odbornik Jože Kočvar ml.) — Božakovo, Rakovec, Zelenbej;
5. volilna enota (odbornik Janez Simič) — Železniki, Vidošiči, Kamenica, Krmačina;
6. volilna enota (odbornik Franc Slobodnik) — Šlamna vas, Boldraž;
7. volilna enota (odbornik Jože Jakljevič) — Grabrovec, Malo Lešče, Brezovica;
8. volilna enota (odbornik Franc Petrovič) — Bereča vas, Dragumlja vas;
9. volilna enota (odbornik Peter Badovinac) — Skemljevec, Božič vrh, Mačkovec, Jugorje, Sela;
10. volilna enota (odbornik Anton Klepac) — del Gradca, Klošter, Oključka;
11. volilna enota (odbornik Anton Pezdire) — Krasine, Prilozje, Boginja vas;
12. volilna enota (odbornik Alojz Štefanič) — Dol. in Gor. Dobravice, Girsčiči, Kričovčevce;
13. volilna enota (odbornik Matija Novak) — Otok, Grm. Zemečji.

NOVO MESTO: tudi v zboru delovnih skupnosti teko priprave na volitve

V zadnji številki Dolenjskega lista smo objavili pregled volilnih enot in odbornikov splošnega zbora občinske skupščine Novo mesto, katerim poteče mandat prihodnje leto spomladi. Tokrat objavljamo enak pregled še za zbor delovnih skupnosti.

2. volilna enota (odbornik Franc Grubar) — Industrija motornih vozil (karosernica, podsklopi in lakirnica);
4. volilna enota (odbornik Jožica Okroglič) — Industrija motornih vozil (uprava, servis, avtopark, tehnični oddelek);
6. volilna enota (odbornik inž. Edo Tavčar) — Novoles (obratj Straža in obrat Soteska);

Volilna komisija pri ObO SZDL v Črnomlju

25. novembra so tudi pri občinskem odboru SZDL v Črnomlju izvolili volilno komisijo, v kateri so tovariši: Leopold Bečaj, Anton Dvojmoč, Niko Flajnik, Jože Kolenc, Lojze Hudelja, Lojze Kočvar, Rade Kordič, Franc Pavlinič, Ivica Rajgelj, Jože Škof, Vladka Vanovič, Alojz Sterk in Franc Stajdohar. Za predsednika volilne komisije so izvolili Franca Stajdoharja, predsednika ObO SZDL Ornelj, za sekretarja pa Lojzeta Sterka, sekretarja ObO SZDL Črnomelj. — Socialistična zveza

8. volilna enota (odbornik Jože Udovič) — Novoteks (tkalnica), Iskra — obrat Novo mesto;
10. volilna enota (odbornik Ignac Bavdaž) — SGP Pionir (gradbišče Novo mesto I);
12. volilna enota (odbornik Ivan Kočvar) — SGP Pionir (gradbišče Novo mesto II);
14. volilna enota (odbornik Marijan Simič) — ZTP Novo mesto (uprava, sekcija za vleko, sekcija za telekomunikacijske naprave);
16. volilna enota (odbornik Dušan Slana) — Avtopromet Gorjanci in PTT Novo mesto;
18. volilna enota (odbornik Ivan Plut) — delovne organizacije na območju Žužemberka, Dol. Toplic, Straže, So-

- teske, Dvora in Šmihela pri Žužemberku;
20. volilna enota (odbornik Peter Durjava) — delovne organizacije na območju Sentjerneja in Smarjete;
22. volilna enota (odbornik Milan Blatnik) — delovne organizacije: Kovinar, Vodovodno inštalatersko podjetje, Ela, Elektrotehnično podjetje, Kino Krka, Fototehnika, Vodovod, Komunalno podjetje, Zavod za upravo pokopališče;
24. volilna enota (odbornik Anton Golob) — delovne organizacije: Vodna skupnost Dolenjske, Dolenjski list, Narodna banka, Komunalna banka, Medobčinska zavarovalnica, podružnica Deja, podružnica Ljubljanskega dnevnika;
27. volilna enota (odbornik Rudi Barbo) — kmetijske delovne organizacije: KZ Novo mesto (uprava in proizvodni okoliš Škocjan in Smarjeta);
29. volilna enota (odbornik inž. Jože Petrič) — kmetijske delovne organizacije: KZ Novo mesto (proizvodni okoliš Stopiče in Bircna vas);
31. volilna enota (odbornik inž. Jože Kure) — Zavod za urejanje gozdov, Veterinarska postaja, proizvodni okoliš Straža itd.;
33. volilna enota (odbornik Stane Gorinšek) — KZ Žužemberk;
35. volilna enota (odbornik Franc Nahtigal) — osnovne

- šole s podružnicami: Dol. Toplice, Prevoce, Žužemberk, Ajdovec, Vavta vas, Šmihel pri Novem mestu, Mirna peč, Posebna, šola Šmihel, Dijaški dom Majde Silc;
37. volilna enota (odbornica Marija Jereb) — Osnovna šola Katje Rupena, Vajeniška šola in Glasbena šola;
39. volilna enota (odbornik dr. Milan Adamčič) — Bolnišnica Novo mesto, desni breg Krke;
41. volilna enota (odbornik Zvone Sušteršič) — Zdravstveni dom Novo mesto in Komunalni zavod za socialno zavarovanje;
44. volilna enota (odbornik Anton Škerij) — Okrajno sodišče, Okrajno sodišče, Javno tožilstvo, ONZ, Postaja LM;
45. volilna enota (odbornik Jože Plavec) — uslužbenč Občinske skupščine, uslužbenč občinskih družbenih in političnih organizacij, društev ter zavodov.

Sodobne telefonske zveze na področju občin Sevnica, Krško, Brežice, Črnomelj in Trebnje

Prejšnji teden smo poročali, kako so v Krškem slovesno odprli nove prostore tamkajšnje pošte in novo avtomatsko telefonsko centralo. — Danes objavljamo daljši odstavek iz govora, ki ga je ob tej priložnosti imela v Krškem direktorica PTT podjetja Novo mesto, tov. Dragica Rome, ko je opisala obsežne načrte za modernizacijo poštne zveze na našem področju. Posebej se je ob tej priložnosti ponovno zahvalila vsem občinskim skupščinam in večjim delovnim organizacijam, ki so v medobčinskih odborih za pospeševanje avtomatizacije telefonsko-telegrafskega prometa pokazale v zadnjih letih toliko smisla za skupno delo in pošteno porazdelitev vseh stroškov, ki jih taka modernizacija terja. Tov. Dragica Rome je v Krškem med drugim dejala:

»Osnovo sodobnejših 11 zvez našega podjetja predstavlja glavna 11 centrala v Novem mestu, zgrajena 1963, in 24 kanalni VF kabelski sistem na koaksialnem kablju Ljubljana-Zagreb, ki bo predvidoma v prometu sredi prihodnjega leta.

Na področju Boje krajine je taka osnova vozalna 11 centrala v Črnomlju, katero smo dali v promet februarja in na katero je že vezana ATC Metlika ter bodoči 8 kanalni VF sistem Črnomelj — Novo mesto.

V Spodnjem Posavju je to vozalna 11 centrala Krško in 12 kanalni VF kabelski sistem Krško—Novo mesto.

V letošnjem letu realiziramo na področju občin Sevnica, Krško, Brežice, Črnomelj in Trebnje plan razvoja 11 zvez prvega obdobja, ki je resnično rezultat analize potreb ter skupnega sodelovanja vseh občinskih skupščin in delovnih organizacij z našim podjetjem.

● 100 številčna ATC Sevnica je bila dana v promet v začetku letošnjega leta, vendar je polno zasledena in ni možno vključiti novih prijaviteljnih 11 naročnikov. V marcu 1965 bo povečana še za 60 številčk, v nekaj letih pa bomo morali realizirati po programu 200 do 300 številčno centralo, sedanjost pa prenesti drugam. Zgrajeno je bilo krajevno omrežje, adaptirani poslovni prostori in delno povečane medkrajevne zveze z ročnim posredovanjem.

dobja v Spodnjem Posavju je izgradnja prostorov in 300 številčna ATC Krško, ki jo danes predajamo svojemu namenu.

Pomen nove ATC v Krškem za Spodnje Posavje in za avtomatsko medkrajevno povezavo

Poslovne prostore za pošto in ATC v vrednosti 25,5 milijona dinarjev je gradilo gradbeno podjetje »Sava« Krško; brez čvoma so pomembna pridobitev za občane, ptt delavce in osnova za nadaljnjo realizacijo programa sodobnih 11 zvez.

300 številčno vozno ATC Crosbar sistema (z možnostjo povečave do 1000 številčk) je izdelala in montirala kakor vse ostale naše ATC tovarna Iskra v vrednosti z

pa ni pravočasno dobavilo podjetje RR iz Niše, bodo znašali 36 milijonov dinarjev, povezava s simetričnim kablom do koaksialnega kabla pa še nadaljnjih 18 milijonov dinarjev.

Tudi za medkrajevno povezavo Sevnica—Krško bo potrebno še 3.250.000 dinarjev, da bomo lahko v celoti realizirali program prvega obdobja in te investicije povezali v smotno celoto in možnostjo avtomatske medkrajevne povezave.

● V decembru bo dana v promet tudi 100 številčna ATC Trebnje, do sredine prihodnjega leta pa še ATC Sentjerne, Semič, Mirna in Mokronog.

Omeniti je potrebno, da so nastale nepredvidene težave z medkrajevno povezavo, oziroma z avtomatskim medkrajevnim 11 prometom, čeprav so bile vse pogodbe pravočasno sklenjene.

Koaksialni kabel, ki bi moral biti v prometu že lani, bo predvidoma aktiviran prihodnje leto. 12 kanalni VF kabelski sistem, ki bo povezal vozno centralo v Krškem z glavno centralo v Novem mestu, bi moral biti dobavljen v septembru. Od dobavitelja imamo zagotovilo, da ga dobimo v decembru. Če bo to res, bomo lahko vzpostavili medkrajevno avtomatski promet med Brežicami, Krškim, Sevnico in Novim mestom marca prihodnjega leta.

Tudi tovarna Iskra nam ni pravočasno po pogodbi dobavila vseh VF sistemov, zato bo medkrajevna povezava začasno še nezadovoljiva, medkrajevni promet nekvaliteten, ptt podjetje pa bo vsled tega imelo precejšnjo gospodarsko škodo. Upamo, da nam bo omogočeno prihodnje leto odpraviti te nepredvidene ovire kvalitetnih in zadostnih medkrajevnih zvez in da bomo lahko uspešno nadaljevali realizacijo programa za drugo obdobje.

V novi pošti na Vidmu v Krškem so spustili v promet avtomatsko telefonsko centralo s 300 številčkami. Trenutno je vključenih 180 številčk, ostale pa bodo dobile zvezo takoj, ko bo mogoče dobiti ustrezno bakreno žico. Predsednik občinske skupščine Krško inž. Franc Dragan in direktorica PTT podjetja iz Novega mesta tovarišica Dragica Rome si z ostalimi gosti ogledujeta novo centralo

časno pripravljeno. Zgrajeno je tudi krajevno omrežje, povečane medkrajevne zveze s Krškim, adaptacija poslovnih prostorov pa bo, upamo, končana vsaj do 15. decembra.

● Najpomembnejša investicija programa prvega ob-

montažo vred okrog 50 milijonov dinarjev.

Krajevno omrežje je zgradilo podjetje Tegrad za ceno 18,5 milijona dinarjev. Stroški medkrajevne povezave med vozno in glavno centralo z 12 kanalnim VF kabelskim sistemom, katerega

S konference SZDL na Vidmu:

Za reševanje skupnih problemov so potrebni skupni napori!

Iz posebnega pismenega poročila, ki so ga prejeli člani SZDL na Vidmu skupno z »Našimi pogovori« ter dodatnega poročila predsednika tovariša Drobniča na letni konferenci SZDL 4. decembra je lahko razbrati, da je bil upravni odbor s sekcijami vred dokaj prizadeven. Žal je bil v svojih prizadevanjih premalo podprt od ostalih članov.

To je bila tudi poglavita ugotovitev izčrpane in samokritične razprave po poročilih upravnega odbora in iz te izhajajoč sklep, da bi mnogo problemov, ki tarejo prebivalce tega hitro rastočega naselja, rešili s skupnimi napori. Često tudi brez večjih naporov, če bi se o vsaki stvari sproti pogovorili in našli skupni jezik.

Med drugim je bilo govora o pretvorniku na Sremiču. Organizacije SZDL so dale pobude, da bi vsak lastnik televizorja prispeval 10.000 dinarjev v enem letu, da bi bil pretvornik usposobljen. Dobra pobuda je zakrnila, kot so povedali, pri tistih, ki imajo najvišje osebne dohodka! In ker zadeva ni speljana zaradi nerazumevanja skupnih potreb posameznikov, je nezadovoljstvo tu in računati za dela na pretvorniku niso poravnani...

Mnogo graje, vendar navadno nekje zunaj med hišami, ne pa na sestankih SZDL in zborih občanov, je zaradi slabega funkcioniranja vodovoda, potem zaradi ceste, ki je zgrajena, ni pa vzdrževana, ker ni organizirano otroško varstvo, kot bi bilo potrebno, zadovoljni pa tudi niso s trgovino, splošno čistočo v naselju in še z vrsto drugih stvari. Ker se te stvari ne rešujejo kot ljudje žele, postajajo družbeno pasivni, kar so še posebej grajali na konferenci in naglasili, da se s pasivnostjo in kritiko izza plotu ne da nobena zadeva rešiti, marveč le s skupnimi napori in sodelovanjem vseh.

Da je skupno prizadevanje ključ do rešitve mnogih zadev, je potrdila razprava okoli vodovoda, odnosno vode za višje ležeča naselja. Omrežje na levem bregu Save je staro, velik del vode iz vodovoda porabi tovarna Celuloze, zato je čisto zmanjka za potrošnike višje od tovarne. Najbolj pa potrošnike ježi, da ne vedo, kdaj bo prenehala teči voda in kdaj jo bodo spet dobili. Predstavnik komunalne uprave je na ta račun slišal precej krepkih. Z izmensko dobavo vode tovarni in naseljem, kot so predlagali, je moč nezadovoljstvo močno ublažiti. In od mostu do naselja odnosno do neizkoriščenega zbiralnika je potrebno položiti cev, pa bo zadeva v glavnem rešena.

Na konferenci so za vrsto problemov našli odgovor za rešitev. Novi 15-članski odbor jih bo skušal uresničiti, seve, če bo imel pri tem pomoč vseh članov in če bo uspel doseči sodelovanje tako delovnih kolektivov na tem območju, kot komune in občanov. Pravilno so naglasili, da ni vedno posredi samo pomanjkanje denarja za rešitev te ali one zadeve, marveč čisto le dobra volja in enotno hotenje! V teh ugotovitvah je kar se da jasno nakazan tudi program bodočega dela krajevne organizacije SZDL na Vidmu.

SGP Pionir ustavilo gradnjo bolnišnice?

Predstavniki novomeške bolnišnice in oddelka za družbene službe pri OBS Novo mesto so nas naprosili, naj seznanimo javnost s tem, da je SGP Pionir 7. decembra 1964 ustavilo gradnjo bolnišnice in naj posredujemo naslednjo informacijo:

Po pogodbah naj bi celotna gradnja veljala 898.000,000 dinarjev, vsa potrebna sredstva pa so zagotovljena. Do konca oktobra letos je bilo porabljenih 779.000,000 din, za preostanek del pa potrebujejo še 119.000,000 din. Rok dograditve se odmika že dlje časa. Po pogodbi iz maja letos bi morala biti gradnja končana 15. oktobra 1964, pa je bila odložena najprej na 29. oktober in nato na 29. november, vendar izvajalec takrat ni zahteval dodatnih sredstev. Šele 2. novembra letos je SGP Pionir predložilo IV. dodatno pogodbo za podražitev v znesku 42.998.639 din. Investitor je na to pristal toda 10. novembra je bila predložena pogodba za 62.059.207 din... Investitor je podpis odklonil, povedal je v 8 dneh s strokovnimi organi ne more pretehtati to-

likšnega zvišanja, povedal je, da ob takšnem postopku dvomi v izvajalca, hkrati pa je SGP Pionir obvestil, da je v teku postopek za najetje dodatnega posojila 150.000.000, ki naj po novih predpisih služi za depozit. Investitor je predlagal izpremembe nekaterih točk dodatne pogodbe, s čimer se je SGP Pionir strinjalo, nato pa svoje stališče preklicalo in 4. decembra 1964 izdalo nalog o ustavitvi del in konserviranju objekta.

Vsa Dolenjska nestrno pričakuje, kdaj bo nova bolnišnica kot objekt družbenega standarda dograjena in hkrati gleda v njej plod skupnih prizadevanj, ki so se odrazila v združevanju sredstev za to veliko in pomembno gradnjo. Ali so pri SGP Pionir na to pozabili? Čeprav so vsa potrebna sredstva zagotovljena, so le 14 dni pred dograditvijo, zdaj, ki je treba dokončati le še nekaj obrtniških del gradnje ustavili. Ali so se zavredali velike družbene odgovornosti, ki so jo s tem vzeli na svoja ramena? Ali res ni bilo druge poti? V imenu jav-

nosti vprašujemo to zategadelj, ker se nam vsiljuje misel, da so na ta način morada hoteli izsiljevati sredstva za »podražitev«. — Ob tej priložnosti pozivamo vse delovne organizacije, naj čimprej poravnajo svoje obveznosti do sklada za gradnjo bolnišnice, ker so mnoge v zaostanku!

Seja izvršnega odbora ObO SZDL v Novem mestu

Na zadnji seji 10. ObO SZDL Novo mesto so razpravljali o nekaterih kadrovskih spremembah, spremljanju dela VIII. kongresa ZKJ in kasnejših razpravah o gradivni, ki ga bo dal kongres, o zbiralni akciji za poplavljenca in obdelavi ankete odbornikov občinske skupščine ter o praznovanju dedka Mraza.

Po končani seji so v imenu vseh družbeno-političnih organizacij v občini, občinske skupščine in občanov poslali zdravno brzojavko delegatom VIII. kongresa ZKJ in jim zaželeli pri njihovem delu mnogo uspehov in plodnih sklepov. S. D.

Na konferencah SZDL v metliški občini živahne razprave o kandidatih za odbornike in poslance

Volilna komisija pri Občinskem odboru Socialistične zveze Metlika, ki je imenovana iz vrst političnega aktiva, ugotavlja, da so priprave na volitve stekle že na konferencah krajevnih organizacij SZDL. Tudi v programu dela metliške komisije nameravajo posvetiti največ pažnje kandidiranju bodočih odbornikov in poslancev ter evidentiranju kandidatov.

Na prvih sejah in razgovorih so člani komisije ugotovili, da je najpomembnejše opozoriti volivce in občane na veliko odgovornost pri izbiri kandidatov. Zategadelj so skušali že takoj v začetku razprav o izbiri kandidatov posredovati merila, po katerih bi občani izbirali ljudi, ki pridejo v poštev za odbornike, bodisi za poslan-

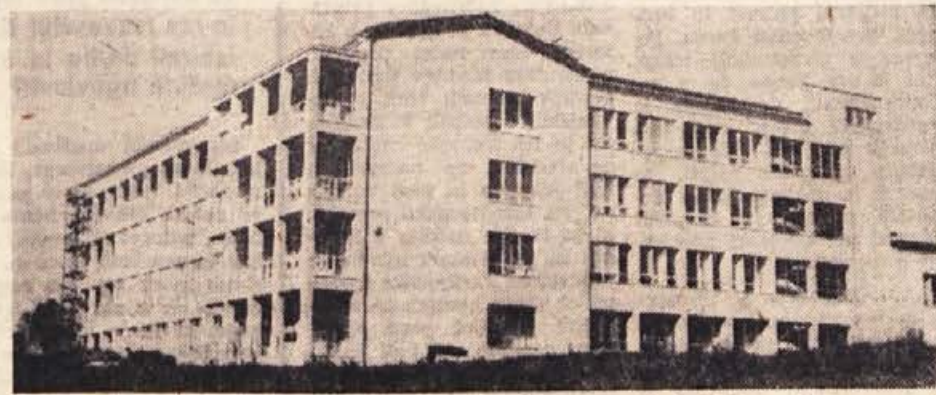
ce. Razen tega se je volilna komisija dogovorila z občinsko skupščino, da bo leta do začetka konferenc krajevnih organizacij SZDL pripravila analizo dela skupščine. Menili so, da bi lahko ugotovitev o dobrih straneh in pomanjkljivosti skupščinskega dela v minuli mandatni dobi koristno uporabili za začetek razprav o tem, kakšen naj bo odbornik občinske skupščine.

Prvo nalogo: posredovanje meril za izbiro odbornikov so izpeljali še pred konferencami, medtem ko analiza skupščinskega dela še ni opravljena. Zategadelj so na krajevnih konferencah SZDL, ki so se začele pretekli teden, občani povsod zelo vneto razpravljali o bodočih kandidatih in jih že precej predlagali v evidentiranje. Dogovorili so se, da bodo vmes december porabili za podrobne razprave o kandidatih, ki so jih že predlagali v evidentiranje in za razprave o ljudeh, ki bi jih še kazalo predlagati. Prebivalci so sprejeli te naloge s precejšnjim zanimanjem, o čemer pričajo zelo sproščene razprave na krajevnih konferencah. Zlasti po kmečkih zasekih in vaseh se bodo ta mesec v nevezanih pogovorih o tem veliko pomenkovali.

V januarju, ko bodo na

voljo podatki analize skupščinskega dela, bo Socialistična zveza vnovič sklicala sestanke po krajevnih organizacijah. Takrat bodo posredovali ugotovitve analize in še enkrat pretehtali že predlagane kandidate ter predlagali še nove. Predvolilne priprave v volilnih enotah za občinski zbor se torej lepo odvijajo, nekoliko slabše pa je v delovnih organizacijah, kjer jih bo organiziral sindikat. Kljub temu sodijo, da bodo tudi tam prav kmalu začeli.

Doslej so v metliški občini povsod začeli razmišljati o izmenjavi odbornikov občinske skupščine. Predlagali so večje število kandidatov v evidentiranje, pa tudi o republiških poslancih so že začeli razprave, medtem ko o zveznih doslej še ni bilo govora. Od evidentiranja, ki se bo kot vse kaže razvil v množično kadrovsko akcijo, si obetajo zelo veliko. Dejstvo, da predlagajo občani večje število kandidatov, pomeni, da bo tokrat nato, ko bodo izmed evidentiranih kandidatov izbrali tiste, ki bodo na volilnih listah, ostalo precej predlaganih, ki za volitve ne bodo prišli v poštev. Iz vrst teh — upravičeno jih je smatrati za dragoceno kadrovsko rezervo! — pa bodo lahko izbirali ljudi za vodstva družbeno političnih organizacij in raznih samoupravnih organov.

Pogled na zgrajeno in skoraj tudi že izgotovljeno novo bolnišnico v Novem mestu — vsa pokrajina že komaj čaka, da bo nova zdravstvena ustanova začela delati!

● Do konca letošnjega septembra je letalsko podjetje Adria avio-promet iz Ljubljane opravilo 4.162 ur letanja, lani pa vse leto 3.044 ur. Letos so prepejali 57.653 potnikov, lani pa nekaj nad 41.000. Skupaj so imeli 1.149 poletov, lani pa 491.

● Podjetje »Putnik« je letos organiziralo okrog 50 izletov v več kot 20 evropskih in azijskih držav. Pozitni pa bo v sodelovanju z »JATA« organiziral izlete v London, Pariz, Rim, Atene in Kairo.

● V jubilejnem 10. letu svojega obstoja je koprska tovarna »Tomo« izvozila za 20 do 25 odstotkov svoje proizvodnje. Do leta 1970 bodo letno izdelali še 100.000 motorjev, 21.000 »Lamos« motorjev, 12.000 »Tomo« motorjev za poljedelstvo, 20.000 motornih črpalk, 3.000 motorjev za mopede in stari avtomobilov.

7 kilogramov 4000 korakov daleč

O nekaterih perečih problemih trgovine v nastajajočih stanovanjskih soseskah v Novem mestu

Ročaj mreže, pa najsi bo sodobna ali tista stare sorte, se zaje v prste. Če neseš v njej kakšnih 7 kilogramov živil 4000 korakov daleč, ti konice prstov pomodrijo. Pri tem pa moraš še paziti, da steklenici z mlekom stojita pokonci, da je pralni prašek na dnu, da se ga vrečka s kislim zeljem ne dotika in podobne stvari, ki ti jih je naročila žena.

Tako nosijo novomeški potrošniki majhen, pa vendar velik tovor iz dneva v dan iz tedna v teden od trgovine do doma. Največ tega tovara preneso gospodinje, med njimi pa je veliko takih, ki so bile dopoldne v službi. Ko se vračajo domov, nakupijo vse, kar bodo čez dan potrebovale. Mleko, kruh, sadje, malo mesa, nekaj kislega zelja ali solate, kakšno čistilno sredstvo, ki je v domači zalogi pošlo in še kaj. 7 kilogramov teže se kaj hitro nabere. Mudi se jim, tem našim gospodinjam pri nakupih, pa se vseeno raje podrenjajo v trgovinah na Glavnem trgu ob 2. uri popoldne, ko je gneča največja. Toži se jim, vračati se iz stanovanjske soseske še enkrat nazaj na Glavni trg po nakupih. Časa je malo, doma pa jih čakajo polne roke dela.

Zadnja leta gradimo tudi v Novem mestu vse več stanovanj in kot preko noči so zrasla nova stanovanjska naselja, ki jih urbanisti v svojih načrtih povezujejo v zaključene enote: stanovanjske soseske. Kar tri takšne soseske nastajajo v Kandiji: novo naselje Majde Silc skupaj z dosedanjimi in novimi stavbami v Zabji vasi je ena soseska; več desetnih stanovanjskih hišic na Grmu z novim naseljem Nad mlini je druga, stanovanjske hišice ob Smihelski cesti skupaj z onimi na dr. Volčičevi in sosednih ulicah pa so tretja stanovanjska soseska v Kandiji. Poleg treh kandijskih sosesk sestavljajo novo, vse bolj zaključeno stanovanjsko sosesko naselji na Koloniji in na Mestnih njivah, v sosesko zase pa se razvija tudi Bršljin. Vse našteje stanovanjske soseske so mlajše kot 10 let in vse se še vedno zelo hitro povečujejo.

Za potrošnika bi bilo zelo ugodno, ko bi imel v svoji soseski za začetek pri roki vsaj prodajalno, v kateri bi dobil vsaj najnujnejše, kar potrebuje. Žal za zdaj še ni tako. Res je, da lahko kupujemo kruh že v domača vsaki prodajalni v Novem mestu, toda mleko ter sadje in zelenjavo lahko dobi Novomeščan samo v dveh prodajalnah — na Glavnem trgu. 4000 korakov pa bo kar prava povprečna razdalja od vseh poprej omenjenih stanovanjskih sosesk do Glavnega trga, kaj menite? In če dodamo k temu še dejstvo, da se človeku iz službe mudi domov — to velja zlasti za gospodinje — (ne pozabimo na mraz in slabo vreme!) bo vsakdo nakupil na Glavnem trgu vse, kar potrebuje, ker se tam mora oglasiti že za radi mleka in zelenjave (obojega ne dobi nikjer drugod!). 7 kilogramov živil pa ni nič preveč za 4-člansko družino.

Mar svet za blagovni promet ne usmerja razvoja trgovine?

Nič čudnega ni, če se mi je ob tolikšni kopici težav v preskrbi porodilo precej vprašanj, na katera sem želel najti odgovor. Odpravil sem se k predsedniku sveta za blagovni promet in turizem, tov. Zvonku Percu. Pogovor je stekel bolj težko, ker je tov. Zvone že v začetku izjavil, da čeprav je predsednik sveta, ve o teh stvareh tako malo, da se pogovora ne spleča začeti. Na pomoč je poklical Janka Popoviča, referenta za blagovni promet pri Občinski skupščini Novo mesto.

— Kaj vam je znanega o programiranju razvoja trgovine v novih stanovanjskih soseskah v našem mestu? Trgovina je vse preveč osredotočena na Glavnem trgu, potros-

niki iz stanovanjskih sosesk pa lahko posamezne življenjske potrebščine kupujejo le na Glavnem trgu? — To je bilo prvo vprašanje.

— O tem, da se mora novomeška trgovina približati potrošnikom v novih stanovanjskih naseljih, je bilo že veliko govora, vendar se je doslej vse ustavljalo ob sredstvih, ki jih ni. Res je tudi to, da nam je veliko dragocenega časa, ki bi ga lahko koristneje porabili prav za ukrepanje v tej smeri, vzela brezplodna, poldrugo leto trajajoča razprava o združitvi obeh podjetij, ki ni dala sadu. Konec lanske pomladi je naš svet sklical posvet potrošnikov, predstavnikov trgovine in občine v sindikalni dvorani. Tam naj bi razpravljali prav o tem, kje v Novem mestu in kako graditi nove prodajalne. Vabilu so se odzvali samo predstavniki sveta, trgovine in občine, blizu pa ni prišel prav noben potrošnik, zato do razgovora ni prišlo.

Osnutek programa, ki ni ugledal belega dne

— Ali naj torej iz tega, kar ste pravkar povedali, izluščim odgovor, da programa za razvoj trgovine v novih stanovanjskih soseskah ni?

— Programa v pravem pomenu besede res ni, je pa nekakšen osnutek, je povzel besedo Janko Popovič in nadaljeval: — Imamo osnutek, ki našteva vrsto podatkov o stanju trgovine v Novem mestu, o novih stanovanjskih soseskah in o tem, kje bi bilo treba ustvarjati trgovske centre v mestu. Ta osnutek predvideva v vsaki soseski po en trgovski center, poleg tega na Glavnem trgu, ki že obstaja. Še letos se bo začela gradnja oskrbovalnega središča v Bršljinu, ki bo na prostoru pred železniško postajo. Tam so v širšem načrtu razen dvorane, otroškega vrta, obrtnih delavnice in ostalega predvidene tudi prodajalne za vse vrste potrošnega blaga. To oskrbovalno ali komunalno središče, kot pravijo nekateri, bo začelo rasti z novo sodobno trgovino, za katero so načrti že v pripravi. Osnutek programa, o katerem sem načel pogovor, predvideva utrditev trgovskih centrov v vseh treh stanovanjskih soseskah v Kandiji. Za te tri trgovske centre ni ne sredstev, ne načrtov in tudi lokacije še niso določene. Za stanovanjsko sosesko, ki jo tvorijo naselja v Koloniji in na Mestnih njivah, je predvidena paviljonska trgovina ob Cesti herojev na nezazidani površini pred Novakovo gostilno, pa tudi za to gradnjo ni ne sredstev in ne podrobnejših načrtov. Tak osnutek programa, ki sem ga zelo na kratko opisal, je

bil izdelan lani v jeseni, o njem pa nista doslej razpravljala ne svet za blagovni promet ne skupščina in tudi trgovska podjetja niso z njim seznanjena.

Konkretnega programa za razvoj trgovine v Novem mestu torej ni?

— Ni ga in ga tudi ni mogoče izdelati, ker še ni narejen dokončni urbanistični načrt in zato ni mogoče določiti lokacij za trgovine.

To sem zvedel v prvem pogovoru, trpkih opazk o urbanizmu, pri katerem se v našem mestu, kot je slišati, vse začne in nerešeno konča (sobesednika sta jih izrekla precej), pa ne bom našteval.

Pri »Standardu« ne vedo nič o skupnem programiranju in pogrešajo pobud zanj

Razgovor z Viktorjem Kotnikom, direktorjem »Standarda«, poslovne enote Trg. pod. »Mercator« iz Ljubljane, se je razpletal takole:

— Kako gledate na potrebe po razvoju trgovine v novih stanovanjskih soseskah v našem mestu?

— Mi sami se programiranja tako obsežne zadeve ne moremo lotiti, ker ni osnovnih podatkov za to. Kako teče programiranje trgovine, če se seveda s tem kdo sploh ukvarja, pa mi ni znano. Doslej smo vlagali v trgovino le sredstva, ki jih je ustvarila sama. Zategadel vlagamo mi tja, kjer je največ obetov, da se bodo sredstva hitro vrnila in omogočila nove naložbe. V tem smislu odgovor na vprašanje, zakaj vsi hitimo z investicijami na Glavnem trgu. Tamkajšnje prodajalne namreč predpo-

stavljajo dolenjsko tržišče, ki vložena sredstva hitreje vrača, ker na Glavnem trgu kupujejo potrošniki iz vse Dolenjske. Investicija v trgovino v obrobni stanovanjski soseski pa je za nas naložba v zaprti tržišče, na katerem bo kupoval le tamkajšnji stanovalec, vložena sredstva pa se bodo seveda vračala počasneje. Kolikor bi bila poleg naših skladov na razpolago še družbena investicijska sredstva, bi se brez odlašanja lotili tudi gradenj v obrobni stanovanjskih soseskah.

— Ali imate izdelan program za razvoj svoje prodajne mreže v novih stanovanjskih soseskah v Kandiji, v Bršljinu in na Mestnih njivah?

— Takšnega programa nimamo in tudi pobud za to od drugod doslej še nismo dobili. Lastna sredstva bomo v Novem mestu prihodnje leto porabili za etažno gradnjo nove sodobne prodajalne pohištva in gospodinjskih pripomočkov na Glavnem trgu. Kolikor bo odločeno, da bi v Bršljinu, nasproti železniške postaje, gradili specializirane klasične prodajalne, bi eno takšno prodajalno zgradili tam prihodnje leto tudi mi. Kolikor pa bo odločeno, da se tam gradi samopostrežnica za splošno preskrbo, bi gradnjo prepustili »Dolenjki«, ki bo tam izgubila svojo doseženo prodajalno. Odločitev o trgovini v Bršljinu bo padla na posvetu, ki ga bo, kolikor nam je znano, sklical Zavod za izgradnjo in ureditev naselij. Naj povem še to, da bi lahko vsaj eno sodobno prodajalno uredili prihodnje leto v eni izmed novih stanovanjskih sosesk, če bi nam investitorji prepustili pritičje v eni izmed stanovanjskih stavb, ki jih bodo pričeli prihodnje leto graditi.

»Dolenjka« pripravlja načrte, sredstev pa je premalo

Besedo moramo dati še Lojzu Urbanču, direktorju Trg. podjetja »Dolenjka«, ki je dejal:

— Tudi mi ugotavljamo, da so v vseh petih novih stanovanjskih soseskah zelo potrebne sodobne prodajalne. Dosedanje so zelo stare in so preveč obremenjene. Reči pa moram, da je sredstev manj kot bi jih potrebovali spriči potreb. Naši skladi so premahni, Zavod za izgradnjo in ureditev naselij pa ne bo smel več graditi novih poslovnih prostorov. Če za razvoj trgovine ni družbenih

investicijskih sredstev, bi nam bilo precej pomagano s tem, da bi nam prepustili v last vse poslovne prostore, ki jih imamo sedaj v najemu. Mi plačamo približno 19 milijonov din najemnin na leto! Ta sredstva bi prihranili, če bi lokali postali naša last in bi lahko s temi milijoni lahko uredili vsako leto po eno sodobno trgovino s približno 155 m² površine.

— Imate morda izdelan program razvoja svoje prodajne mreže v novih stanovanjskih soseskah?

— Programa za celoten razvoj svoje mreže nimamo, odločili smo se samo za gradnjo, ki bi jih opravili prihodnje leto z razpoložljivimi sredstvi. V Bršljinu bomo spomladi začeli graditi zidano paviljonsko stavbo, v kateri bo približno 600 m² prodajnega prostora. V načrtu so samopostrežnica ter več specializiranih klasičnih prodajaln. Idejni načrt je že izdelan, sredstva — naši skladi — pa so zagotovljena. Čakamo samo še na odobritev lokacije. Poleg tega bomo skušali zgraditi montažno samopostrežno trgovino konstrukcije »Sokos« z 250 m² površine pod Kolonijo, ob Cesti herojev pred Novakovo gostilno. Prošnjo za odobritev lokacije smo že vložili. Potrebovali bi 23 milijonov, 15 pa nam jih za to gradnjo še manjka.

Tudi za Dolenjko je urbanizem neznanka

— Stanovanjske soseske se razvijajo zelo hitro, v načrtih pa morajo biti neke predvideve tudi prodajalne. Kaj veste o tem?

— O tem ne vemo prav nič! Vidimo lahko, da se gradi na vseh koncih, v kakšno širino bodo šle gradnje, pa ne vemo. Rekel bi, da načrti za razvoj stanovanjskih sosesk menda res obstajajo, na razgovor o razvoju trgovine v njih pa nas ni še nihče povabil, čeprav je že precej pozno za to! Kot je slišati, se bodo na primer v Zabji vasi gradili stolpiči še naprej, kaj določnega pa o tem ne vemo. Če bi vedeli, bi skušali s investitorji stopiti v stik. Morda pa bi se le dalo pogovoriti o tem, da bi nam v kakšni stavbi prepustili pritičje, v katerem bi uredili sodobno prodajalno. Sredstva za to bi še našli! Tako bi lahko že v prihodnjem letu uredili vsaj eno sodobno prodajalno najpozneje do takrat, ko bi bila stanovanjska stavba dograjena. Toda razgovori bi morali steči že takrat, ko načr-

ti za stavbo še ne bi bili narejeni. V vseh naseljih se dvigajo stolpiče, stolpiči in stanovanjski bloki, mi pa zvemo o tem šele takrat, ko se je gradnja že začela!

Dejstva, ki si nasprotujejo

Marsikaj si v odgovorih, ki sem jih nabral, nasprotuje in marsikaj se zdi nemogoče.

Svet za blagovni promet je vse preveč potisnjen ob stran, čeprav bi moral biti v duhu 173. člena statuta občine Novo mesto glavni pobudnik razvoja trgovine in blagovnega prometa v občini. Kako to, da svet ne ve prav nič o načrtih obeh trgovskih podjetij? In kaj reči k izjavi predsednika sveta, ki je v razgovoru med drugim menil, da je pri delu v svetu ugotovil, da je boljše kot dajati pobude mirovati, ker se vsaj nikomur ne zameriš?!

V obeh trgovskih podjetjih so povedali precej, pa hkrati ugotavljali, da je premalo sredstev. Bilo bi jih lahko več — tako vsaj so pokazale analize, izdelane v času priprav na združitve obeh podjetij, ki se je izjalovila. Namesto približno 100 milijonov din skladov, kolikor jih oba kolektiva ustvarjata zdaj, bi bilo v primeru združitve vsaj enkrat več skladov, še približno 80 milijonov din pa bi se vsako leto iz materialnih stroškov dalo porabiti pri prometu 6 milijard za obnovo prodajaln! Govoriti o tem zdaj, je žal prepozno...

Zdaj sta v občini dve trgovski podjetji in v rokah obeh je razvoj trgovine. Konkurenca — želimo si je tako potrošniki kot trgovci — ne bi smela rušiti mostov med obema kolektivoma. To je treba reči zato, ker med njima ni pravega sodelovanja. Da je to res, kažeta zelo različni izjavi obeh direktorjev o gradnji v Bršljinu.

Novo prodajalno v pritičjih stanovanjskih stavb v novih stanovanjskih naseljih srečujemo povsod po Sloveniji. Mar je to res samo v Novem mestu neizvedljivo? Prepričani smo, da ni tako, saj se v delovnih organizacijah, ki so se zadnja leta krepko lotile gradnje stanovanj, prav gotovo zavedajo, da je tudi trgovina del standarda in bi prav gotovo, če bo le dovolj pobud, pokazali razumevanje tudi za objektivne težave trgovine pri njenem razvoju.

Vse besede prav gotovo še niso izrečene in vseh dni še ni konec! Silka, ki jo posredujemo v tem sestavku, res ni sončna, toda z večjo mero sodelovanja, medsebojnega razumevanja in z večjim smislom za skupno akcijo, ki je zelo potrebna, bomo našli pot iz težav. Hiter razvoj Novoga mesta pa to, kot smo se pravkar prepričali, zahteva zelo resno in nujno.

MILOŠ JAKOPEC

Od želja do daril pod novoletno jelko

Leto se je naenkrat obrnilo in že spet so mamice v zadregi, kaj naj postavijo otrokom pod novoletno jelko; moške ugbajo, s čim bi razveselili žene in dekleta, pa tudi obratno. Kadar kupujemo, ni dobra prevelika naglica! Že prej se je treba odločiti za darilo in prav tega iskati po trgovinah, da bomo zadeli v črno in res razveselili tistega, ki mu je darilo namenjeno. Kako bomo izbirali darila in kakšne so možnosti za dober nakup v novomeških trgovinah?

Skromnejši družinski proračun teži k nakupu praktičnega, lepega in poceni darila, vedno pa se ga nam ne posreči dobiti. Otroku bomo kupili dolge hlače, pulover ali perilo, morda obutev, kar bi mu tudi sicer morali kupiti za zimo, razen tega pa mu le naredimo veselje še s skromno igračo. Od lepe pupe, ki jo je mama kupila zato, da bo sedela na postelji, nima deklica prav nič, ker je ne sme prijeli v roke. Veliko raje bi imela punčko iz cunj, samo da bi bila res njena! Pri »Okrasu« imajo takih punčk dovolj, so lepe in ne

drage, okoli 700 din veljajo. Za dečke imajo lepo izbiro igrač v samopostrežni trgovini. Orodje za mladega električarja stane 2.000 din, veliko štirimotorno rusko letalo 1.520 din, domači vrtiljak 950 din. Tudi v trgovini »Suha roba« so založeni z vsakovrstnimi igračami. Smučiči in sank imajo v novomeških trgovinah še nekaj, ko pa bo za res zapadel sneg, jih bo verjetno težje dobiti. Toplo perilo boste dobili pri »Sneguljčici« in pri »Modi«, pletenine pa imajo povsod, vendar izbira ni posebno velika.

Sladkarij nikar ne kupite preveč, ker si z njimi otrok samo pokvari želodec. Bolje je kupiti več pomaranč in jabolki!

Kaj boste kupili njemu?

Pri darilu »zanj« je treba upoštevati predvsem njegovo razgledanost, njegova konjička in praktičnost. Velika nerodnost je fantu kupiti vazo ali kipec, če še nima svojega stanovanja.

Student bo vesel lepe knjige, ki jih prodaja »Mladinska knjiga« in so že pripravljene v zavitkih za darilo. Zavitek knjig je tudi cenejši, kot če bi kupili vsako knjigo posamič. Imajo tudi vsakovrstne aktovke, pisalne stroje, nalivna peresa itd. Fantu v praktičnem poklicu bo najbrže več za topel zimski šal ali usnjene rokavice, ki jih dobite pri »Modi«. Če ste pripravljeni izdati malo več, pa zavijte v Drogerijo, kjer prodajajo električne brivske aparate od 7.200 din dalje in fotoaparate od 7.500 din navzgor. Tako darilo je praktično, hkrati pa lep spomin.

Žena ne bo v zadregi, s čim bo razveselila moža, saj najbolje ve, kaj po-

Kako pomagati Ciganom

Nekaj časa je Dolenjski list vodil pismeno polemiko o vprašanju Ciganov in na prvi pogled je bralec lahko dobil vtis, da je ta zadeva rešena, ali da bo vsaj v kratkem. Toda na žalost so Cigani ostali isti kot prej, njihovi življenjski pogoji so se pa še poslabšali. Bilo je več predlogov, kako bi rešili vprašanje Ciganov — eni so predlagali razselitev ciganskih družin in da se jim onemogočijo medsebojni stiki, drugi spet, da bi Cigane naselili na enem prostoru in podobno. Storjeno ni ne eno ne drugo. Cigani so prepuščeni sami sebi, delajo kar hočejo in nadaljujejo staro življenje. Naselijo se, kjer se jim zdi ugodnejše, njihov življenjski standard pa je pod minimalnimi normami. Večkrat slišimo, da naši Cigani živijo nomadsko življenje, varujejo svoje tradicije, zato naj pač ostanejo v hosti in pod šotori. Primerjava naših Ciganov in njihovega življenja z nomadi je napačna, kajti nomadska plemena so živele v drugačnih pogojih in na drugačni stopnji razvoja civilizacije.

Dejal sem, da se je življenje Ciganov poslabšalo. Pri tem seveda mislim na Cigane, ki živijo v neposredni okolici Novega mesta. V čem je to poslabšanje? Nekateri ciganske družine so si bile zgradile kolibe takorekoč na zemlji brez gospodarja — pri kamnolomu v Luknji. Tukaj so stalno prebivali in se nekako »ogospodarili«. Te kolibe so imeli za svoje hiše, nekateri so bili napeljali celo električno osvetljava.

Ko so Cigani v Prečni ubili mladega fanta, je nekdo

od pristojnih organov izdal ukrep, da so ciganske hiše podrti vse do zadnje in tako je naselje Ciganov ostalo prazno. Zatem nekaj časa Ciganov ni bilo, zdaj pa jih spet vidimo, kako se klatijo povsod in tavajo brezposelni po Novem mestu in okolici. Ne vem, ali je bil urbanistični ali kak drug vzrok za rušenje ciganskih barak, toda posledica je, da se Cigani zdaj še bolj klatijo po poljih in hostah in delajo škodo, ki ni majhna.

V Novem mestu in Beli krajini imamo »ciganske« Cigane

Mar ti naši Cigani ne kvarijo ugled mesta in okoliškega prebivalstva? Tujci, ki gredo skozi Novo mesto, opažajo in fotografirajo Cigane, njihove žene in otroke, potem pa doma kažejo, kako se živi v Jugoslaviji.

Skoraj po vsej naši državi žive Cigani, neke jih je več, neke manj, toda takih Ciganov, kot so okrog Novega mesta in v Beli krajini, ne boste našli nikjer. Lahko bi rekli, da so to ciganski cigani. Kolikor se Cigani v Jugoslaviji ločijo s svojim načinom življenja od drugih prebivalcev, tako se ti naši Cigani ločijo od drugih Ciganov v državi. Saj se z ničemer ne ukvarjajo in nimajo sploh nobenih sredstev za življenje. Cigane in njihove otroke, gole in bose, vidimo vsak dan na novomeških ulicah, Cigančke menda umije samo dež, kadar pada po njih. Neredko vidi človek cigansko dekletce, staro 12 do 14 let, ki no-

si enega ali dva otroka, seveda svoja, in tako je mati otrok še sama otrok. Pri nas je z zakonom določeno, koliko let morata imeti dekle in fant, da lahko skleneta zakon, za Cigane pa ta zakon ne velja, ker jih pač nihče ne primora, da bi se ravnali po njem. Tako se nenormalno večajo ciganske družine in obenem degenerirajo, s čimer nastaja še večji, lahko rečemo nacionalni problem.

Sedanja lokacija Ciganov je v okolici strelišča v Bršlinu. Jih je cele kupe družin. To naselje je blizu garnizije JLA in nihče ne pomisli, da je našim mladim vojakom, ki še nimajo življenjskih izkušenj, omogočen vsakodnevni stik s Cigani in Cigankami.

Pomagajmo občinski skupščini, da bodo tudi Cigani postali koristni državljani!

Mislím, da je treba nekaj ukreniti in Ciganom pomagati, da bi vskladili svoje življenje z življenjem drugih naših državljanov. Ciganom lahko pomaga le občinska skupščina v povezavi z vso našo skupnostjo. Najprej bi bilo treba registrirati vse ciganske družine, jim strogo določiti nastanitev in preprodati spremembo lokacije. To bi dosegli s tem, da bi vsaki ciganski družini dodelili kos zemljišča kot njeno last. Občinska skupščina bi morala izdati posebne predpise, ki bi primorali Cigane, da opustijo svoj dosedanji način življenja in da se postopoma privadijo življenju civiliziranih ljudi.

Vsi obojamo rasno diskriminacijo v Ameriki in Afriki, le neradi pa se družimo s Cigani ali pa sploh ne. Moramo posteno priznati, da

Cigane neradi jemljemo na delo v podjetja, da o učenju v obrti in podobnem sploh ne govorimo. Naša dolžnost je, da jim pomagamo, da naredimo iz njih državljane, ki bodo skupnosti v korist, ne pa v škodo, kot sedaj. Ne smemo misliti, da je vprašanje Ciganov že rešeno, če je kateri zaposlen na raznih sezonskih delih in podobno. Treba je ugotoviti, kako živijo in kje dobijo sredstva za preživljanje. Kmetje se pritožujejo, da jim Cigani krajejo po njivah, kar je nedvomno res. Prosjačijo po hišah, pobirajo in jedo crknjeno živino, crknjene mačke in pse. Z našo ustavo je berachenje prepovedano, toda kje je kaka hiša, da Ciganke ne pridejo prosjačiti?!

Samo zgražanje ni dovolj!

Cigane lahko obojamo po mili volji, se zgražamo nad njihovimi početji, toda zato bodo še zmeraj ostali Cigani po starem, če jim ne bomo pomagali in jih počasi navadili, čeprav tudi s silo, na družbeni red. Rekel sem, da se ciganske družine relativno hitreje množijo kot drugi naši državljani. In če bodo delali in živeli kot doslej, bo njihovo vprašanje čedalje težje. Laže rešujemo vprašanje 20 ciganskih družin, kot kasneje, ko jih bo na primer 50 ali več.

Sodim, da se morajo pristojni občinski organi resno lotiti vprašanja Ciganov in da ga tudi začno resno reševati. In če ga bodo rešili, bodo naredili uslugo tako Ciganom kot nam in rodu, ki pride za nami.

Pomagajmo Ciganom, dvignimo jih na raven ostalih naših državljanov. To bo naši družbi in vsej skupnosti samo v korist.

NIKOLA ČULUM,
major JLA

PRIPOMBA UREDNIŠTVA:

Naš tednik je v zadnjih letih, zlasti pa letos, zares objavil več sestavkov o različnih problemih v zvezi s ciganskim vprašanjem. Sproti smo spremljali napore občinskih skupščin (zlasti v Novem mestu, Crnomlju in Trebnjem), ki morajo reševati in rešiti nelahko vprašanje Ciganov na Dolenjskem. Prejšnji teden smo objavili daljše poročilo s seje Komisije za ciganska vprašanja pri svetu za notranje zadeve občinske skupščine v Novem mestu, ki je skupaj s predstavniki zainteresiranih in odgovornih ustanov 24. novembra razpravljala o ciganskih vprašanjih in opozorila javnost, kako pereč je ta problem. Ponovno smo tudi pisali po razgovorih z odgovornimi predstavniki dolenjskih občinskih skupščin, da je za rešitev tega vprašanja potreben tudi ustrezen delež republike. — Marsikaj od tega, kar predlaga v svojem gornjem pismu tov. Nikola Čulum, je občinska skupščina v Novem mestu že začela oz. še urejuje. Njegov prispevek je eden izmed tehničnih člankov, kako rešiti cigansko vprašanje na našem področju, zato ga tudi objavljamo z željo, da bi vsa javnost pomagala svojim občinskim skupščinam s predlogi za ureditev ciganskega vprašanja.

ZIMA, ZIMA BELA... JE PONOVRNO ODLETELA. KO PRIDE TRETJIČ, BO SLO NAJBREZ ZARES...

trebuje in česa bo najbolj vesel. Če pa bo pod novoletno jelko poleg terital srajce stala še steklenica butelčnega vina, bo veselje tem večje.

Ona bo vesela

Dva para nogavic in morda še kolonjska voda je že kar preobičajno darilo, zato ni čudno, če se njej povesi nos. Tudi ni pametno kupovati krem in drugih kozmetičnih sredstev, če se na te stvari ne spoznate, ker vsaka krema, četudi silno draga, morda ni primerna vaši izvoljenki!

Fant lahko dekletu kupi vazo, kipec ali pepelnik (lepo izbira imajo pri »Okrasu« in pri »Opremi«), jedilni pribor ali servis, usnjeni album za fotografije, spominček iz Kropce ali okras zalozbe »Boreca«. Vse to boste v novomeških prodajalnah lahko nakupili.

In kaj bo mož kupil ženi? Navadno mamo pri darilih odrinejo. Ker so decembra trinajste plače, se odločijo v družini za večji nakup-hladilnika ali televizorja, nato pa se mož baha pri znancih: »Televizor sem ji kupil! Njej ali sebi? Vsaka žena se razveseli pridobitve v stanovanju, vendar sta hladilnik kot televizor namenjena vsem članom družine, zato ne pozabite

skromnega darila, ki bo res samo za mamo! Poleg hladilnika torej še knjigo, kombinezo, toplo pižamo ali ruto!

Na dedka in babico ne smemo pozabiti!

Ni res, da so stare mame navdušene samo na rute in tudi dedki ne samo za tople spodnje hlače, posebno še, če že vnaprej vedo, da bodo ob letu spet dobili to, kakor že tolikokrat prej. Časi so se spremenili in tudi starejši ljudje imajo radi kaj lepega v stanovanju; nove kozarce, krožnike, jedilni pribor. Praktično in ceneno darilo je n. pr. termos steklenica, v kateri lahko dedek topel čaj nese tudi na njivo, da ne bo tako kašljal. Pri »Manufakturi« imajo še vedno napradaj moške nylon plašče po znižani ceni 7.500 din. Mislite, da bi bil tak plašč odveč staremu atu, kadar gre v mesto po opravkih?

In kaj naj kupimo babici v mestu? Volno, da si bo iz nje spletla toplo zimsko jopo, pa še čas ji bo pri pletenju hitreje minil. Stari mami z nizko pokojnino pa le kupite dobro knjigo, saj si je drugače ne bi mogla privoščiti. Prav gotovo pa starejši ženi kipec ali krožnik za na steno ne pomenita

drugega kot breme pri brisanju prahu. Saj je toliko stvari, ki bi jih bila bolj potrebna in vesela! Zavitec napolitank, čokolada ali kilogram pomaranč pa starejšim ljudem pomeni vsaj toliko kot otrokom.

Okraskov za novoletno jelko je dovolj

Je menda letos dovolj po vseh trgovinah, vsaj tako zatrjujejo. Prejšnja leta je namreč pred 1. januarjem zmanjkalo vseh lepih stvari za okrasitev jelke, zato so se trgovci že lani, letos pa še bolj založili s tem blagom deloma na domačem tržišču, še več pa so nabavili iz uvoza.

- Potrošniki so že iz prakse zadnjih let vajeni, da zadnje dni pred novim letom v trgovinah ne dobe drugega kot blago, ki ga vse leto niso mogli prodati. Zato je bolj tudi letos čimprej nakupiti, dokler je blaga še dovolj na zalogi in dokler se ni prevelikega navala, ki onemogoča normalen in preudaren nakup.

Ra.

KAKO REŠUJE OBČINSKA SKUPŠČINA NOVO MESTO CIGANSKO VPRAŠANJE

Za vselitev so potrebni vsaj primerni prostori

»Kdaj se bomo lahko preselili? Saj veste, zima, žena, otroci... Slabo smo oblečeni.« Odkar so bili sestanki s Cigani, taka vprašanja v pisarnah občinske skupščine niso redka. Nasprotno, vsak dan jih je več, ker želijo Cigani hitro rešitev.

V Zabjeku so Cigani iz svojih vrst izvolili komisijo, ki bo sodelovala pri reševanju vprašanj in izvrševanju sklepov, sprejetih na nedavnem posvetovanju o ciganskem vprašanju v Novem mestu. V komisiji so: Drago, Jože, Janez in Tatjana Brajdič. — 7 otrok so že poslali v šolo: 5 iz Zabjeka, 2 z Otočca. Občinska skupščina jim je prikrbela oblačila, obuvene in šolske potrebščine. Več otrok se bo v šolo vključilo kasneje. Za šolanje svojih otrok so zainteresirani zlasti zaposleni. Vsi pa želijo najprej primernejši dom. Referat za socialno varstvo je že predložil vlogo oddelku za gospodarstvo za dodelitev treh barak na Otočcu, ki jih ima občinska skupščina v varstvu. Odločitev bo padla te dni. 12 neuporabnih železniških po-niških vagonov, primernih za ureditev v skromni dom, bo proti minimalni odškodnini pripravilo ZTP Novo mesto. Gradbeni les za morebitna popravila barak in vagonov bo prispevalo gozdno gospodarstvo, vse prevoze pa verjetno opravilo SGP Pionir. Preden ne bodo zagotovljena prebivališča, Ciganov ne bodo preseljevali. Hitra priprava primerne bivališča za Cigane je pogoj za reševanje problematike v takem smislu, kakor je nedavno nakazalo že omenjeno posvetovanje.

Pohiteti je treba tudi zavoljo otrok, ki obiskujejo šolo, in tistih odraslih moških in žensk, ki se želijo zaposliti. Ena prvih nalog 4-članske komisije, izvoljene v Zabjeku, je popisati vse nezaposlene Cigane.

Po pretepu iz objestnosti

29. septembra lani je v večernih urah v gostilni Papez na Hinjah nastal pretep večjega obsega, končal pa se je tako, da je Jože Hočevar obležal z zlomljeno spodnjo čeljustjo in raztrganino na licu.

Tedaj so v gostilni pijli domači fantje in so bili že prav dobro razpotoženi za preizkušanje svojih moči, ko je prišel v lokal še A. B. iz Kočevja in domače fantje v pogovoru imenoval »mulce«. Skupina fantov S. R., M. L., in J. H. se je takoj zakadila vanj in ga začela obdelavati s pesmi. Napadenemu A. B. je prišel na pomoč njegov brat in kmalu se je vsa skupina med pretepom spehala na prosto, kjer so se »epi dalje. Mlatili so vsi vprek, tako da je težko ugotoviti, kdo je koga. V nekem trenutku, ko se je pretep že skoro končal, pa je A. G. iz Zalca, sicer za domačin, stopil k Hočevarju in ga s trdim predmetom udaril v brado.

Senat okrožnega sodišča v Novem mestu je imel kaj težko nalogo, ko je na obravnavi v novembru ugotavljal krivdo posameznikov. A. G., ki je Hočevarja hudo telesno poškodoval, dejanja namreč ni hotel priznati in je »rdil, da je bil ves čas med pretepom v gostilni, dokazi o njegovi krivdi pa so prihajali na dan. Ostali obtoženci so priznali soudeležbo v pretepu, izgovarjali pa so se, da je njihov pretep že minil, po je A. G. udaril Hočevarja.

Vsi obtoženi so bili obsodeni, in sicer: A. G. iz Zalca na 5 mesecev zapora, S. R. iz Kočevja, M. L. iz Lopate, J. B. iz Velenja in A. B. iz Kočevja pa na 3 mesece zapora. Vsem je bila kazneni rečena pogojno za dobo dveh let. Razen tega pa morajo obtoženci plačati po 2.000 din povprečnine. Jožeta Hočevarja, ki zahteva za poškodbo 50.000 din, je sodišče napotilo na zasebno pravdo.

Zrušil mopedista — in pobegnil z avtom!

Na cesti III. reda Sentjerne—Kostanjevica je 6. decembra, ob 17. uri voznik »Topolina« NM 21-16 Ferdo Grebenc pri Grobljah podri mopedista Stanislava Globavsca, 35, delavca v šentjernejskem podjetju »Podgorje«. Globavs je hudim poškodbam takoj podlegel. Grebenc je po nesreči pobegnil in so ga prijeli šele ob 22. uri.

Pri zaslišanju je voznik Grebenc, 57, iz vasi Roje pri Sentjerneju povedal naslednje:

»Ko sem prišel do Prekope in še nekoliko dalje proti Sentjerneju, mi je prišel naproti neki osebni avto, ki kljub mojemu pozivu ni hotel zasenčiti luči. Zasloplejen sem vozil naprej in imel vtis, da sta na cesti dva človeka z živino. Cutil sem, da sem s sprednjim desnim blatnikom zadel nekaj mehkega. Mislil sem da sem zadel živino. Vožnja sem nadaljeval, po kakšnih 50 metrih pa sem ustavil, odprl okno in pogledal nazaj. Ker nisem nič videl in slišal, sem odpeljal proti Rojam. Nič ne vem, kaj se je zgodilo na cesti, tudi tega ne, da bi zadel človeka. Zdalj, ko sem zvedel, kako je, nič ne tajim. Vozil sem s hitrostjo 60 km na uro.«

Janez Blatnik, kateremu je Stanislav Globavs pomagal gnati par jucev, je izjavil:

»Nekaj metrov pred krajem nesreče nama je prišel nasproti neki osebni Fiat. Takrat je bil Globavs 5 ali 6 metrov za menoj. Moped je rinil poleg sebe. Nenadoma je zadaj nekaj zaropotalo, Globavs pa je kar po zraku vrglo do mene. Tudi mene je zagrabilo.«

Nesrečo je videl tudi Anton Gunde, ki je v razdalji nekaj drogov šel za Blatnikom in Globavsom.

Kupčkali so za ukraden denar

Mladoletni N. N. je letos junija smuknjal na Crešnjevcu 25.000 din in nekaj dni začen s tem denarjem začel v gozdu kupčkati z Jožetom, Antonom in Pavlom Hudorowcem iz Coklovoce pri Semiču. Igrali so od jutra do večera in mladoletnik je pri igri vedno bolj izgubljal. Ker so vsi trije pajdaji pri igri dobro poznali N. N. in so vedeli, da je mladoleten, da ni zaposlen in da bankovci po 1.000 in 5.000 dinarjev, ki jih je vlekkel iz žepa, niso mogli biti pridobljeni na pošten način, so s tem storili kaznivo dejanje. Okrožno sodišče v Novem mestu je obsodilo na 4 mesece zapora in plačilo 5.000 din denarne kazni vse tri Cigane: Jožeta, Antona in Pavla Hudorovca.

POSEBNI ŠOLI BIJE PLAT ZVONA

24. novembra je sanitarna inšpekcija obiskala Posebno šolo v Smihelu, kjer se šola 105 umsko in deloma telesno prizadetih otrok, ter spet ugotovila: da so prostori premajhni za tolikšno število otrok, da je leseni hodnik popolnoma dotrajal in je nevaren, da internat v sklopu šole ne ustreza predpisom, ker je za 35 gojencev občutno premajhen. Spita namreč tudi po dva na eni postelji, ki stoje ena tik druge in nekatere mnogo preblizu peči. V kopalnici je samo ena kad, v neogrevanih umivalnicah samo hladna voda, nimajo igrišča, ne delavnice in ne telovadnice. Skratka, kup pomanjkljivosti!

1955. leta, ko je bila šola ustanovljena, je bilo v njej 11 otrok, od takrat pa se število učencev vedno večja in vedno več je prošnja staršev: »Vzemite otroka, doma mu ne moremo pomagati!« Kljub temu, da vodstvo šole odkloni vsakega, ki res ni nujno potreben uka in vzgoje v posebni šoli, se je letos nabralo 105 učencev in 35 gojencev internata iz drugih krajev in tudi občin.

Čeravno staršem dopovedujejo, da šola nima pogojev za tolikšno število otrok, je težko odkloniti obupani materi sprejem otroka, ki bi v domačem okolju ne mogel napredovati in bi brez strokovne pomoči ostal nesposoben za življenje in delo, v breme staršem in družbi do konca svojih dni.

Večina otrok v posebni šoli se ne zna ob prihodnosti obleči, ne umiti, ne obrisati nosu; mnogi nekontrolirano puščajo vodo in blato, ne znajo jesti, ne znajo se vesti, nerazumljivo govore, vsak pa ima poleg tega še svoje posebne navade. Koliko naporov in dela morajo vložiti strokovnjaki, dokler jih najprej vsega navadijo! Seveda ne čez noč! Delo je dolgotrajno, sila naporno in včasih zasledijo prve uspehe šele čez nekaj mesecev.

Posebna šola je sicer popolna osemletka, vendar s posebnim učnim programom, prilagojenim umski stopnji otrok, motenih v duševnem razvoju. Učne metode in učila so povsem drugačna kot v redni osemletki, zato je pri teoretičnem pouku dosežen že velik napredek, če se v osmih

letih ti otroci nauče pisati in brati, računati ter si pridobe nekaj najosnovnejšega znanja iz drugih predmetov. Za nadaljnji uk niso sposobni, zato je namen šole predvsem usposobiti jih za življenje in jih uriti v ročnih spretnostih, kjer obstaja zanje edina možnost uveljavljanja v življenju. Slednje pa je novomeški posebni šoli bistveno manjše, ker šola nima delavnice za tehnični pouk in pouk ročnih spretnosti in ne telovadnice, kjer bi lahko otroci s posebnimi vajami popravljali telesne okvare in krepili duha.

Že tri leta vse po starem...

Ze pred tremi leti je problem prostorov v posebni šoli izobil z vso svojo težo v javnosti. O tem je razpravljalo že več pristojnih organov, novomeška občinska skupščina pa tudi v skupščini SRS je že tekla beseda o teh stvareh. Šola si je ogledalo več komisij, ki so sestavile zapisnike, predlagale to in ono, vse pa so poudarjale, da je treba zgraditi čeravno cene, vendar nove prostore.

Ravnateljica šole Slavka Keglovič pravi o tem takole: »Republika je pripravljena iz svojih virov eno tretjino sredstev za novogradnjo pokloniti, drugo tretjino zagotoviti v

obliki posojila, tretjo tretjino pa bi morali zbrati doma. Pri zadnji tretjini pa se je zataknilo! Komisija za odobritev lokacije za novogradnjo je po ogledu julija letos šele 23. oktobra poslala zapisnik, v katerem zahteva, naj pripravimo program svojih potreb z obrazložitvijo — tega pa smo že davno prej poslali na občino.

Prav, da preiščljeno in perspektivno gradimo, vendar so v izjemnih primerih potrebni tudi drugačni ukrepi, da bi se ne delala še večja škoda. Tu pa ne gre toliko za materialno škodo, temveč za žive ljudi — za otroke, ki jih je narava prikraj-

V nižjih razredih spoznavajo defektni otroci gozd, živali in rastline s pomočjo posebnih učnih pripomočkov

šala za umsko in telesno zdravlje. Če taki otroci ne bodo deležni pomoči posebne šole v pravem času, bo zanje prekasno. Za vedno bodo zamudili vlak v življenje!»

»Kaj pravite na to, tovariš, tovarišica?»

EMA MUSER, ravnateljica Medobčinskega zavoda za prosvetno pedagoško službo: »Posebno šolstvo je v vsej

Sloveniji zelo nerazvito in predstavlja republiški, ne samo novomeški problem. Vem pa, da je bilo na eni izmed občinskih sej sklenjeno, da bomo vsaj delno rešili problem posebne šole v Smihelu še pred začetkom letošnjega šolskega leta. Medtem je šola dobila dva prostora od internata, da bi se do novogradnje razmere vsaj malo ublažile. Gradnja nove stavbe za posebno šolo pa je vsekakor zelo potrebna in bi ne smeli z njo zavlačevati.«

MIHA GOSTISA, sanitarni inšpektor:

»Če hoče šola uspešno delati, mora dobiti še nekaj dodatnih prostorov, predvsem pa igrišče, delavnico, telovadnico in spalnice za internat. V tej stavbi bi bili tudi dodatni prostori še vedno deloma neprimerni, zato se mi zdi najpametnejše postopoma zgraditi novo šolo na primernejem prostoru. Blizu mesta, pa vendarle v naravi. Kdaj? Čimprej, tem bolje, ker je stanje v smihelski posebni šoli res nemogoče!«

Koliko časa in truda je potrebno, prej ko se otroci, moteni v duševnem razvoju, nauče postaviti nogo ob stran in nato zavezati čevlji! Kdor jih vzgaja, mora imeti neskončno potrpljenje in izredno srčno dobroto, da vztraja pri takem več kot napornem vzgojnem delu...

skupščini in tudi v republiški skupščini. Sredstva bi se izplačala vložiti takoj, da bi s tem omogočili prizadetim otrokom poklice, sicer bodo odrasli, a bodo pridobitno povsem nesposobni.

Za te namene pa je vedno premalo sredstev ali pa jih tudi ne znamo najti. Na primer: v gradivu za zadnjo občinsko sejo, ki pa je potem drugače potekala, sem zasledila, da je 5 milijonov din iz sklada za otroško varstvo namenjenih kot posojilo za nakup Ropasove hiše za potrebe novomeškega muzeja. Nisem proti napredku kulturnih ustanov, tudi ne proti nakupu te stavbe, ker pa smo na Dolenjskem in v Beli krajini tako revni z varstvenimi ustanovami za otroke kot za ostarele ljudi, sem proti temu, da gredo sredstva iz sklada za otroško varstvo v druge namene, četudi samo kot posojilo! Sploh ne vem, kako je mogoče, da se lahko 5 milijonov iz namenskega sklada prenese drugam, ne da bi o tem prej razpravljal svet za socialno varstvo in varstvo družine!«

JOZE SUHADOLNIK, načelnik za družbene službe pri občinski skupščini Novo mesto:

»Da bi bila republika pripravljena pokloniti tretjino sredstev za gradnjo posebne šole, ne bo držalo. Bili so pri nas tovariši iz republike, s katerimi smo se pogovarjali o tej šoli in gradnji. Predlagali so, naj bi dve tretjini sredstev zbrali doma, eno tretjino pa bi lahko dobili pri

njih. Na to pa nismo mogli pristati, ker dve tretjini sredstev ne bi mogli zagotoviti. Ni denarja! Prosil smo, naj nam dajo posojilo v celoti. Težave pa so v tem, ker šolstvo ne dobi kreditov preko banke in v tem pogledu ni enakopravno z delovnimi organizacijami na gospodarskem področju. Res pa je, da je problem posebne šole pereč. Mi smo vsi zato, da bi se gradilo novo stavbo, vendar za zdaj ne vidim druge rešitve, kot da se občini omogoči najetje posojila iz kakršnih koli virov in da se s temi sredstvi prične graditi. Z rednimi sredstvi sklada za šolstvo bomo lahko normalizirali le sedanje težke razmere na šolah in so namenjena osnovni dejavnosti šol. Na novogradnjo iz teh sredstev pa po vsej verjetnosti ne moremo misliti.«

RIA BACER

Jelen zadet na Cerovcu

Rado se zgodi zlasti jeseni, da se iz roških gozdov pritepejo v topliško dolino tudi medvedve in jeleni. Tako se je v četrtek, 3. decembra, pokazal lep štiri do pet let star jelen na malem gričku Cerovcu nad Dolenjskimi Toplicami. Tam se je mudil gozdni uslužbenec tov. Vlašič, ki je jelena uplenil.

Pozdravite svoje v tujni z Dolenjskim listom! Hvaležni vam bodo za pozornost!

Slavka Keglovič: »Razmere na Posebni šoli so postale zares nevzdržne!«

Ob veliki cesarski cesti, ki teče iz Ljubljane proti Celju, stoji v majhni vasi že blizu kranjsko-štajerske meje velika dvonadstropna hiša, v katero se menda oko vsakega potovalca, ki prihaja mimo, ozira z nekakim začudenjem, češ, kaj hoče ta obširna stavba v samotni, divji dolini? Dandanes posloplje tudi v resnici nima nobenega pomena na tem mestu. Ves promet se je preselil na železno cesto v savski dolini in ko bi vsako leto proti jeseni ne prihajalo po stari cesti nekoliko vojaških čet, ki menjavajo svoje garnizije, bi ljudje ne vedeli, čemu je cesta ostala še državna. Domače industrije ali razširjenih obrtov, ki bi potrebovali večjih prometnih sredstev, tukaj ni in visoko gorovje, ki spremlja cesto ob obeh straneh, priča s svojim sivim skalnatim pobočjem, da je zadnji važni del premoženja prebivalcev te doline, gozd in les, že romal iz nje. Pol streljaja od ceste teče v eni vrsti z njo majhen potok, ob suhi neznaten in komaj tolik, da premiče tu in tam na primernejem mestu eno ali dve mlinski kolesi, ob deževju pa silen hudournik, ki pušča vso dolino, z gorovja in z nižjih brd pa splavlja zadnje ostanke rodovite zemlje.

S prometom in z lesom je izginilo tudi blagostanje prebivalstva ob cesti; koder se stavi nova hiša, vedno je le borna koča, in malo je boljših izjem med njimi; stare stavbe pa so ali bodo v malo letih le razvaline, tožne priče vedno veljavnega zakona, da se mora mali klanjati velikašu, da mali lokalni ali zasebni interes izginja pred velikim, splošnim interesom.

Ono posloplje, o katerem smo zgoraj spregovorili, je taka priča. V dve nadstropji je zidano in z opeko krito. A danes na slemenu ni več robnikov, pod kapom je odpadel ves omet in široke vlažne lise, ki se kažejo na čelu in nad okni, pričajo jasno, da sedanjemu gospodarju ni moči ali ni več za to, primerno

vzdrževati posloplje. V drugem nadstropju so okna večinoma pobita in leseni okvirji so trohli; tam gori očitno nihče ne stanuje; v prvem pa je videti nekoliko novih popravil, toda vse le tako surovo, slabo tesano ali na debelo ometano, da mora vsakdo soditi, da se je zgodilo to, ker je bila skrajna sila in potreba in da se je žrtvovalo le, kar najmanj je bilo moči.

Na dvorišču pred hišo stojita dve lipi, v sredi med njima pa kamnita miza, nagnjena na stran, tako da ni moči kozarca postaviti nanjo, da ne bi zdrknil na tla. Lipi sta stari in ravni in, ko bi ne bili tako neusmiljeno obsekani, da sta slični cvetno-nedeljskima butarama, delali bi krasno senco. Pa saj ni nikogar, da bi se senčil pod njima. Celo trudni popotnik, ki pride mimo, krene dalje; kraj je prepust in presamoten in celo gosta, temnozeleno trava, krijoča široko, do ceste segajoče dvorišče, in ki raste rada na starem tlaku, katerega je uglasila in potem zapustila človeška noga, privabit se more nikogar, da bi zleknil na nji trudne ude.

Tako je dandanes! Pred štiridesetimi leti pa je bilo drugače. Stransko gorovje po vsej dolini je bilo temno zaraščeno s smreko in borovjem, potok Radomlja je enakomerno tekal po globoki strugi, ki mu ni dala duška ven na zeleno trato, po veliki cesti pa se je čulo dan na

dan, uro za uro ropotanje težkih tovornih voz, kričanje voznikov in vesel glas roga, katerega rdeče opravljeni postiljon ni dal od ust, češ: »Pošta je prva, ogni se s tira!«

Pa tudi posloplje, o katerem smo goraj pripovedovali, in lipi pred njim, dvorišče in vse krog, vse je kazalo drugo lice. Tedaj je bila tu velika krčma, kjer so zlasti tržaški vozniki radi nočevali. Hiša sama je bila v najboljšem stanju, na desni in levi širnega dvorišča so se raztezali prostorni hlevi, spodaj ob cesti pa lepo ograjen vrt; pod košatima lipama pred hišo krog kamnite mize pa so sedali ob vročih, poletnih dnevih vozniki, potniki in trgovci ter se krepčali pri dobri kapljici, ki jo je točil bogati, vsem voznikom od Trsta do Dunaja najbolj poznani in od vseh člani krčmar Topolščak. Vedeli so, da je tam vse dobro spravljeno, ljudje in živina, in da tudi končni račun ni prehud. Gospodar sam je imel okoli petdeset let, bil je širokopleč, srednje, skoraj bolj majhne postave, okroglega, rdečeličnega obraza, vedno do čistega obrat, opravljen na pol kmetsko, in v vsem svojem ravnanju gibčen in uren kakor mladenič dvajsetih let.

Miklavž Topolščak ali »gospod Topolščak«, kakor so ga nazivali vsi tujci in tudi gospoda iz bližnjih uradov, dasiravno so ga domači kmetje, ki so ga poznali od mladih nog, vedno le tikali, bil je vdovec. V mladih letih je bil prehodil nekoliko sveta, pričel se nemščini in laščini za silo, po očetovi smrti prevzel domače posestvo, oženil se in po svoji pridnosti in sreči kmalu postal eden najimovitejših posestnikov okraja svojega. Od otrok ostal mu je edini sin, drugi trije so bili pomrli in pred malo leti še žena. Odslej mu je pomagala sestra, tudi že priletna, pri gospodinjstvu, sin Andrej pa je obiskoval že višje šole v Ljubljani.

MED KOLEDARJEM IN VODNIKOM

V teh dnevih pred novim letom razpošilja tudi Prešernova družba svojim številnim članom in naročnikom svoj knjižni dar za leto 1965. Letošnja knjižna zbirka Pešernove družbe obsega sedem knjig: dve povesti, potopisno reportažo, eno poljudnoznanstveno delo (glasba), dva paktična priročnika in koledar za 1965.

LEPOSLOVJE predstavlja povest Antona Ingoliča *Enajsterica živih* in Zolajev roman *Therese Raquin* (Tereza Raken). Mladinska povest priznanega domačega pisatelja bo razveselila številne bralce, in ne samo mlajše. To je napeta »nogometna« zgodba iz okupirane Srbije, ko nogometno moštvo »Mladost« igra z nemško enajsterico za življenje. Strahote okupacije, nečlovečnost nacističnih zavojevalec, vera ljudstva v svobodo in življenje — to je okvir »Enajsterice živih«. Ingoliču je treba priznati, da je s to povestjo tudi precej »pomladil« svojo pripovedno tehniko ter ustvaril žive osebe in polnokrvno dogajanje.

Zgodbo strasti in zločinov bi lahko poimenovali klasični roman francoskega pisatelja Zolaja, s katerim je osvetlil doberšen del življenja v pariškem predmestju pred sto leti in to

Ob izidu Prešernovih knjig

v likih nagnoske in vročkrvne kramaričine hčerke Tereze, njenega ljubimca in nesrečne matere. Roman kaže vse odlike Zolajevoga opisovanja temperamentov in analiziranja človeških čustev.

Slavni češki reporter med obema vojnama Egon Erwin Kisch je zadnja leta življenja preživel v Mehiki in napisal o tej deželi imenitno knjigo *Odkritja v Mehiki*. To so res odkritja te daljne dežele, opisana s temeljitim poznavanjem mehiške bližnje in daljnje preteklosti, njenih socialnih in duhovnih problemih, svojevrsna podoba družbenih, kulturnih, folklornih in krajevnih posebnosti in zanimivosti, opisana z resnično mojstrskim peresom. Škoda, da so izpadle obljubljene ilustracije in zemljevid Mehike.

Knjiga, s katero je letos Prešernova družba namara ustregla prav vsem, je *Pogled v glasbeno umetnost našega stokovnjaka Cirila Cvetka*, saj smo tekoreč venomer pod vplivom glasbe (radio, televizija, plošče, magnetofoni itd.) V tem tehtnem, s fotografijami in risbami opremljenem priročniku je avtor v sedmih poglavjih

nanizal stvari, ki bi jih moral pravzaprav vedeti vsak in najbrž tudi vsakega zanima: I. Glasbene oblike, II. Glasbena izrazna sredstva, III. Programska in absolutna glasba, IV. Vedra glasba, V. Sodobne glasbene smeri, VI. Razvoj slovenske glasbe, VII. Vzgojna vrednost glasbe. Nemara zasluži posebno pozornost prav četrto poglavje (Vedra glasba), ki opisuje jazz, šlagerstvo in popevkarstvo. Prav glede glasbenovednega »pašaluka« je avtor ustrezno ocenil vso stvar in postavil marsikaj na svoje prvo mesto.

Turistični vodnik *Slovenija* je dragoceno dopolnilo knjigi Slovenija in njeni kraji, ki je pri Prešernovi izšla lani. Sestavljen je isti avtor — Franc Planina — in obsega na 180 straneh po abecednem redu vse pomembne turistične kraje na Slovenskem z vsemi ustreznimi podatki, ki so običajni za take priročnike. S posluhom in zanesljivo sestavljen vodnik ima mimo risanih ilustracij v tekstu priložen tudi velik zemljevid Slovenije. To knjigo je Prešernova družba izdala v sodelovanju s Turističnim društvom Slovenije.

Danes, ko se mesta pa tudi pomembnejši kraji hitro razvijajo v velika zadržana naselja, postaja čedalje važnejše tudi vprašanje zelenja, ne samo po svoji estetsko-rekreacijski plati, temveč tudi kot pomemben zdravstveni faktor, saj je prav drevje tisto, kar čisti zrak, in kako je je to čiščenje za velika naselja izredne važnosti, ni treba poudarjati. V tem je tudi namen in smisel knjige *Zelenje v našem okolju*, ki jo sestavlja inž. Dušan Ogrin. Prav veliko povpraševanje po knjigi, ki naj bi zajela raznotera področja vrtnarskega ljubiteljstva, je narekovalo to izdajo. Načrti za vrt, vrtnarske prvine, zelenje med bloki, vrtno rastlinje, grob v zelenju, vrt v očesu fotografske kamere itd. — o vsem tem govori strokovnjak v svojih poglavjih. Razen risb in načrtov ima knjiga tudi 16 strani večbarvnih fotografij zelenja in cvetja.

Presenečenje (čeprav ne za vsakega prijatelja) za naročnike bo *Koledar Prešernove družbe za 1965*. Po obliki je enak ostalim knjigam — 17,50 krat 11,50 — in je torej izgubil svoj klasični koledarski format. Mimo formata pa tudi vsebinski del, kakor smo ga bili navajeni. Moderno zunanjo opremo in ilustracije je prispeval Jože Ciuha. Tisk je dvobarvni, pri me-

secih so prostori za razne beležke in vsakovrstni naveti ter zgodovinske zanimivosti. Vmes reklame. Nemara je bilo res treba koledar modernizirati in prilagoditi po obliki ostalim knjigam. Mislim pa, da so prirejevalci posegli nekoliko predaleč, kajti koledar ni več tisto, kar je bil, in kar naj bi bil: nekakšna vseljidska čitanka, v najlepšem pomenu te besede. Kmečkemu človeku, zlasti starejšemu, je tak koledar pravzaprav »branje za celo leto«. V sedanjem koledarju bo tega branja zanj premalo, razen tega ga bo spričo majhnega tiska tudi težko bral. Pa tudi za zahtevnejše bralce bo koledar nemara premalo, ker je preveč podoben številnim takim priročnikom.

Miroslav Kugler: KOSTANJEVICA (1964)

STEZICE - glasilo novomeških gimnazijcev

Izšla je druga številka Stezice v letošnjem šolskem letu. Ta ciklostirani časopis novomeških gimnazijcev ima za sabo že trinajst let izhajanja in je tako glasilo z bogato tradicijo. V vseh trinajstih letih izhajanja so se Stezice borile s finančnimi težavami. Letos je opaziti, da jih tovrstne težave ne tarejo več, saj imajo glavo nastisnjeno v tiskarni Knjižotiska. Tudi tisk, ki je Ahilova peta večine ciklostiranih glasil, je tokrat zelo dober. Opaziti je tudi, da je uredniški odbor končno našel svoj koncept. V vseh trinajstih letih izhajanja so Stezice nihale; enkrat so bile izrazito literarno glasilo, drugič informativno, tretjič športno. Lanski odbor je na posvetovanju mladinskih glasil dobil dovolj upoštevanja vrednih smernic, ki jim letošnji se naprej sledi.

V drugi številki je gradivo razvrščeno po določenem zaporedju: na začetku so informacijski članki, njim sle-

di Mladi literat, nato je šport in na koncu rubrika Berite med odmorom. Velja poudariti, da so najbolje napisani informacijski članki, šport je napisan v standardni obliki, medtem ko je rubrika Berite med odmorom napisana živahno in zanimivo. Morda je odveč članek Modna revija, ki vzbuja vtis, da je napisan le zato, da izpolni prostor in bi ga brez vsakega pomislanja lahko izpustili.

Mladi literat zavzema, če odštejemo privlačno pisano potovanje v Italijo — ki je tu pa tam malo razvlečeno —, le šest strani. Brez dvoma od vseh literarnih del najbolj izstopata pesmi Requiem in Večerni preludij. Od proznih del je »Ko vzhaja sonce« vsekakor boljše od »Zakaj?«, že zato, ker je to zadnje zavito v pesimizem. Sploh je opaziti, da mlade avtorje vse prevečkrat zapolnijo pesimizem in brezizhodnost, čeprav prav gotovo za

to nimajo nobenega vzroka. Življenje mladine brez dvoma vsebuje toliko veselja, da res ne bi bilo potrebno pisati le sentimentalnih pesmi-mističnih zgodb. To velja v isti meri za prozo in za poezijo.

O drugem je bilo povedanega dovolj! Morda še to: Stezice so v svoj krog vključile velikot število bralcev, 500 izvodov naklade je pač veliko za tako glasilo. Ilustracije so res lepe, posebno ona na naslovnih strani. V tej številki smo videli še eno zanimivost: Stezice objavljajo tudi prispevke iz drugih novomeških šol (konkretno: iz učiteljskega). To je prav, narobe pa bi bilo, da bi vse šole izdajale skupno glasilo, ki bi dobilo drugačno ime. Stezice imajo prebogato in predolgo tradicijo! Stirinajsto leto izhajanja je dovolj močan dokaz, da so potrebne in da dijaki — in ne samo dijaki — radi segajo po njih.

Dobra knjiga najboljši prijatelj

V novomeški občini nameravajo dvigniti število članov Prešernove družbe na 4000, za kar obstoje dobri pogoji

V drugi polovici decembra bodo dotiskane knjige Prešernove družbe za leto 1965. Trenutno je v novomeški občini število naročnikov nekajkrat manjše kot bi lahko bilo. Knjige, ki jih izdaja vsako leto Prešernova družba, so namreč zelo poceni, saj je ekonomska cena zbirke kar dvakrat višja od zneska, ki ga plačajo naročniki. Dobra knjiga je najzvestejši prijatelj, ki vzgaja, uči, širi obzorje in ohranja stik z napredkom civilizacije in kulture, česar človek pri današnjem tempu razvoja ne zmore brez pomoči knjig.

Ko bodo novomeški poverjeniki razdelili zbirko za leto 1965, se lahko že takoj naročijo na zbirko za naslednje leto. Prešernov koledar 1966 bo vseboval dovolj prostora za vsakodnevne zapiske, vrsto praktičnih navodil s področja tehnike, motorizacije, kuharstva in podobnih vsakodnevnih bralčevih dejavnosti. Pravljice, romani, povesti in poljudnoznanstvena knjiga izpolnjujejo zbirko, ki ji družba doda še barvne reprodukcije najboljših del starih in mlajših slovenskih slikarjev. Vsak član bo dobil eno od teh slik po izbiri, druge pa lahko dokupi.

Kdor ima sorodnike ali prijatelje v tujini, jim lahko pošlje knjige Prešernove družbe po pošti. Vseh šest knjig in 3 slike je za vračunano poštnino 2000 din. Zbirko za inozemstvo lahko naročite kar pri poverjenikih.

Prešernova družba izdaja tudi zbirko žepnih romanov »Ljudska knjiga« in je s primerno poenostavitvijo tiskarniških in knjigoveskkih del zelo pocenila to izdajo. Mnenje, da ljudje cenijo samo lepo opremljene, trdo vezane knjige, ni obveljalo; saj so naklado »Ljudske knjige« zelo dvignili in izdali že 62 del.

Prijjubljen in upoštevan je tudi družbin magazin (mesečna ilustrirana revija) **OBZORNIK**, ki prinaša zanimive članke iz najrazličnejših področij. Večina člankov je bogato ilustrirana, gradivo pa resno in verodostojno.

Člane Prešernove družbe zbirajo poverjeniki, ki so v vsakem večjem kraju, v tovarnah, pri sindikalnih podružnicah, v ustanovah, šolah in podobno. Naročila za Prešernovo družbo prevzamejo tudi vse knjigarne. Naročnino — 1200 dinarjev za broširano in 2000 dinarjev za v polplatno vezano zbirko lahko plačate tudi v treh obrokih. Za inozemstvo je cena broširani izdaji zbirke 2000 dinarjev, vezani v polplatno pa 2850 dinarjev, vse s poštnino vred.

Prešernova družba želi povečati število članstva v naši občini na 4000. Priredili bodo literarne večere, razgovore o knjigah in umetnosti, razstave in predavanja, poleg tega pa bodo organizirali potujoče knjigarne za prodajo knjig. Knjiga je še vedno najcenejše in najučinkovitejše sredstvo za napredek in vzgojo ljudi. Mesta, ki ga želimo doseči med evropskimi narodi, ne bomo dosegli drugače kot s pospešeno izobrazbo! Od tega sta namreč odvisna tudi standard in delovna sposobnost. Vsaka dobra knjiga je korak bliže k temu cilju, zato naj nam ne bo žal sredstev, ki jih vlagamo v knjige!

SVEČENIKI ELEKTRONIKE NA ODRU V NOVEM MESTU. PRED MIKROFONOM BETI JURKOVIC

Koncert elektronek v novomeškem Domu JLA

V petek, 4. decembra, ob 8. uri zvečer so Novomeščani do zadnjega kotička napolnili dvorano v domu JLA, saj

so jim zveneča imena nastopajočih pevcev zagotavljala prijetno glasbeno razvedrilo. Nastopali so Betti Jurkovič, Marko Novosel, Elvira Voča in Dušan Dančuo s spremljavo seksteta Dražena Bojiča. Uprava novomeškega doma JLA si zelo prizadeva, da bi s kar najboljšimi interpretatorji zadovoljila kulturne potrebe naše publike in je tudi to pot, računajoč na popularnost navedenih pevcev v aranžmaju z zagrebško Koncertno poslovalnico pripravila lepo presenečenje, saj smo za žive nastope najboljših jugoslovanskih pevcev v Novem mestu sicer prikrajšani.

trgalo bobniče. Za Dražena Bojiča so igrali elektroneke, drugi člani orkestra so samo več ali manj pomagali po svojih povprečnih zmoglostih. Vse mile (glasne) prošnje iz dvorane niso nič zalegle, komaj v drugem delu programa so poslušalci med splošnim trudenjem tuče kdaj pa kdaj lahko slišali pevca.

Najboljši stik s publiko je vzpostavil Dušan Dančuo z venckom dalmatinskih, Elvira in Betti sta peli kot sicer, Marko Novosel pa je to pot zatajil. Program je sestavila Koncertna poslovalnica in smo ji za vse v Evropi trenutno najbolj popularne skaaabe zelo hvalezni, vendar bi bilo še bolje, če bi bilo razmerje ugodnejše za domače uspehe zabavne glasbe, na čemer je tudi uprava Doma v dogovorih vztrajala. Drugič torej: več naravnih zvokov in več naših melodij!

M. MOSKON

MARKO NOVOSEL SE RAD SLIKA, SAJ JE S PRSTOM OPOZORIL REPORTERJA, KDAJ JE PRIPRAVLJEN ZA NAJLEPŠI POSNETEK...

FRANCKA NOVAK: »Vsaka svečka je za deset let... Svečk pa je prejšnji teden gorelo na njeni podarjeni torti kar deset...«

STOLETNIKA, upihnite svečke!

Ziveti se najmanj sto let! Prav tako je rekla FRANCKA NOVAK iz Kamne gore 14. pri Trebnjem na svoj rojstni dan.

»Koliko pa ste stari, mamca?« Naglušna ženica, ki je pri krušni peči prebrala drobno, v črne platnice vezano knjigo, se je nagnila prav do ušesa in polihno rekla: »Sto let!«

Stavil bi, da ni to res, Pa je. In bi staro izgubil.

V matični knjigi stoji, da se je Francka rodila 2. decembra leta 1864. Zibati so jo začeli v smihelski fari pri Novem mestu, ki so ga takrat še imenovali Rudolfovo. Kot je bila tedanja navada, se je tudi Francka poročila mlada. Z ženinom je odšla v Sahovec pri Dobrniču. Na posestvo pač. Moča je kmalu pobralo, zato se je znova poročila. Pa tudi z drugim možem nista doživela skupne visoke starosti. Kmalu po njegovi smrti je šla Francka k svoji hčerki Josefji, poročeni Tomšič, v Kamno goru. To je bilo leta 1930. Tomšičova je še edini živi otrok Novakove mame; imela jih

je šest, najstarejši je padel v Karpatih, drugi so kasneje pomrli. Mladost je kakor prijubljena knjiga. Se več je, je čisti čas v življenju, ki ga vsi radi ključemo nazaj. Pa se ne vrne. Samo v spominih še. Kako topili so spomini na mladost!

Franckina mladost je bila taka kot mladost njenih vrstnic, polna trdega dela in polna vere v življenje. Delo že od mladih nog. Pazila je krave in ubopala starše.

Njen oče je bil harmonikar. »Francka, le sem, se boš naučila plesat,« ji je večkrat rekel. »Ko sem bila mlada, sem rada plesala. Plesala sem največ na ohceti.«

Ko je Francka ob pristni in zdravi kmečki hrani sgor rasla, se ni bilo asfaltnih cest, avtomobilov na cestah, vlakov na železniških tirih, ne letal v zraku. Ni bilo kina, radia, televizije. Niti šol ne toliko kot danes. Bile so šole in srečen je bil, kdor jih je lahko obiskoval. Francka je bolj malo obiskovala razred. Brati in pisati se je naučila pri očetovih prijateljih. Kamorkoli je šla, je šla pes. Njena zdravje so ji vsekolni dobro služili. Boleznik do zdaj ni poznala. Tudi z zdravniki ni imela opravkov. Pri delu ni vedela za mraz ali vročino. Ko so se drugi oblačili in obuvali v toplo, je ona hodila bosa. In kako hitro je hodila! Zdravo srce v zdravem telesu. Se do nedavnega je rada šla na nji-vo okopavat krompir. Zadij, v zimskem času, rada posesti pri peči in bere knjige v debelem tisku. Bere »brez ocal...«

Visoki jubilej Novakove Francke, naj ga je sama praznovala še tako tiho in skromno, je našel odmev širom po občini. Občinski odbor RK s svojim podmladkom na osnovni šoli in občinska skupščina sta ji pripravila nekaj daril, predstavniki teh pa so ji darila osebno izročili in ji čestitali ob stoletnici.

Ko je Francka držala v rokah torto s prižganimi svečkami, so ji rekli: »Mama, upihnite svečke!« Kar so rekli, je napravila. Plamenčki so se nagnili, se zmanjšali in čisto ugasnili. Kolikor ugasnjenih svečk, toliko deset let življenja več! Upihnila je deset svečk — torej še »Sto let!«, kot je sama rekla.

Zakonca v rokah zločincev

Lahko si predstavljamo, kako sta se dva ameriška zakonca prestrašila, ko sta se vrnila domov in se doma nenadoma znašla pred sedmimi hudimi zločinci, med katerimi so bili trije morilci. Z nožem na grlu sta morala iz garaže potegniti avto in ga pripraviti za vožnjo. Ker avto ni takoj vžgal, sta bila zakonca nekaj ur ujetnika zločincev. Sele ko je motor vžgal, sta lahko svobodneje zadihala. Zločinci so zbežali iz kaznilnice Walla Walla. Po šest mesecev trajajočem delu so si izkopali 13 metrov dolg podzemski hodnik in pobegnili po njem. Polietija jim je že na sledi.

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

Kašče, na zunaj tako dolgočasne trajske kašče v Brežicah... Kdaj neki bodo prišle na vrsto za ureditev? V njih se zaljubljeni pretaka vino, večina ogromnega prostora pa ni izkoristena...

Elektronika v svetovnem parlamentu

Najnovije dosežke sodobne tehnike uvajajo postopoma tudi na sedežu Združenih narodov v New Yorku. Pomembno novost: predstavlja uvedba elektronskega sistema glasovanja, ki ga bodo najprej leto dni uporabljali potizkano, potem pa bo generalna skupščina o njem dokončno odločila.

Moderne naprave za glasovanje so v dvorani generalne skupščine že uvedene. Delegati bodo kmalu lahko povedali svoje mnenje o novem sistemu in ugotovili, ali novi sistem resnično prinaša prihrankov. To je bil glavni razlog, da se je generalna skupščina med svojim zadnjim zasedanjem odločila za elektronski sistem za registracijo glasovanja.

Ko bodo na prihodnjem zasedanju delegati stopili v dvorano, bodo opazili na svojih mizah svetlobne gumbje. Zeleni gumb pomeni pozitivno glasovanje, rdeči negativno, beli gumb pa pomeni vzdržanje od glasovanja. Delegacija glasuje tako, da njen voditelj prišine na določeni gumb.

Na posebni veliki tabli, ki stoji na desno od predsednika generalne skupščine, bodo svetlobni signali že čez nekaj sekund objavili rezultat glasovanja.

Verjetno bo večina delegacij zadovoljna z novim sistemom. Nekdo pa zagotovo ne bo zadovoljen: to bodo predstavniški tiska. Novinarji so vznemirjeni, ker ne bo tako znano, kako so glasovali posamezne države.

Ideja o uvedbi elektronskega sistema glasovanja se je pojavila pred nekaj leti, ker so številna glasovanja z dvigom rok pomenila velike stroške za hitrejši potek zasedanj generalne skupščine OZN.

Tole so trije mladi Semičani, ki so v narodnih nošah prinesli na otvoritev tovarne kondenzatorjev na Vrtačiškiz, s katerimi je predsednik občinske skupščine, inž. Rado Dvorjak prerezal trak in simbolični ključ, ki ga je v imenu kolektiva prejel predsednik delavskega sveta inž. Muha Gašper.

Henry Kaiser

VESELI TEKSAS

DOBROTNIK

Wilkins Store je za Knoxville v Teksasu nekaj podobnega, kot so velike trgovske hiše za New York ali Chicago. V Wilkins Storeju je mogoče kupiti vse — od zobobretov do avtomobila.

Pred kratkim je dal lastnik trgovine urediti celo izložbo, da bi bolj privabil kupce. Pred prav to izložbo se je ustavil Bill Henderson in si ogledoval laso, ki je bil v njej priložen. »Tole hočem imeti!«, je dejal.

Bill Henderson je bil pajavec, star kakih sedem let, njegove posede pa so bile namenjene njegovemu očetu, ki je stal za njim pred trgovino. Toda Henderson starejši je znal za glavo. »Tri dolarje! Mnogo predrago,« je dejal kratko.

»Toda jaz bi kljub temu hotel imeti laso,« je trmoglavil sinček. »Daj mi tri dolarje!«

»Morda tudi to,« je odgovoril Bledi Jim, »predvsem pa sem se znebil lažnega desetdolarskega bankovca in prejel zanj sedem pravih dolarjev.«

TRDOVRATNEZ

Pri Divjem mustangu v Knoxvilleju je bilo spet veselo. Fantje z ranča so dobili svojo mezdo in so zjad hiteli, da bi svoje krvavo zaslužene dolarje čimprej spremenili v whisky in jih zaigrali pri kartah.

Učitelj, ki je bil šele premeščen v to teksasko mestec, je okoli polnoči zaveza postala preneurna. Siromak stanuje tri hiše od krčme in zaradi peklenskega trušča, ki ga povzročajo kavboji, ne more zatistiti očesa. Naposled se je dvignil in odločno stopil k Divjemu mustangu, da bi razgrajajoče kavboje spravil k pameti.

Ravno je hotel stopiti v lokal, ko so se sunkovito odprla krilna vrata in na cesto je priletel neki možakar. Komaj je priletel na sredo ulice, se je takoj spet dvignil in stekel nazaj v krčmo.

»Učitelj je znal za glavo in mu hotel slediti, toda prav tedaj je spet priletelo iz lokala človeško telo. Na svoje presenečenje je učitelj opazil, da je bil to prav tisti mož, ki je že prej doživljal podobno usodo. Hotel ga je nagovoriti, toda možakar se je brž spet pobral in znova izgubil v krčmi.

Vedeževanje v službi znanosti

»Branje z dlanje je morda le star predsodek in neumnost. Morda pa tudi ni — pravi ameriško ministrstvo za zdravstvo. Kako bi bilo sicer mogoče izdati za to nametno vsoto 300 tisoč dolarjev? Toliko namreč znaša prvi proračun, ki ga je ministrstvo namenilo znanstvenemu raziskovanju človeške dlanje.

Ministrstvo je sklenilo, da bo enkrat za vselej ugotovilo, ali je vsaj zrna resnice v teorijah spalmolizov, ki trde, da je mož po človeški dlanje mogoče bolje spoznati človeka, kot na podlagi njegovega življenjepisa. Razumljivo je, da ministrstvo ne zanima tako imenovana »štra ljubezna, ampak hoče ugotoviti, ali imajo črne na dlanji ter prstni vdrtisi v resnici karakteristične simptome, ki izražajo razna nevrotična stanja in srčna obolenja.

Najbolje ameriške diagnostike, v kolikor ne bo strokovna skupina v svojem poročilu izjavila, da so bili dotrajali vrženi v vodo, bo to pomenilo, da bo mož že pri novorojenčkih ugotoviti živčne in organske motnje.

Zanimivo je, da so v komunističnih strokovnjakov, ki so v poldrugem letu pregledala dlanje več kot 100 tisoč oseb, je dr. Peter Grant, njegov glavni pomočnik pa je dr. Fred Roher. Oba štejejo med najboljše diagnostike. V kolikor ne bo strokovna skupina v svojem poročilu izjavila, da so bili dotrajali vrženi v vodo, bo to pomenilo, da bo mož že pri novorojenčkih ugotoviti živčne in organske motnje.

Zanimivo je, da so v komunističnih strokovnjakov, ki so v poldrugem letu pregledala dlanje več kot 100 tisoč oseb, je dr. Peter Grant, njegov glavni pomočnik pa je dr. Fred Roher. Oba štejejo med najboljše diagnostike. V kolikor ne bo strokovna skupina v svojem poročilu izjavila, da so bili dotrajali vrženi v vodo, bo to pomenilo, da bo mož že pri novorojenčkih ugotoviti živčne in organske motnje.

Zanimivo je, da so v komunističnih strokovnjakov, ki so v poldrugem letu pregledala dlanje več kot 100 tisoč oseb, je dr. Peter Grant, njegov glavni pomočnik pa je dr. Fred Roher. Oba štejejo med najboljše diagnostike. V kolikor ne bo strokovna skupina v svojem poročilu izjavila, da so bili dotrajali vrženi v vodo, bo to pomenilo, da bo mož že pri novorojenčkih ugotoviti živčne in organske motnje.

RADIO BREŽICE

- NEDELJA, 13. december 1964: 16.30 — poročila iz naše komunne — magnetofonski zapiski — Vlado Dvorjak: Kako se bomo v naši občini prilagodili pripravljani na volitve v predstavniške organe (I.L.) — Za naše kmotvalce — Pozor, nimas prednosti! — Pogovor s poslušalci — Osvetila in spored kinematografov. 12.05 — Občani čestitajo in pozdravljajo SREDA, 16. december 1964: 18.00 — Anica Bolič: Dvasetna podoba predšolskega otroka — Cestitke — Športni komentar — Od sreče do sreče v brežičkem kinu — Osvetila — Glasbena oddaja Radijski program bo nastal v Brežicah poslej sporočala vsem poslušalcem vsak teden v Dolenjskem listu!

Novi bankovci

za 1000 in 5000 din v obtoku

V promet je prišel novi pettisodinarski bankovec, ki bo postopoma zamenjal starega. V tisku so že tudi novi tisodinarski bankovci. Set proizvodnje zavoda za izdelavo bankovcev Radoslav Savković je dejal, da se novi bankovci razlikujejo od starih po naslovu. Na novih piše Narodna banka Jugoslavije, na starih pa je pisalo Narodna banka federativne narodne republike Jugoslavije. Spremenjeni so podpisni guvernerja in vice guvernerja. Drugačen je seveda tudi datum izdaje.

30.000 lir kazni za rogove

Če sinesete pest in izegnete samo kazalec in mezinco, ste v Italiji zagrešili prekršek. S to žaljivo se namreč pogosto spozdravljajo štali-

BREZPLAČNO

lahko dobivate DOLENJSKI LIST sinu, fantu ali možu, ki je v vrstah JLA — vesel bo vsakotledskega pozdrava iz znanih krajev!

Naročite DOLENJSKI LIST sinu, fantu ali možu, ki je v vrstah JLA — vesel bo vsakotledskega pozdrava iz znanih krajev!

Stare skrbi novega predsednika v Mehiki

Mehika je brez preiravanja na pragu demografske ekspanzije. Prirastek prebivalstva je v tej državi tako nagen, torej tako eksplozivno, da pritegnje do dejstva v zdajnjem času povzročati velike skrbi sociologom in državnim funkcionarjem. Koptičje so podatki, ki govorijo o tem, da je prirastek prebivalstva

nih glavobolov novega mehiškega predsednika, ki je pred kratkim prevzel vrhovno odgovornost v azteški deželi. Mehika je dežela, ki je od revolucije (le'a 1910—1919) na vseh področjih zelo napredovala. Posebno nagel razvoj je dosegla v zadnjih štirih desetletjih. Dežela se je industrializirala, zabeležil so vidni gospodarski napredki, s tem v zvezi se je izboljšala zdravstvena zaščita in socialno varstvo. Rezultati tega razvoja je tudi naglo upadanje smrtnosti, posebno pri otrocih. Prav to za zopet povzročilo posleden porast mehiškega prebivalstva. V poslednjih desetih letih je število Mehikancev raslo s tempom 3,1 odstotka na leto. To pomeni, da so se na sto prebivalcev vsako leto rodili trije novi.

Nedavno so strokovnjaki OZN izračunali, da bo imela Mehika leta 1990, če bo ritom še nadalje tako nagel, nad 63 milijonov prebivalcev, medtem ko menijo ameriški strokovnjaki, da bo štel azteški narod tedaj že — 70 milijonov. Za sedaj, ko se mehiško prebivalstvo bliža številu 40 milijonov, ima več kot polovica državljanov manj kot 15 let.

Mount Kennedy

Kanadska vlada je odobrila predlog predsednika Lesterja Pearsona in je imenovala neko gorovje v tej deželi po pokojnem predsedniku ZDA Kennedyju.

Mount Kennedy

Kanadska vlada je odobrila predlog predsednika Lesterja Pearsona in je imenovala neko gorovje v tej deželi po pokojnem predsedniku ZDA Kennedyju.

Mehika se dobro zaveda problema, ki ga povzročata tako nagel porast prebivalstva. Statistiki so izračunali, da bo morala država pripraviti 400 tisoč novih delovnih mest na leto, da bi novi delovni sili priskrbelo možnost službe. To pa zopet pomeni, da se mora sedanji ritem gospodarskega razvoja še znatno pospešiti, ne glede na to, da je bila Mehika tudi do sedaj med tistimi latinskoameriški državami, ki so v gospodarstvu najhitreje in najbolj stabilno napredovale. PO pretepu iz objestnosti!

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

Doprsna kipa Janeza Trčine in Frana Levstika ob zadnjem snegu pred novomeškim rotovžem

SMEH STOLETIJ

Eden najbolj znanih Sokratovih učencev je bil Platon, ki pa je razvijal svoje nauke v idealistični smeri: v nasprotju s filozofom Demokritom je bil namreč mnenja, da je osnova svetu misel, ideja, ne pa materija.

Platon je sestavljal med drugim tudi načrt idealne državne ureditve, seveda v skladu s miselnostjo gospodarjev sužnje. Vendar je nasprotoval mišljenju, da bi mesto in državo vodili najprej najbogatejši ljudje.

»Kakšna bi se vam zdela zahteva,« je vprašal v razpravi, »da bi za ladijskega krmarja postavili najbogatejšega potnika?«

V družbi filozofov je Platon govoril o nečimrnosti. Navzoči modrijan Diogen je tedaj vstal in začel skakati po preprogu v stanovanju. Dejal je:

»Teptam Platonovo nečimrnost!«

»Z Diogenovo ošabnostjo!« ga je takoj zavrnil Platon.

Diogen, eden prvih oznanjevalcev »povratka k naravi«, je bil sploh bojevito razpoložen proti idealistu Platonu. Nekeč ga je slišal razlagati, da je človek dvoonožna bitje brez perja. Ročno je ujel petelina, ga oskubil in vrgel pred Platona in poslušalce z besedami:

»To je Platonov človek.«

Pisatelj Marcel Prévost je predlagal bračnem pariške revije nagrado tekmovanju za najboljšo opredelitev ženske. Nagrado so podelili za tale matematični prispevek: »Ženska seštevka skrbi, odšteva denar, množi neprijetnosti in deli prijatelje.«

— Dobro ... in kje ste bili, ko se je ladja začela potapljati? —

Saša Dobrila: ARGONAVTI

MESTO JE SPALO, KO SO PLULI MIMO

NA OTOKU SO TIHO PRISTALI...

...TODA AREŠOVI SLUŽBNIKI NE POČIVAJO NIKOLI!

UDARI HERAKEJ!

Društvo prijateljev mladine v Pišecah ima 150 članov

V Pišecah imajo zelo delavno društvo prijateljev mladine. V zadnjem letu so povečali število članov od 32 na 150. To je velik uspeh. Starši čutijo veliko zanimanja za delo društva in vzgojne probleme. Med njimi je kar 100 naročnikov na glasilo DPM.

V novembru so izvolili novi odbor društva, ki se je prav pridno vključil v delo. Zbral je že 70 prijav za šolo za odrasle. Število prijaviteljev se bo še povečalo, če ne bo treba denarnega prispevka, v nasprotnem primeru pa bo celo marsikdo odstopil.

Društvo prijateljev mladine v Pišecah je za dan republike pogostilo cicibane, ki so bili tedaj sprejeti v vrste pionirjev. Zdaj že razmišljajo, kako bi pripravili pionirjem in cicibanom iz Pišec in okolice kar največ veselja za novoletno jelko.

Naročite domači tednik bratu ali sinu, ki je pri vojaki!

Odslej bomo bolje pripravljeno!

Občino Brežice je poplava hudo prizadela — Škode je nekaj manj kot milijarda dinarjev — Občinska skupščina pričakuje pomoč delovnih organizacij

Odborniki občinske skupščine v Brežicah so se na zadnji seji seznanili s poročilom o škodi, ki so jo povzročile v občini narasle vode v dneh od 24. do 27. oktobra letos. Voda je zapustila za seboj veliko opustošenje in skupna škoda je ocenjena na približno 847 milijonov din. Največja je škoda na mostovih in cestah, ki jih uprav-

BREŽIŠKE VESTI

lja občina, saj znaša 614 milijonov. Uničene so bile velike površine kmetijskih zemljišč z jesenskimi posevki. To škodo cenijo na 103 milijone, škoda na osebnem imetju državljanov pa na 45 milijonov. V družbenem sektorju so bili oškodovani za 71 milijonov dinarjev, izgube zaradi zastoja proizvodnje pa znašajo 10 milijonov dinarjev.

Reševanje je bilo dobro organizirano, vendar bi bilo lahko še bolj hitro in učinkovito, če bi reševalci imeli na razpolago potrebno opremo. Primanjkovalo je predvsem čolnov. V Brežicah jih je imel samo obrat Dolenjske vodne skupnosti. Reševalne ekipe iz drugih krajev, ki so se odzvale klicem na pomoč, so pripeljale čolne s seboj in tudi enote JLA so reševalce s čolni. Domača gasilska društva so se ob tej katastrofi prav dobro odrezala. V reševalni akciji je sodelovalo 18 društev s 304 člani. Gasilci so opravili pri tem 4.351 delovnih ur. Ko je voda upadla, so gasilci seveda še pomagali. Odstranjevali so posledice poplave in črpali vodo iz kleti stanovanjskih zgradb. Pri teh delih je sodelovalo 107 gasilcev. Ob tej neresi so se izkazali tudi nekateri kolektivi. Občani so se prav tako odzvali klicu za reševanje v zadostnem številu, vendar se zaradi premajhnega števila plovih objektov niso vsi mogli vključiti v reševalno akcijo.

Skupščina je na seji imenovala stalni štab za obram-

bo pred elementarnimi nevarnostmi. Sprejela je tudi sklep o nabavi čolnov in druge opreme za gasilska društva v Brežicah, Mihalovcu, Ločah, na Mostecu, v Rigoncih, Krški vasi, v Velikem Obrežu in Obrežu. Prebivalci iz ogroženih vasi lahko zaprosijo za posek lesa, če želijo imeti lastne čolne.

Prj okrajni skupščini v Celju je bil za poplavljenega področja ustanovljen poseben sklad. Brežiška občina bo prejela na račun odpisanih davčnih obveznosti 15 milijonov din. Nekaj pomoči pričakuje občinska skupščina v Brežicah tudi od republike, obrnila pa se bo razen tega na vse gospodarske organizacije v občini. Škoda znaša skoraj milijardo dinarjev in jo bo le težko nadomestiti. Zasebnikom bo skupščina odpisala davke. Najbližje bodo lahko potrošniška posojila za šest let po šestodstotni obrestni meri. Takšno posojilo bodo prejeli v višini ene tretjine katastrskega dohodka. Socialno ogroženi bodo dobili podpore iz republiškega rezervnega sklada in iz prispevkov občanov.

OBVESTILO OBČANOM, KI SO V OKTOBRU 1964 PRETRPELI ŠKODO ZARADI POPLAVE

Zvezni izvršni svet je izdal Odlok o dodeljevanju potrošniških kreditov osebam, ki so pretrpele škodo zaradi poplave v mesecu oktobru 1964.

Po tem odloku bodo komunalne banke odobrile potrošniške kredite: delavcem, uslužbencem, obrtnikom in kmetovalcem, ki so v oktobru 1964 pretrpele škodo zaradi poplave. Ti krediti se bodo dajali proti vrnitvi v roku 6 let in po 1 odst. obrestni meri. Za te vrste kredita prosilec ni treba vplačati 20 odstotnega pologa kot pri ostalih potrošniških kreditih. Krediti se bodo odobravalj do višine uradno ocenjene škode po poplavi.

Odobreni krediti se lahko uporabijo za nakup gradbenega materiala, za popravilo poškodovanih zgradb ter za kurivo in industrijsko blago, razen nakupa avtomobilov in živil.

Koristniki kreditov lahko prejmejo 30 odst. odobrenega kredita izplačanega v gotovini, ostali znesek pa v bariranih čekih.

Upravičenci izrednega kredita; ki imajo že potrošniški kredit, lahko vložijo do 15. decembra 1964 prošnjo Komunalni banki za podaljšanje odplačila obstoječega kredita. Za odobranje posebnih kreditov poplavljenec je potrebno predložiti:

— potrdilo Skupščine občine Brežice o višini pretrpele škode po poplavi. To potrdilo se dobi pri referentu za kmetijstvo.

— Kmetje in privatni obrtniki naj priložijo še potrdilo pristojne davčne uprave o odmeri davka za preteklo leto.

Kredit za poplavljenca se bodo potrjevali do 31. marca 1965.

Vse podrobnejše informacije lahko dobite pri Komunalni banki v Brežicah.

SKUPŠČINA OBČINE BREŽICE

Vozne olajšave za šolarje na avtobusnih progah

V občini Brežice je vezano na vsakdanji prevoz z avtobusi precej šolske mladine. Učenci, dijaki in vajenci, ki so oddaljeni od šole več kot štiri kilometre, so pri voznjah v šolo deležni popusta. Občinska skupščina v Brežicah je na zadnji seji sprejela nov odlok o voznih olajšavah. O prošnjah za znižane voznine v prihodnje ne bo več razpravljalo celotni svet za šolstvo, ampak le komisija tega sveta. S tem bo delo olajšano in bo šlo hitreje od rok.

Do voznih olajšav imajo pravico učenci osnovnih šol, dijaki srednjih šol, učenci vajeških šol in vajenci na progah: Pišce—Globoko—Brežice, Bizeljsko—Kapele—Dobova—Brežice, Obreže—Prilepe—Catež—Brežice, Sromlje—Brežice, Skopice—Brežice, Dolenja vas—Brežice, del proge Brežice—Novo mesto in izjemoma na progi Krško—Brežice. Popust velja za razdaljo od 4 do 30 kilometrov.

Vozna olajšava znaša za učence osnovnih šol 75 do 100 odst., za dijakke srednjih šol v oddaljenosti do deset kilometrov 30 do 50 odst., v oddaljenosti od 10 do 30 km pa 50 do 75 odst.

V izjemnih primerih prizna komisija popust lahko tudi teže bolnim učencem, dijakom ali vajencem. Vozne olajšave niso predvidene na tistih progah, kjer imajo dijaki ugodne zveze z vlaki.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Preteklih 14 dni so se ponesrečili in imeli pomoči v brežiški bolnišnici: Alojza Božič, učitelj iz Krškega, je nekdo povozil z mopedom in mu zlomil desno nogo; Elizabeti Drame, upokojenec iz Dolškega, je padel hlod na desno nogo; Marija Zakšek, posestnica iz Sromlje, je padla s podstrešja in si poškodovala hrbet; Janez Sturnak, soc. podpiranec iz Pavlove vasi, je padel po klancu in si zlomil desno nogo; Franc Kodrič, delavec iz Šutne, je padel pod voz in si poškodoval rebra; Milica Lukšič, žena posestnika iz Bjele Gorice, je padla pod voz in si poškodovala hrbet, levo roko in levo nogo; Ivan Salmič, upokojenec iz Gorenje vasi, je padel v sobi in si poškodoval glavo; Cirila Pečka, delavca iz Krškega, je nekdo poškodoval po glavi; Anton Pungertič, delavec iz Zelnega, je padel s kolesa in si poškodoval obraz; Davorin Pinterič, sin delavke iz Kapele, je padel in si poškodoval levo roko; Hinko Vugrinec, upokojenec iz Samobora, je padel na ulici in si poškodoval levo stran rober; Albin Jeras, delavec iz Arta, je padel z mopedom in si poškodoval obraz in kolenno levo nogo.

Iz brežiške porodnišnice

Preteklih 14 dni so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Klemenčič iz Oštrca — Marijo, Angela Les iz Zdol — Ivana, Mihalca Drame iz Sevnice — Renato, Marija Blatin iz Zdol — Darka, Ana Brodnik iz Straže — Danico, Ana Gradec iz Družanja — Viktorijo, Danica Lipar iz Starega grada — Mojmir, Ljuba Hvala iz Kostanjevice — Mojco, Anica Reselj iz Bukovskega — Milana, Marija Kranj iz Bizeljskega — Klavdijo, Franciska Kaučič iz Starega grada — Bojana, Angela Jazbec iz Rese — Marjana, Neža Kamalaj iz Sušice — Mihalca, Jelka Rautner iz Zagaja — Andreja, Marija Vašcer iz Sel — Ingrid, Nada Biber iz Ljubljane — Iris, Stanislava Šepec iz Leskoveca — Andreja, Terezija Kodrič iz Zasapa — Zorana, Kristina Jančič iz Cateže — Nataša, Marija Jan iz Sel pri Raki — Bojana, Marija Vrbovšek iz Šutne — Marka, Slavka Levčar iz Krškega — Veronika, Antonija Potokar iz Cerine — Ivanko, Stjepan Seljak iz Vranja — Majdo.

Matični urad Dobova

Novembra ni bilo rojstev izven bolnišnice. — Poročili so se: Stanko Spilar, trgovski delavec iz Loč, in Marija Gašparin, poljedelka iz Mihalovca; Vid Novak, ključavničar iz Ključa, in Marija Šepc, delavka iz Rigonci; Stanislav Gašperin, trgovski pomočnik iz Skopice, in Marija Vojgrinc, uslužbenka iz Kapele; Josip Gerjevič, stroj ključavničar iz Ključa, in Marija Blažević, pletilja iz Mihalovca. — Umrla sta: Jože Humek, kmet iz Loč, 60; Marija Petelin, kmetovalka iz Loč, 82.

Matični urad Artiče

Novembra ni bilo rojstev, niti porok. Umrla je Marija Glogovšek, posestnica iz Trebeže, 85 let.

Berite in razširjajte Dolenjski list!

DAN REPUBLIKE V BREŽICAH — PRAZNIK NAJMMLAJŠIH

Praznik republike je bil tudi dan naših najmlajših — cicibanov. Pionirji odreda »Avgust Kržišnik« na osnovni šoli II v Brežicah so ob tem velikem dnevu sprejeli v pionirsko organizacijo 50 cicibanov, učencev prvega razreda. Starejši pionirji so malim tovarišem prvič v življenju posadili na glave modre titovke, okoli vratu pa jim zavezali pionirske rutice in jim pripeli pionirske značke. Novi pionirji so pred zastavo svečano obljubili, da bodo zvesti svoji domovini, socialistični Jugoslaviji. — (Foto: Baškovič, Brežice)

SPOMLADI BO ZAMENJANA POLOVICA ODBORNIKOV

Vse organizacije se vključujejo v predvolilno aktivnost

Predvolilne priprave v brežiški občini segajo že dva meseca nazaj, do predzadnje razširjene seje občinskega odbora SZDL. Ljudje se so seznanili z namenom teh priprav na sestankih podružnic in na krajevnih konferencah Socialistične zveze. V občinski skupščini bo potekla mandatna doba 31 odbornikom. Razpisane bodo tudi volitve za 3 republiške poslance.

Občinski odbor SZDL je prepustil organizacijo predvolilnih priprav stalni volilni komisiji. Komisija ima 9 članov, njen predsednik pa je Vlado Deržič. Analizo dosedanjega dela občinske skupščine pripravlja občinski odbor SZDL s predstavniki obč. skupščine. Ugotovitve o tem bodo prejeli v podjetjih in na terenu, da bodo vsepovsod kar najbolj obveščeni z oceno dela tega predstavnškega organa.

Celotna predvolilna aktivnost bo strnjena v treh obdobjih. Druga polovica decembra je obdobje evidentiranja kandidatov. Volilci bodo na sestankih SZDL in zborih občanov predlagali kandidate, ki bi lahko prišli v poštev za izvolitev. V delovnih organizacijah bodo povsod analizirali delo skupščine, tudi tam, kjer ne volijo novega predsednika. Za razprave o volitvah bodo ime-

li proizvajalci priložnost na sestankih sindikalnih podružnic, drugi občani pa na krajevnih konferencah SZDL, na rednih letnih konferencah ZKS in Združenja borcev NOV. Vsaka organizacija si bo pripravila načrt za vključitev v predvolilno aktivnost.

V drugem obdobju, v februarju in marcu 1965, bo doba kandidacijskih zborov. Na njih bodo predlagali kandidate, ki bodo ustrezali sestavi skupščine. V tretje obdobje sodijo že volitve in ponovna potrditev kandidatov z referendumom.

V občini Brežice bodo skušali biti kar najbolj dosledni pri uresničevanju načela zamenjave. Nihče od dosedanjih odbornikov naj ne bi ponovno kandidiral. Razen tega naj bi se povsod odločili za več kandidatov, od katerih bi bil potem eden izvoljen. To velja za občinsko in republiško skupščino.

Delo SZDL v Artičah in okolici

Podružnice SZDL so veliko napravile, vendar pa so ob tem zanemarjale politično dejavnost

V sklopu krajevnih organizacij SZDL v Artičah dela šest podružnic. Vse po vrsti so že sklicale volilne sestanke, na katerih so obravnavali delo v zadnjih dveh letih in se dogovorili za nova vodstva. Podružnice so dale v tem obdobju precej pobud za ureditev raznih komunalnih problemov.

Občani v Arnovih selih so si napeljali elektriko in podružnica SZDL je pri tem opravila veliko nalogo. Prebivalci so za elektrifikacijo svoje vasi prispevali več milijonov v gotovini, delu in materialu. V Dečnih selih je podružnica SZDL kupila za vaščane televizijski sprejemnik. Poskrbela je tudi, da so s skupnimi močmi prišli do javne razsvetljave. V Trebežu so lepo uredili vaške poti in vložili vanje precej prostovoljnega dela. Podružnica

vasi Trebež zasluži še posebno pohvalo, ker so se odborniki veliko trudili, da bi vključili v organizacijo čimveč novih članov. V Zgoranjem Obrežu so v tem času napeljali elektriko. V Artičah so postavili javno razsvetljavo. Obe podružnici sta se veliko prizadevali pri uresnitvi teh načrtov. V Spodnji Pohanci je problematičen odtok vode. Občinska skupščina je obljubila pomoč, vendar do realizacije ni prišlo. Vodo, ki je razdirala cesto skozi vas, so domačini zdaj spustili na njive. Del ljudi je bil za to, del prizadetih pa protestira. Poplavljenih je okrog 20 hektarov njivskih površin. Za ureditev odtoka vode bi bilo potrebnih kakih 50 metrov cevi in sedanji ukrep so vaščani napravili v sili.

Naloge, ki so zgoraj našte-

te in so jih opravljale podružnice SZDL, so v glavnem operativne. Tega se zaveda tudi krajevni odbor SZDL v Artičah, vendar drugega v teh krajih ni bilo, ki bi dal pobude in potem delo tudi do kraja izpeljal. Tovariš Martin Zupančič, predsednik krajevnega odbora SZDL v Artičah, je izjavil, da se podružnice res zelo hitro spreminjajo v razne vodne in elektrifikacijske odbore in tako izgubljajo svoj glavni namen. V Artičah bodo imele svojo krajevno skupnost, ki bo potem razbremenila podružnice mnogih nalog, ki so jih do sedaj opravljale. Naloga podružnic bo, da se bodo bolj usmerjale na politično delo. O tem so se pogovorili tudi na krajevnih konferencah SZDL, ki so jo imeli 6. decembra.

Novo v Brežicah

Občinska zveza prijateljev mladine je poslala delovnim organizacijam prošnje za finančno pomoč, ki jo potrebuje za organizacijo novoletnih prireditelj in obdarovanj. Letošnje praznovanje dedka Mraza bo v Brežicah zelo pestro. Združeno bo s pisanim sprevidom in predstavami za najmlajše. Vsi predšolski otroci bodo prejeli iz rok dedka Mraza skromna darila. Starši bodo prispevali za to po 200 dinarjev. Otroci iz socialno šibkih družin bodo obdarovani iz sredstev, ki so jih zanje namenili delovni kolektivi.

V veliko zadovoljstvo Brežičanov bo ta mesec končno le dograjen njihov Dom prosvete in kulture. Za 15. december je napovedan tehnični prevzem. Ljubitelji kulturnih prireditelj se že veselijo raznih gledaliških gostovanj. Uprava zavoda jih je napovedala že za jesenske mesece, vendar te obljube ni mogla uresničiti, ker ni bil dokončan oder. Po novem letu bo obiskalo Brežice gledališče iz Celja, ki je pred leti že pripravljalo abonmajske predstave.

Po dolgem času je delavska univerza v Brežicah je dobila prostor v Prosvetnem domu. Tam bo lahko uporabljala tudi predavalnico. Doslej za prirejanje seminarjev in predavanj ni imela primernega prostora. Ispostajala si je šolske učilnice in neprimerne sejne sobe, kar je bilo v sili pač na razpolago. Predavalnica v prosvetnem domu je dovolj velika za razne izobraževalne oblike. Treba bo čimprej zagotoviti sredstva za opremo.

V torko je bila sklicana razširjena seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta, na kateri so obravnavali priprave na volilne novih sindikalnih vodstev. Občni zbori podružnic bodo v januarju. Na njih bodo članstvo seznanili z dobrimi in slabimi stranmi dosedanje dejavnosti sindikalnih podružnic v delovnih organizacijah in z analizo obeh zborov občinske skupščine. Pogovorili se bodo tudi o bodočih kandidatih, ki bodo v skupščini zastopali proizvajalce.

Brežiške trgovine te dni že spreminjajo vsakdanjo podobo in vabijo potrošnike k novoletnim nakupom. Obisk kupecv se vsak dan povečuje in v promet grejo zlasti igrače, otroške knjige, toplja obutev, obleka, sladkarije in še mnoge druge stvari. Trgovine so kar dobro zalozene in bodo željam potrošnikov lahko ustregle.

Mladi pripravljajo načrte in se izobražujejo

V občini Sevnica dela mladina v šolskih, tovarniških in terenskih aktivih. V decembru jih čaka veliko dela. Sestaviti morajo delovne programe za daljše obdobje in podrobne načrte za nekaj tednov v naprej. Večina aktivov se je tega dela že lotila.

Med najbolj razgibanimi aktivimi je aktiv osnovne šole v Sevnici. Tudi mladina v podjetjih se prizadevno vključuje v delo svoje organizacije. Predkongresno obdobje je prineslo v aktivne ZMS kopolco najrazličnejših nalog, ki so jih izpolnjevali skupno z drugimi organizacijami. Pred dvema mesecema so mladinci izmenjali tudi del članov v občinskem komiteju ZMS. Na ta način so razbremenili marsikaterega dolgoletnega mladinskega funkcionarja in tudi marsikaterega mladince, ki je opravljal odgovorne dolžnosti v večjih organizacijah hkrati.

Za vodstva aktivov in za novo izvoljene člane občinskega komiteja ZMS bo v Sevnici konec decembra seminar. Mladinska organizacija ga bo organizirala sama. Tovrstne seminarje prireja že več let. Predavatelje posreduje okrajni komitej ZMS in pa domače družbene organizacije. Na tem seminarju bodo dobili sevniki mladinci dragocene napotke za nadaljnje delo in se temeljito seznanili z vlogo organizacije ZMS.

Svečano razvije prapora ZB Krmelj

Na predvečer dneva republike je delovna krajevna organizacija ZB Krmelj razvila svoj prapor. Na slavnostni akademiji, kjer so nastopili mladi recitatorji, pevci in godbeniki pred polno dvorano Doma svobode v Krmelju, je prapor razvil borec-invalid Franz Papež. Trenutek, ko so razvijali prapor ob zvokih partizanskih koračnic, je bil tad vse lep in svečan. Praporček, ki je prevzel prapor v voje varstvo, je med drugim dejal, da bo ta prapor večini simbol idealov boja slavnih in težkih dni NOB. Nabavo prapora so omogočili predsedem člani iz lastnih sredstev, rrostovoljnih prispevkov in Metalna iz Krmelja, za kar jim gre topla zahvala. Po razvilitju prapora je bil družabni večer. D. B.

MIZARSKA DELAVNICA ZA VAJENCE

Najbrž ni še vsem znano, da ima sevnikiška mizararska produktivna zadruga svojo mizararsko delavnico v Šmarju. Tudi jo mizararski mojster Goenc, ki je tudi znan strojski inženjerski mojster. V delavnici vzgajajo vajence. Tu se vajenci učijo le ono to, kar so spoznali v prejšnjih letih. Naslednji dve leti restanejo kar v podjetju. V prvem letniku je trenutno 12 vajencov, od katerih jih 6 biskujejo 3 mesece vajenstvo. Za sprejem v mizararsko delavnico je potrebna končna osemletka. Kot je povedal mojster Goenc, se tu vajenci naučijo ravnanja z ročjem in spoznavajo značaj mizararskih del. Samostojno delajo stole, mize in omare. Pri delu so zelo disciplinirani, to pa je pogoj, da se lahko izobražujejo za delovna mesta v podjetju.

Bo ocena za dveletno dobo dobra ali slaba?

V organizaciji SZDL v Sevnici je že čutili živahnost ob pripravah na volitve v predstavniške organe. To so šele začetki in v tork se je prvič sestala volilna komisija pri občinskem odboru Socialistične zveze. V občini sestavljajo oceno dosedanjega dela občinske skupščine. To bo izhodišče za razgovore o strukturi bodočih kandidatov. Praviloma naj bi po vseh izpraznjenih volilnih enotah predlagali za odbornike nove ljudi. V izjemnih primerih, kjer bodo občani za vsako ceno želeli obdržati sedanjega odbornika, naj bi le-ta kandidiral še enkrat.

V delovnih organizacijah, v mestu in na vasi se bo razprava o pomladanskih volitvah kmalu pričela. Ljudje bodo imeli dovolj časa, da razmislijo o svojih novih zastopnikih v občinski skupščini in da povedo, kako so bili zadovoljni z dosedanjim delom tega predstavniškega organa. Nešteto je še nerešenih problemov in nalog, ki jih bo treba urejati v naslednjih letih. Mnoge službe, ki so bile zdaj zanemarjene, se bodo morale razviti in sprejembe v financiranju družbenih skupnosti kažejo zlasti na napredek v zdravstvu, šolstvu in socialnem varstvu.

ali slaba?

V prostorih občinske skupščine so se danes zbrali predstavniki družbeno političnih organizacij, predsedniki upravnih odborov in delavskih svetov ter direktorji podjetij sevnikiške občine. Obravnavali bodo probleme družbenega standarda in razna komunalna vprašanja. Pogovorili se bodo tudi o poteku priprav na bližnje volitve in o sedanjih ter bodočih nalogah občinske skupščine. Preden se bo pričela v sevnikiški občini množična predvolilna razgibanost, bodo v družbeno političnih organizacijah še temeljito razglabljali, kakšen naj bi bil novi sestav kandidatov. Povsod poudarjajo, da na račun strukture ne smejo spregledati morebitnih pomanjkljivosti, ki bi ob takšni doslednosti lahko nastale.

Stalna komisija za volitve pri obč. odboru SZDL šteje 9 članov, predseduje pa ji Dušan Brelih. O svojem delu bo komisija sproti obveščala bralce.

Na Bučki se pritožujejo nad slabimi potmi

Na Bučki je bil odziv na krajevni konferenci SZDL zelo dober. Tamkajšnji prebivalci so razpravljali o delu te organizacije v zadnjih dveh letih in razen tega omenili vrsto težav zaradi slabih cest in krajevnih poti. Dokazovali so, da bi nujno potrebovali cestarja. Namestila naj bi ga občinska skupščina. Na dnevnem redu je bila tudi prošnja za traktor. Na ta način bi laže popravili ne-

katero poti, ki so vse razkopane in neprevozne. Vse delo bi opravili sami. Ne zanašajo se torej na tuje delavce, le za nekaj denarja prosijo, s katerim bi poravnali stroške traktorjskih uslug. Na bližnjih zborih občanov želijo ljudje na Bučki že dobiti točnejše odgovore o tem, koliko sredstev bodo lahko dobili za ureditev omenjenih poti.

Pred letnimi konferencami Rdečega križa

Na razširjeni seji občinskega odbora RK v Sevnici je predsednik Gabrič dal nekaj napotkov, kako naj potekajo občinski zbori, da bo njihov smoter dosežen. Program RK je zelo obsežen in zajema dejavnosti na zdravstvenem, socialnem in družbenem področju. Sklenjeno je bilo tudi, da bo 10 osnovnih organizacij RK imelo letne konferenice od 13. decembra do 10. januarja 1965. V drugem delu seje so razpravljali o pričetku tečajev za prvo pomoč in nego bolnika. Tečaji naj bi bili skupaj z gospodinjstvi ali s kuharskimi tečaji in tečaji o

prehrani. Predavali bodo zdravniki, drugi zdravstveni delavci in aktivisti RK. Kakor je bila v sevnikiški občini uspešna izvedbajalska akcija, smio prepričani, da bodo uspeli tudi zdravstveni tečaji, tako v industrijskih predelih kot na podeželju. Občinski odbor je prejel od Okrajnega odbora RK Celje 6 zavojev blaga, ki ga bodo razdelili med socialno šibke člane. Da bo razdelitev uspešnejša, bodo osnovne organizacije na svojih sejah, kamor bodo povabile tudi zastopnike drugih organizacij, podrobneje obravnavale osebe, ki naj bi pomoč prejele.

Koš novic o krajevni skupnosti v Sevnici

● Obrat družbene prehrane je bil v Sevnici dolga leta problem, ob katerem so se spopadali na zborih volivcev, sestankih in konferencah. Letos so ga le nekoliko rešili. Krajevna skupnost je preuredila stavbo na Glavnem trgu in za to porabila nekaj več kot 6 milijonov dinarjev. Pet milijonov dinarjev je kot kredit prispevala občinska skupščina, ki je hkrati dodelila tudi del lokalna, ki je bil v družbeni lasti. Preostali del je odkupila krajevna skupnost. Ljudje so zadovoljni, ker je obrat družbene prehrane dovolj prostoren in ima zmogljivost tisoč obrokov na dan. Edina ovira je trenutno je električna energija, ker v tem delu Sevnice ni transformatorske postaje, ta, skozi katero dobivajo tok, pa je preobremenjena. V obratu so dovolj prostorna skladišča in sanitarne naprave ter kuhinja, delovni kolektiv pa že kažejo zanimanje in bodo najbrž svoje obrate družbene prehrane opustili ter dovažali hrano iz obrata krajevnne skupnosti. Cene niso previsoke in jih po letošnji podražitvi niso zviševali. Malica stane 130 dinarjev, kosilo 220, večerja pa 160 dinarjev.

● Frizerski servis, zidarstva skupina, skupina za kanalizacijo, smetarska služba, še in še bi lahko naštevali servise, saj je dejavnost krajevne skupnosti v Sevnici močno razvijana. Na, pa naj bo zaslediti dovolj in naj povemo samo še to, da bo letos z drobnimi, navidez nepomembnimi uslugami, brez katerih pa bi občani zelo težko živeli, ustvarila krajevna skupnost v Sevnici še 60 milijonov dinarjev prometa!

● Pralnica in krpalnica se sicer že vedno borita s težavami, ker je Sevnica za takšen obrat le malo premajhna, kot ugotavljajo. Zategadelj pralnica in krpalnica ne znoreta ekonomskega računa. Precej več dela kot s pranjem je s krpanjem perila, ki ga prinasaajo prebivalci. Pralnica še vedno koooperira s kemično čistilnico stanovanjske skupnosti v Kriškem, kamor odvažajo obleke, ki jih prinesejo ljudje v kemično čistilnico.

V Trzišču bi radi popravili pokopališče

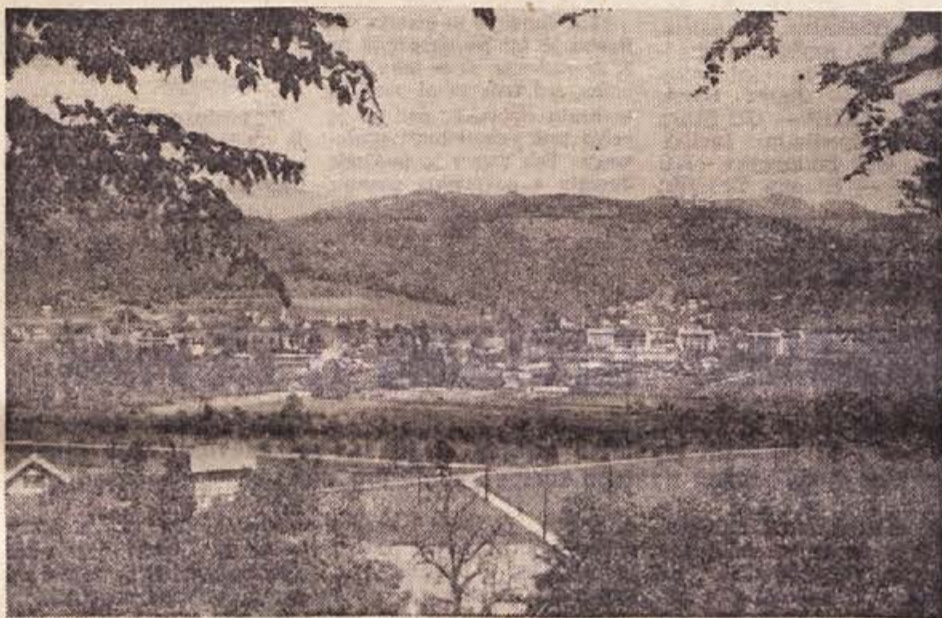
Na sestankih in zborih občanov v Trzišču že šesto leto ponavljajo zahtevo po ureditvi pokopališča. Obzidi se ruši in škoda je vsak dan večja. Tudi mrvašnica ni urejena. Lani so jo za silo popravili, vendar to ne zadostuje. Ljudje se zavzemajo še za popravilo šole in nekaterih drugih občinskih zgradb. Upajo, da bodo imeli prihodnje leto več sreče in bodo deležni vsaj najnujnejših finančnih sredstev. Brez pomoči občinske skupščine svojih načrtov ne morejo urediti, čeprav so pripravljena pomagati s prostovoljnimi delom. S traktorjem bi si lahko veliko olajšali delo, pa je treba plačati prevoz z njim. Če bodo dobili nekaj denarja za te namene, potem bodo v kratkem uredili vsaj najbolj pereče komunalne probleme.

Prevoz delavk iz Loke v Sevnico

Odkar je konfekcija Lisca v Sevnici povečala svoj obrat, se vozi več delavk iz Loke v Sevnico na delo. V začetku so bile samo štiri, zdaj pa jih je že 10. Delajo v dveh izmenah, od 5.30 do 13.30 in od 13.30 do 21.30. Za dopoldansko delovno izmeno imajo še kar ugodne železniške zveze, veliko slabše pa je s popoldansko. Delavke morajo od doma že pred 11. uro dopoldne, vrnejo pa se domov šele ob 0.28, če je vlak točen. Pozimi, ko imajo vlački zamude, je še slabše, saj prihajajo domov ob enih zjutraj, primerilo pa se je že, da so prišle celo ob 3. uri. Ko jim ob 21.30 poteče delovna izmena, čakajo nato na vlak v Čučalnici na železniški postaji v Sevnici, ki je včasih zakurjena, včasih pa tudi ne. Starši deklet, pa tudi zaposlene žene, ki imajo pri prevoznih na delo tolikšne težave, so izrazili željo, naj bi konfekcija Lisca, če ne gre drugače, kupila kombi za prevoz teh delavk.

Novice iz Boštanja

■ Po daljšem premoru je kulturno življenje spet značilo. Nedvomno ima precej zaslug za to obnovitev Partizanovega doma. ■ Na dan republike je mladinska in pionirska organizacija pripravila lep in bogat program, ki je bil posvečen tudi zaključitvi gradbenih del v domu. Dvorana je bila popolna, posebno zadovoljni pa so bili starši nastopajočih. ■ V nedeljo, 6. decembra, nas je presenetila domača mladinska organizacija z bogatim programom. Polni dvorani so posebno ugajale pevške točke moškega okteta. Ta nas je spomnil na pevski zbor, ki je pred leti tako živo deloval. Upamo, da bo mladi zbor to tradicijo spet oživel! ■ Ta teden se je v prenovljenem domu začela šolska telovadba. F. D.

POGLED NA ŠMARJE PRI SEVNICI

Letna konferenca Socialistične zveze v Krmelju

Nedavna konferenca SZDL v Krmelju, ki se jo je udeležila tudi ljudska poslanka Elka Grile, je po uvodnem poročilu predsednika Jožeta Končine v živahni razpravi načela vrsto problemov, ki tarejo tamkašnje občane. Občani so razpravljali o stanju vodovoda, o stanovanjskih problemih in izrazili željo, da bi osnovali tudi 5. razred

osemletke v Krmelju, ker morajo otroci hoditi v oddaljeno Trzišče, medtem ko na šoli v Šerňanžu uvajajo v višjih razredih pouk v dveh izmenah. Govorili so o stanju cest, ki je vse prej kot razveseljivoče, ponovno so spraševali po obratu družbene prehrane, predvsem v krmeljski Metalni, kjer terjajo delavci topel obrok. Tej upravičeni želji bo treba ugoditi, problem pa so središča (40 milijonov) za izgradnjo menze. Kritizirali so izbiro po trgovinah in zahtevali sodobne trgovske lokale tudi v Krmelju, zlasti se zato, ker bo industrija povečala število prebivalstva. Upravičena kritika je bila izročena na račun javne razsvetljave, skratka, občani so opozorili na številne probleme.

jača na vprašanja, ki so bila obravnavana v razpravi. Vsi problemi so bili strnjeni v okviru krajevnne skupnosti, ki pa kljub temu, da je minilo že precej časa odkar je bila imenovana komisija za njeno ustanovitev, še ne obstaja. Občani sami bodo morali ustanoviti krajevno skupnost, ta pa se bo morala že v začetku spoprijeti s številnimi in važnimi problemi, ki bodo ob prizadevanju vseh občanov, podjetij in družbenih organizacij vsekačor rešljivi. Ob koncu konference so izvolili nov 9-članski odbor, ki ga bo vodil Ivan Kolovrat. BORIS DEBELAK

LISCA pogostila najmlajše

Za cicibane v Sevnici je bil 28. november slavnostni dan. Tega dne so bili sprejeti v PO in tako pomnožili vrste te organizacije mladega rodu. V domu Partizana so objavili, da bodo izpolnjevali vse dolžnosti, ki jim jih nalaga PO. Dobili so tudi pionirske znake, ki jim jih je podarila občinska pionirska komisija. Delovni kolektiv Lisce pa je 120 pionirjev pogostil v svoji jedilnici. Predstavniki kolektiva so jih tople sprejeli. Pionirji so se prav dobro počutili v lepo urejeni jedilnici in ob vabljivem prigrizku. Delovni kolektiv zasluži za to pozornost iskreno zahvalo. Upamo tudi, da to ni bilo zadnje srečanje delovnih kolektivov in pionirjev Upamo, da je Lisca dala spodbudo za take in podobne akcije še ostalim kolektivom! E.

Smrt pod vozom listja

V zadnjem novemberskem tednu je Franc Drolc iz Polja pri Trzišču peljal z ženo po gozdu poln voz listja s konjsko vprego. Ker sta bila že precej blizu domačije, je žena odšla domov po bližnjici. Drolc pa je sam nadaljeval pot. Ker ga dalj časa ni bilo domov, ga je žena odšla iskati in ga z vaščani našla mrtvega pod vozom, ki se je zaradi strmine prevrnil ter ga pokopal pod seboj in zadušil. Pokojnik je bil zelo priljubljen, vesten in marljiv član kolektiva Metalne, ki so ga v velikem številu spremlili na zadnj poti. D.B.

Matični urad Trzišče

Augusta ni bilo rojstev, niti smrti. — Od septembra do novembra so rodile: Ivanka Jerman iz Markovec — Slavka, Anica Erman iz Trzišča — Joža, in Tončka Lendero iz Vrha — Marjana. — Umrlj so: Karel Stih, kmetski vrha, 66 let; Janez Dulo, kmetski iz Drušč, 66 let; Marija Rugej, gospodinja iz Sp. Mladotič, 80 let; Franc Drolc, delavec iz Polja, 40 let; Ivana Okorn, učiteljica iz Trzišča, 79 let.

V Kočevju bomo spomladi volili 29 novih odbornikov

Mesec do aprila, ko bomo po dveh letih ponovno stopili na volišče, so na prvi pogled kar dovolj dolga doba, toda glede na obširne priprave in številne novosti v zvezi z volitvami, predvsem pa tudi z izredno obsežnim delom, ki ga bodo morale opraviti volilne komisije, rok ni predolg. V našem listu bomo sproti obveščali o pripravah in o delu komisij, o predlogih za nove odbornike občinskih skupščin itd. Ze v dveh prejšnjih številkah smo poročali, katerim zveznim in republiškim poslancem poteče v ribniški in kočevski občini aprila dveletna mandatna doba. Zadržali smo zabeležili tudi odbornike v ribniški občini, ki jih bodo po volitvah zamenjali drugi (25 jih bo), tokrat pa poglejmo še, katerim odbornikom v kočevski občini poteče aprila mandat:

slednjim: Volilna enota 2 — Mlaka, Stari log, Kleč, Pugalj, Smuka, Komolec, Topla reber, Polom, Vrbovec in Seč — Alojz Petek; VE 4 — Stara cerkev, Konca vas, Gorenje, Studenec, Mala gora, Stari breg — Franc Menart; VE 6 — Kočevje: desna stran Ljubljanske ceste do Rožne ulice in desna stran Rožne ul. do gozdne uprave in vas Mahovnik — Anton Levstik; VE 8 — Kočevje: desna stran od mostu do Podgorne ulice — Andrej Arko; VE 10 — Kočevje, Trg 3. oktobra, leva stran do Podgor-

KOČEVSKA NOVICE

ske in Reška cesta — inž. Savo Vovk; VE 12 — Kočevje leva stran glavne ceste do spomenika in ob Rinži nazaj do glavnega mostu — Zalka Knavs; VE 14 — Kočevje, okolica Šeskeve in Cankarjeve ulice — Rudi Zbačnik; VE 16 — Kočevje Rudnik, Roška cesta — Marjan Mrvar; VE 18 — Trata —

Franc Cimprič; VE 20 — Željica in Klinja vas — Jože Markovič; VE 22 — Ljvold, Črni potok, Zajčje polje — Anton Zupančič; VE 24 — Koprivnik, Rajhenau, Hrib pri Koprivniku, Bukova gora, Laze, Staro brezje, Onek, Mačkovec in Nemška loka — Anton Zagar; VE 26 — Kočevska Reka z okolico — inž. Milan Bračička; VE 28 — Vas, Pirče, Štajer, Potok, Jakšiči, Planina, Stružnica, Kuželj, Laze, Gladloka, Srbotnik, Rake, Petrina, Grivac, Kuželj, Fara, Hrib, Tišenpolj, Grbac, Krkovo, Slavski laz, Sapnik, Padovo, Vrh, Oskrt, Gotenc in Poden — France Volf; VE 30 — Draga z okolico — Franc Zagar.

■ Zbor delovnih skupnosti — 14 novih odbornikov: VE 2 — Rudnik — Franci Kolenc; VE 4 — Inles, obrat Kočevje — Lojze Ješelnik; VE 6 — Melamin, NB, KB — Jože Košir; VE 8 — Itas — Franc Rudl; VE 10 — SGP Zidar in obrat GP Gradbenika iz Ribnice v Kočevju — Julka Rojč; VE 12 — Elektro, Kočevski tisk in komunala — Rudi Gruden; VE 14 — gostinstvo — Pepca Zajc.

Zbor del. skupnosti, druga podskupina: VE 2 — KGP Kočevje — KU Cvišlerji, KU Koprivnik, KU Ljvold, mlekarina, mesarija, avtopark, mešalnica močnih krmil in gradbena skupina — Janez Oven; VE 4 — KGP — GU Stara cerkev, špedicija, lovišče Rog, GU Podpreska, KU Draga — Stanko Levstik;

VE 6 — Snežnik Kočevska Reka — kmetijski sektor z ostalimi stranskimi dejavnostmi in uprava — Ludvik Mezan; VE 8 — KZ Kočevje — obrat Banja loka, Fara, Osilnica — Matija Rogole.

Skupina prosvete in kulture: VE 2 — OS Mirka Bračička, posebna in glasbena šola, muzej, knjižnica, dom Dušana Remiha, svet prosvetnih društev in Svobod. obč. zveza za telesno kulturo, DU — Danica Kaplan.

Zdravstvo in soc. varstvo: VE 2 — Zavod za zaposlovanje invalidov — Vinko Hren. Državni organi in društva — VE 2 — družbeno politične organizacije in društva — Franček Cankar.

■ Skupaj bodo volivci v kočevski občini izvolili 15 novih odbornikov občinskega zbora in 14 odbornikov zbora delavnih skupnosti. V občinskem zboru poteče mandat na-

»KOČEVSKI TEKSTILEC« informira upravljavce

»Marsika, kar vas zanima, boste lahko našli v našem časopisu »Kočevski tekstilec«, ki je pravkar izšel, je takoj povedal Vinko Rakovič iz Kočevske Tekstilane, ki poleg rednega dela skrbi še za urejanje lista. Tretja, novembrska številka lista, je izšla na 20 ciklostiranih straneh, katerim je zunanjo opremo in vezavo oskrbela domača tiskarna.

Ze po opremljenosti, se bolj pa iz vsebine številke spoznamo, da kolektiv veliko da na pravilno in čim hitrejši obveščanje članov o gospodarstvenih in drugih problemih. V uvodniku so zapisali nekaj misli o dnevu republike, Ernost Deržek pa v obsežnem prispevku pripoveduje o pripravah na občni zbor sindikalne podružnice. Urednik lista na poljuden način seznanja v daljšem besedilu članke kolektiva z uspehi gospodarjenja v prvih desetih mesecih, posebno pozornosti pa je vreden prispevek Marije Romec, članice občinske skupščine, o nekaterih aktualnih problemih občine. Za stopnja kolektiva v zboru delovnih skupnosti obd. skupščine je bilo našla ugoden stik s svojimi volivci. V novembrski številki »Tekstilca« poroča o delu skupščine v zadnjih mesecih, o gospodarstvu, šolstvu, zdravstvu, obrti, osebnih dohodkih, skrajšanem delovnem času, stanovanjskih problemih, varstvu družine ter skrbi za borbo itd. Dr. Ivan Imenšek iz Kočevja je v listu napovedal vrsto članov s področja zdravstva, našel pa je z zanimivim prispevkom, ki ga bodo vsi člani z zadovoljstvom prebrali, »Alkoholizem».

problem družbe in posameznika. Na koncu je kronist zabeležil še zanimive podatke iz kolektiva, kot so poroke, rojstva, prihodni in odhodi iz službe.

Urednik Rakovič objavlja, da bodo do novga leta izdali še eno številko »Tekstilca«.

TEKSTILANA KOČEVJE:

ZA PRAZNIK REPUBLIKE — IZPOLNEN LETNI PLAN

Nad 60 let stari stroji so se že desetkrat in celo dvajsetkrat izplačali! — Kljub takim strojem pa dosega kolektiv lepe uspehe — V 11 mesecih izpolnjen letni plan je sad prizadevanj vseh članov kolektiva in odločnega nastopa samoupravnih organov

Razmeroma slabemu finančnemu uspehu Tekstilane v prvem polletju (380 milijonov dinarjev) je botrovala vrsta objektivnih in subjektivnih vzrokov, kot je zvišanje cen osnovnih surovinam, premoja, električni energiji, storitvam, pomožnemu materialu, prav tako pa precejšnja vlaganja v investicijsko vzdrževanje osnovnih sredstev, montaža novih strojev v predilnici, pa tudi slaba produktivnost v drugem četrtletju in izguba zaradi slabe kvalitete. Težak položaj kolektiva je narekoval vrsto odločnih ukrepov strokovnih služb in samoupravnih organov in uspeh se je kmalu pokazal. Medtem ko je bil celotni dohodek v prvem polletju 380 milijonov, je bil

v 3. četrtletju 202 milijona, oktobra pa že 146 milijonov dinarjev ali povprečno na mesec v 1. polletju 63,4 milijona, v 3. četrtletju 67,3 milijona, oktobra pa 146 milijonov din. Čistega dohodka je bilo v 1. polletju 91 milijonov, v 3. četrtletju 52 milijonov, oktobra 44 milijonov, na sklade pa so dali v prvem polletju milijon, v 3. četrtletju 4 milijone, samo oktobra pa 13 milijonov dinarjev. Ustvarjeni celotni dohodek je bil v 1. polletju torej precej pod povprečjem, v 3. tromesečju je bil za 6 odst. višji, vendar še vedno pod povprečjem, medtem ko se je oktobra povečal kar za 130 odstotkov.

Delež dohodka v celotnem dohodku se je v 3. tromesečju povečal za 2 odstotka, oktobra za 8 odst. v primerjavi s 1. polletjem, kar pomeni, da so se obično znizali stroški poslovanja. Medtem ko so v 1. polletju porabili za osebne dohodke 99 odstotkov čistega dohodka in le 1 odstotek za sklade, se je razmerje v 3. tromesečju, posebno pa oktobra bistveno spremenilo v korist skladov: 71 odst. za osebne dohodke in 29 odstotkov za sklade!

Dokaj sorazmerno z doseženimi finančnimi rezultati se gibljeta tudi obseg proizvodnje in produktivnosti, zadovoljivo pa so v zadnjih mesecih porasli tudi osebni dohodki. Povprečni OD v predilnici so bili v 1. polletju 33.400 dinarjev, v 3. tromesečju 36.600 in oktobra 37.400 din, v tkalnici 29.600, 36.050 in 39.950 dinarjev, v oplemenitilnici 33.400, 35.100 in 36.400, v ostalih službah 50.500, 58.700

in 62.900, povprečni osebni dohodki v celotnem podjetju pa 34.700 v I. polletju in 40.800 din oktobra.

Številke in podatki, ki govorijo, da se je v kolektivu nekaj spremenilo, da je odločna beseda samoupravnih organov jasno nakazala pot, po kateri bodo vsi skupaj napredovali. In tako so lahko dan republike — 29. november praznovali iz lepe delovno zmago — izpolnili in celo za 8 odstotkov so presegli letni proizvodni plan. Do konca novembra so proizvedli za 937 milijonov dinarjev blaga, za 67 milijonov več, kakor so predvidevali v letnem planu.

Uspeh je toliko lepši, če vemo, da delajo s stroji, ki so že nad šestdeset let stari in so se že po 10 ali 12 krat izplačali. Zelja celotnega kolektiva je čim hitrejša rekonstrukcija, nabava novih, sodobnih strojev in vključitev

Pokal spet v Kočevje

V počastitev dneva republike so se za klubski pokal pomerile ekipe novomeškega Pionirja, cerkniškega Brestja, delniškega Gorana in domačinov. Po zelo dobri igri so si pokal priborili kegljači Kočevja, ki so podrl 6453 kegljev. Presenetljivi je Sercer z 863 keglji. Henigman je podrl 828, Vidmar 824, Ščap 808, Krapež 806, pa tudi ostali so bili solidni. Drugi je bil PIONIR s 6394 keglji (Barbič 823, Hren 817, Vesel 811, Vukčič 802, Mrzlač 797), tretji BREST s 6379 keglji (Grom 889, Zorman 844, Janež 810, Homovec 793, Arko 792), četrti pa GORAN s 6946 keglji (Sporer 896, Vuković 800, Glavan 784, Boškic 760, Petranović 759). Kočevski kegljači so v tej sezoni močno napredovali, saj dosegajo solidne rezultate, ki so posledica vztrajnega treniranja in prenovljenosti stega. J.S.

Lovsko srečanje na Mali gori

Kdo bi vedel, koliko lovskih so zbrani lovci razdrli minulo nedeljo, ko so po pobočjih Male gore, na območju lovskih družin Kočevje, Dolenja vas in Ribnica, hajkali divje svinje in vse ostalo, kar je še slučajno prišlo mimo. 12. točka programa LD Kočevje namreč pravi, da družina preko leta organizira prijateljska lovsko srečanja s sosednjimi družinami, najsi bo na lovu, zabavi ali strelskem tekmovanju. Tokrat so se sestali na prijateljskem lovskem pogonu na svinje (divje seveda). Pogona se je udeležilo okrog 80 lovcev iz lovskih družin Kočevje, Dolenja vas, Ribnica, Mala gora, gojitvene lovišča itd., v dvehurnem pogonu pa so padle štiri svinje, skoraj trideset pa se jih je rešilo. Seveda so streljali tudi na več lisic. Namen srečanja je bilo predvsem spoznavanje in lovsko sodelovanje in ob koncu pogona so lahko ugotovili, kakšna lepa sloga, red, tovarištvo in disciplina družijo člane posameznih družin. Podobna srečanja, ki jih bo vsako leto organizirala druga družina, bodo postala poleg tradicionalna, shajali pa se bodo ob praznovanju dneva republike.

»AVTO« se že bliža prvi milijardi!

Ko to objavljamo, je kolektiv kočevskega transportnega podjetja »AVTO« morda že tik pred pomembnim mejnikom, pred veliko delovno zmago — milijardo ustvarjenega prometa. Konec oktobra so namreč že zabeležili 999.197.000 din ustvarjenega bruto prometa, kar predstavlja 95,7 odstotka letnega plana.

Plan dohodka in čistega dohodka je bil po obračunu za 3. tromesečje prav tako presežen, pri tem pa ni povečan le bruto dohodek, pač pa je večja tudi rentabilnost poslovanja. Tak uspeh je podjetje doseglo s povprečno enakim

številom kamionov in ob izdatno večji produktivnosti ter komercialni aktivnosti, posebno v mednarodnem prometu. Vse to je omogočalo povečanje osebnih dohodkov; le-ti so se povečali v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta za 61 odstotkov, čisti dohodek pa za 66 odstotkov. Medtem ko je bil povprečni mesečni osebni dohodek lansko leto v devetih mesecih 38.924 dinarjev, je bil v istem obdobju letos 49.140 dinarjev.

V mednarodnem prometu je podjetje izredno visoko postavljeno letni plan (350.000 dolarjev) doseglo konec okto-

bra s 97,6 odstotka in ga bodo do konca leta lahko izpolnili. Decembra bodo uvozili še 24 težkih tovornjakov ter kupili prav toliko domačih težkih prikolice. S tem bodo lahko stopili v novo poslovno leto še z večjim pogumom, večjimi načrti in večjimi možnostmi za izdatno preko- račene magične številke — milijarda ustvarjenega prometa. Nove prevozne kapacitete bodo vsemu kolektivu najboljša garancija uspeha in obenem najlepše novoletno voščilo.

Za dan republike v Stari cerkvi

Tudi v Stari cerkvi smo imeli praznovanje dneva republike. Pionirji so recitali, pevski zbor pa je zapel nekaj pesmi. Najbolj veselo je bilo, ko so bili citirani sprejeti v pionirje. Nazadnje je bila še igra »Rdeča ruža«. Po končani proslavi smo šli domov veseli in praznično razpoloženi.

Lepo je praznovati tako zgodovinsko pomemben dan v svobodni in mirni domovini, ki je zrasta iz trpljenja in krvi. Zato jo ljubimo in ne bomo nikoli pozabili na tiste, ki so privedli svoja žoljenja zanjo.

Helena Hočevar, 5. razr. osemletke

Kočevski šport

■ V tradicionalnem srečanju med rokometiški SSD osnovnih šol Ribnice in Mirka Bračiča iz Kočevja so bili uspešnejši Ribničani. Pionirski dvojni so je končali z 10:10, medtem ko so pionirke iz Ribnice zmagale s 6:1. To srečanje bodo razširili še na atletiko, ohradno telovadbo, namizni tenis in smučanje. Še ta mesec bodo pripravili skupni sestanek, kjer se bodo dokončno pogovorili o tekmovanju.

■ 13. decembra bo v Kočevju turnir republiških ženskih reprezentanc. Zanj so se že prijaviše reprezentance iz vseh republik.

■ Ta mesec bodo tekmovali v prijateljskem dvoboju v košarki, odbojki in namiznem tenisu člani Kluba kočevskih študentov in domačega Partizana.

»HORVATOV KUP« za Olimpijo

29. in 30. novembra je bil v Kočevju tradicionalni turnir članov in članic v namiznem tenisu ali »Horvatom kup«, 7. po vrsti v organizaciji kočevskega Partizana. Sodelovalo je 9 najmočnejših društev iz Slovenije: idrijski Rudar, ljubljanska Ilirija, Partizan Prestranek, kranjski Triglav, kranjski Partizan, ljubljanska Olimpija, ljubljanska Jesenice in kočevski Partizan. Skupno je igralo nad 70 tekmovalcev in tekmovalk. Tega kvalitetnega turnirja se niso udeležili samo slovenski predstavniki, ki so tekmovali na evropskih prvenstvih.

Turnir sta dobro vodila Saša Bizalj in Dušan Oražen. Delegat je bil Dušan Novak, zelo dobre razmere v novem domu pa so omogočile nemoteno tekovanje. Zmagovalci so postali: pri moških ekipah — Olimpija pred Triglavom; pri ženskih ekipah — Olimpija pred Ljubljano. Pri moških A — Jazvič pred Grinjalom (oba Olimpija), pri moških B — Frelj pred Novakom (oba Partizan Kranj), pri ženskah — Zrimčeva pred Kokaljevo, (oba Olimpija), pri ženskih dvojicah Jazvič in Grinjal pred Tomazičem in Sezonovim (oba Olimpija). Pri ženskih dvojicah Zrimčeva in Kokaljevo pred Škrtjevo in Virantovo (oba Olimpija), pri mešanih dvojicah pa Zrimčeva in Jazvič pred Kokaljevo in Sezonovim (oba Olimpija). Po dolgem premoru so spet nastopili domačini. To so perspektivni mladi igralci, predvsem mladinci, ki tokrat še niso mogli poseči v borbo za višja mesta.

Turnir je popolnoma uspel. Zanimivim borbam je oba dneva prisostvovalo veliko gledalcev. A. ARKO

»KOVINAR« — Kočevje

razpisuje sledeča prosta delovna mesta:

- vodje računovodstva
- vodje splošnega sektorja
- poklicnega šoferja za tovornjak

POGOJI:

pod 1. visoka ali srednja izobrazba z najmanj 5 oziroma 10-letno prakso v računovodskih poslih;

pod 2. visoka ali srednja izobrazba z najmanj 5- oziroma 10-letno prakso v pravnih poslih;

pod 3. kvalificiran šofer.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Ponudbe pošljite upravi podjetja v Kočevju.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

»KOVINAR« — KOČEVJE

„Vse kar so mogli, so mi nudili...“

Na pljučnem oddelku bolnišnice v Novem mestu sem se zdravila 168 dni. Prvič v svojem življenju sem bila v bolnici. Imela sem malo upanja, da bom ozdravela, ker sem že v letih. Kljub temu so zdravniki uspeli. Za to dobroto se javno zahvaljujem primariju dr. Smrečniku, dr. Zakrajškovi in dr. Trobišu, kakor tudi vsemu strojnemu osebju.

Velika sem, da v bolnišnici res vlada tisti lep socializem, ki smo ga skozi

4 leta razlagali v NOB. Naši zdravniki niso gledali na 8-urni delovnik. Ne v noči, ne v dnevnu niso pustili bolnika v težavah. Kar so mogli, so mi nudili, da me ozdravijo.

V letu 1905 pa tja do leta 1912 je delovala organizacija proti alkoholizmu. Izdajala je revijo Piščalka. Nekega dne sem v njej čitala naslednji verz: »Alkohol pomori jih več, kakor kuga, glad in meč!« Ta sovražnik ne dela nobene koristi, saj zavira

zdravljene in uničuje bolnikove moči. Le piskaj piščalka, piskaj bolnikom, da pijska ubija dušo in telo!

V zdravstvenem dispanzerju sem zagledala nekega bolnika. Čeprav se mi je zdel znan, ga vendar nisem takoj prepoznala. Sele ko se je oglašil, sem vedela kdo je. Začudila sem se, kajti tako je shujšal, da človek ne bi mogel verjeti. Iz bolnice pa je odšel pred mano komaj kak mesec prej. Vprašala sem ga, kaj je delal doma. Z roko sem mu pokazala, če je pil, in potrdil je na moje oprasanje. Res, v l o je strup, ki uničuje mladi rod in ga spravlja ali v prerani grob ali v norišnico. Ta zločinca pripravljajo denar družinam in jih meče v najhujši zimski iz topje sobe! Zapravlja milijarde in milijarde teko prisluznega denarja! Neverjetno se mi zdi, da se pijanec zagovarja o svojem zločinu v besedah: pijan sem bil. Piskaj, piščalka, še naprej, da bodo sladko grozde uporabljali za sokove, ne pa za vino! Zganje naj uporabljajo v zdravstvu in ti, draga mladina, izogibaj se alkoholnih pijač, ki te uničujejo! Star pregovor pravi: »Kdor dosti pije, malo pije!«

Se nekaj bi rada napisala: pionirji iz Slovenije me tudi v bolnici niso pozabili. Za praznik žena me je obiskala tov. učiteljica in mi prinesla šopek prvega gorskega cvetja. Vsak od pionirjev pa mi je poslal lepe čestitke z željo, da se čimprej vrnem zdrava domov. Pionirji so krasili grobove mojih sinov; le

kdo ne bo vesel takih ljudej?

Cestitke so mi poslali tudi pionirji iz ostalih krajev. Ker so pisali domov, sem jih prejela šele ob vrnitvi. Upam, da vam bom, moji pionirji, letos izpolnila vaše želje. Do obiska pa zaenkrat le najlepša hvala! Zahvaljujem se tudi vsem obiskovalcem v bolnišnici in v Kočevju. Kako je človek srecen, ko vidi da je še nekdo, ki skrbi zate! Takega socializma si želim in tak naj vlada v naši domovini! Tak socializem smo med borbo oznanjali našim ljudem; delili smo si košček kruha.

Prisrčna zahvala vsem, ki ste mi dajali novega poleta za življenje. Mislim, da bi moji mrtvi sinovi, če bi lahko govorili, rekli: »Nismo zastoj umrli, saj naše mame niste pozabili!«

MARIJA IVANČIČ
Gora — Petricij 17,
p. Sodražica

Božidar Jakac: S TJENTISTA PRI SUTJESKI

Vodovod, razsvetljava, cesta in še kaj čaka KS v Vel. Poljanah

Krajevno skupnost na Velikih Poljanah čakajo precejšnje naloge, saj so potrebe zelo velike. Turizem se je začel v tem koncu razvijati, zato ne bo šlo več brez bolj urejenih komunalnih naprav. V Ortneku je zelo potreben nov vodovod, ki bi kraj oskrbel za zdravo pitno vodo, vodovod na Velikih Poljanah pa bo treba povečati. Kraj bo videti čisto drugačen, če bo imel urejeno javno razsvetljava — to velja tako za Ortnek, kot za Velike Poljane. Tudi na cesti iz Ortneka do Vrha in preko Močil skozi Dol. Podpoljane ne bodo smeli prebivalci pozabiti. Če bo dobro urejena, bo to v prid njim, pa tudi tuji bodo raje zašli k nam. Kazalo bi začeti pogovore o preložitvi ceste skozi Velike Poljane, saj se bo po njej odvijal promet proti Grmadi in ne bo prav, če bo še naprej tako ozka kot je zdaj. Če seštejemo vse kar smo nadrobili, bo imela krajevna skupnost na Velikih Poljanah kar pre-

cej dela in vsi prebivalci bodo morali krepko pomagati.

PREDLAGAJMO SPOSOBNE KANDIDATE!

Na prihodnjih volitvah bomo tudi v naši volilni enoti volili novega odbornika v kmetijsko skupino. Da ne bo zadrege na zboru volivcev, bo kar prav, če bomo kandidati predlagali že zdaj. Med nami je dovolj mladih kmetovalcev, ki zaslužijo zapužanje, ki so delovni in prisašji sodobnega kmetijstva. Prav gotovo bodo znali zastopati delovnega kmeta v občinski skupščini, saj vedo prav vse o velikih težavah, s kakršnimi se borijo kmetje po hribovskih kmetijah. Razmišljajmo torej o kandidatih že zdaj in jih predlagajmo, da bomo nato na zboru volivcev laže izbirali med njimi!

V. PREZELJ
Dula pri Ortneku

Po kongresu ZKJ: javno zborovanje

Konference osnovnih organizacij bodo še ta mesec

Na plenumu občinskega komiteja ZK Ribnica prejšnji petek, ki so se ga udeležili tudi sekretarji osnovnih organizacij, so govorili v glavnem o VIII. kongresu ZKJ

RESETO

ter nalogah osnovnih organizacij v zvezi z njim. Dogovorili so se, da bodo še ta mesec, začeni neposredno po kongresu, izvedli konference osnovnih organizacij na Inlesu — LIO, Smreka, Galanterija in Hrast — pa morajo biti pred 15. decembrom, ker bo po tem datumu konferenca celotnega kombinata. Organizacije morajo še pred konferenco urediti vse formalnosti — članarino, evidenco ipd. — da bodo novi sekretariati lahko takoj nadaljevali z delom. Na konferencah osnovnih organizacij bodo izvolili tudi delegate za občinsko konferenco ZK v drugi polovici januarja. Občinske konference se bo ude-

ležilo (brez članov plenuma) 63 delegatov.

Na plenumu so govorili tudi o sprejemanju v članstvo ZK. Ugotovitev, da sprejemanje novih članov ne poteka tako kakor bi radi, je že stara, čeprav veliko ljudi s svojim delom v samoupravnih in drugih organih iz dneva v dan dokazuje, da bi jih prav lahko sprejeli v ZK. Skoro absurden je npr. primer neke osnovne organizacije, ki je v desetih letih najmanj stokrat razpravljala o sprejemanju novih članov, niso pa v tem času sprejeli niti enega! Vse to je »rezultat« prizadevanj nekaterih komunistov, ki še vedno niso domeli nove vloge organizacije in novih metod dela Zveze komunistov in ob vsakem novem predlogu za sprejem glasujejo proti. Člani plenuma in sekretarji so menili, da je treba odpraviti tak način dela, pred konferencaami sprejeti v ZK že predvidene kandidate in še naprej bolj odločno in dosledno pomlajevati osnovne organizacije. Dogovorili so se tudi, da bo neposredno po kongresu ZKJ v domu Partizana odprto zborovanje, na katerem bo predvidoma govoril o delu kongresa in njegovih zaključkih eden izmed delegatov. Zborovanje bo 15. decembra zvečer.

Kadrovska komisija pri občinskem komiteju je že pripravila širši izbor kandida-

tov za novi občinski komitej. Zanje je v prvi polovici januarja predviden enodnevni seminar, na katerem bodo obdelali naslednje teme: Družbena vloga in idejni temelji ZK; družbeno in ekonomsko bistvo socializma; vloga socialističnih družbenih organizacij in statut Zveze komunistov Jugoslavije.

OSTAL JE BREZ DELA

Pred kratkim sem se srečal s staro partizansko mamico iz Grčarice, ki je v spremstvu 47-letnega sina prišla v Ribnico. Potožila mi je, da težko živi, morijo pa jo tudi druge skrbi. »Glej, kole preberite mi je pomolala pod nos kos papirja, na katerem je pisalo, da se njenemu sinu odpoveduje delovno razmerje. A. K. je bil v službi pri Gozdni upravi Grčarice. Sedaj, na zimo, pa so ga postavili na cesto. Ali naj ga živi 82-letna mati? Fant je namreč deino nepristaven, kar pa ne more biti vzrok za odpoved. Svetoval sem ji, naj se obrne na posredovalnico za delo, ker je rok za prihožbo, ki je bil zelo kratek, že zamudila. Mislim pa sem si, da tak odnos do delavca, ki je zdaj ostal brez sredstev, ni najboljši, niti ni to lepo! O. K.

Na Ojstrem vrhu naj bi stal pretvornik

Grmada za zimski turizem

Prvega snega, ki nas je presenetil pretekli teden, so bili najbolj veseli otroci. Do mile volje so se že nakepali, smučarji in sankarji pa nestrpnost gledajo v oblake in čakajo, kdaj bo nasulo dovolj debelo plast snega, da bi lahko zdrveli po hribovskih klancih navzdol. Grmada je z okolico vred prav primerna tudi s sprejemom, postrežbo in odnosom v gostinskih lokalih.

Sodražica leži v ozki dolini, ki jo zapirata dva hriba: na eni strani Travna gora, na drugi pa Siemena. Zaradi tega v eni polovici Sodražice lahko gledajo televizijo, v drugi polovici, »o je za vošč«, ki je pod vzhodjem siemenskega hriba, pa je sprejem onemogočen. Zato tu tudi ni televizorjev. Z zgraditvijo pretvornika na Ojstrem vrhu bi bil omogočen sprejem vsem prebivalcem Sodražice in doline, pa tudi v drugih vaseh v Ribniški dolini bi bila silka na ekranu bolj čista kot doslej. Pripravljeni smo, da bi del stroškov pri gradnji prispevali prizadeti občani, del sredstev pa naj bi prispevala občina. Z zgraditvijo pretvornika bi se povečalo število lastnikov televizorjev, kar tudi RTV Ljubljana ne bi smela zanemarjati.

Razgibana konferenca SZDL v Sušjah

Konferenca krajevne organizacije SZDL v Sušnjah, ki je bila preteklo nedeljo, je pokazala živo zanimanje članov za različna vprašanja. Govorili so o vlogi SZDL na vasi in o vsebini dela. Poleg problemov, ki so jim najbližji — komunalni dejavnosti, ureditvi poti ipd., so obširno spregovorili tudi o delu društva, ki delujejo na tem področju. Slišali smo pohvalo o delu gasilcev iz Sušnja, ki so med najboljšimi v občini in kritiko o mrtvili gasilcev Vinice-Zapotok.

Precej so občani govorili o krajevni skupnosti. Soglasni so bili, da se za vasi Sušje, Slatnik, Zlebič, Zapotok, Vinice in Gorenje laze ustanovi ena krajevna skupnost. Vse te vasi združuje krajevna organizacija SZDL, skupne so šola, PD, vodovod itd. Novi odbor bo moral v najkrajšem času pripraviti vse, da bo krajevna skupnost zaživila. Na konferenci so govorili o vrsti vprašanj, ki jih bo morala reševati krajevna skupnost, zato bo moral odbor SZDL temu organu nuditi vso pomoč.

Zadružni dom v Zapotoku,

Nekatere je sneg prehitel

Mraz je v zadnjih dneh posteno pritiskal tudi v ribniški dolini. Nekateri se presenetili, ker niso pripravili dovolj nastilja za živino, pa tudi s kurjavo bodo nekateri bolj na temnem. Primanjkuje tudi premoga, ki ga veliko gospodinjstev uporablja za kurjavo. Setev je bila po večini pravočasno izvršena, poljski pridelki pa pobrani pred nastopom snega.

ki je nekako v središču teh vasi, sedaj ne služi temu namenu v celoti. Udeleženci konference so menili, naj bi dom upravljala krajevna skupnost, ki naj bi s SZDL uredila v njem družbeni center za vse organizacije in društva tega kraja. Tu naj bi bil tudi televizor, ki ga ima SZDL. Najprej pa bo treba dom obnoviti.

O gradnji restavracije v Ribnici smo že večkrat pisali, zato upamo, da bo to zadnji zapis o njej. Predvsem tudi zato, ker je že skoro dva tedna gotova.

V zadnjih dveh letih je na dvorišču za gostilno »Ribničana« zrasla lepa prilična stavba z velikimi okni in na sploh moderno urejena. To je restavracija, kateri je priključno obnovljeni del stare gostilne. Vse je lepo, od nekoč zanemarjenega hodnika, točilnice s svetlečo se točilno mizo in napravo za kuhanje ekspres kave do velike, prav tako svetleče se restavracijske kuhinje, obsežne jedilnice z reliefom ribniškega gradu akademskega slikarja Jožeta Cente ter lično urejenega slovskega koticarja in sanitarij. In vendar je restavracija prazna. Ne da bi ne bilo gostov! Te bi kaj hitro našli, še preveč, manjka kvalificiranega strežnega osebja, manjka šef restavracije! Še tako lep in moderen lokal pa brez tega nič ne pomeni, je golo, neizkoriščeno zidovje. Ugibali smo, kdaj bo restavracija odprta; najprej 4., potem 22. julija, septembra ob koncu festivala, potem se

Na konferenci sta bila pohvaljena prizadevnost prebivalcev Vinic in Gorenjih lazov. Prvi so skoraj v celoti z lastnimi sredstvi zgradili vodovod, drugi pa so si s prostovoljnimi delom zgradili pot. Prav bi bilo, da bi občina prizadevanje vaščanov bodoče pri podobnih akcijah tudi materialno podprla.

KAREL ORAZEM

Restavracijo imamo — kaj pa kadri?

je vse skupaj zavleklo v novo leto, končno je bil objekt tehnično prevzet, se pravi dograjen, tik pred dnevom republike. Zavlačevanje gradnje je razumljivo: načrti, ki so še vedno prihajali, pomanjkanje materiala, obrtniške storitve itd. Ob vsem tem pa je investitor, kakor kaže, pozabil na nekaj drugega, nič manj važnega — na kadre. Dve leti, kolikor je bila restavracija v gradnji, je pač čas, v katerem bi lahko dobili dovolj sposobnih, kvalificiranih ljudi, sposobnih prevzeti in uspešno voditi nov gostinski objekt.

Še v letošnji sezoni, se pravi pred približno petimi meseci, se je podjetje razgovarjalo z nekim kandidatom za šefa obrata, ki je sicer kemični tehnik živilske stroke. Le-ta je v svoji diplomski nalogi obdelal in analiziral prav ta obrat in v njej podrobno razčlenil razvoj lokala, nanizal vrsto dobrih zamisli za organizacijo poslovanja itd. Obljubil je, da bo preskrbel več kvalificiranih ljudi za kuhinjo oz. strežbo. In delavski svet podjetja? Po njegovem mnenju kandidat z diplomsko kemično tehniko

ma živilske stroke ni imel pravnih kvalifikacij! Zdaj je restavracija zaprta in vsako zasilno kadrovsko reševanje lahko nujno vodi v diskvalifikacijo pomena in vloge sodobne restavracije.

Ribnica je v zadnjem letu dobila tri lepe gostinske lokale; pred dobrim letom kavarno v gradu, oktobra preurejeno gostilno »Pri Cenetu« in zdaj restavracijo, kar pomeni, da je za silo urejeno vprašanje gostinskih kapacitet. Zdaj pa je poglobljena naloga gostinskega podjetja iskanje novih možnosti za kadrovske krepitve, da bo gost — domači ali tuj, ki se kaj rad ustavi v kraju, odšel iz Ribnice vsestransko zadovoljen. Namreč zadovoljen tudi s sprejemom, postrežbo in odnosom v gostinskih lokalih.

- Vsem neljuba situacija v restavraciji ponovno do
- kazuje, da ne smemo in
- vestirati le v stroje, v go
- lo zidovje, pač pa tudi v
- ljudi, ki bodo z vsem
- tem upravljali, da skratka
- še tako sodoben stroj ali
- lokal brez sposobnih ljudi
- ne pomeni nič!

F. GRIVEC

Brez gostinskih strokovnjakov v belokranjskem turizmu ne bo šlo!

Janez Zunič, predsednik sveta za turizem, gostinstvo in trgovino občine Črnomelj, je ravno pripravil gradivo za sejo sveta, ko sem ga obiskal z namenom, da bi za bralce Dolenjskega lista povedal kaj več o turizmu in njegovih perspektivah v domači občini.

— Kako gledate na dosednji razvoj turizma v črnomaljski občini?

— Prirodne lepote, etnografske vrednote, znamenitosti, zlasti pa lepota Kolpe,

mnemu glavni vzroki za slab razvoj turizma v Beli krajini?

— Kadri... kadri! Dobri in strokovno usposobljeni kadri v gostinstvu bi lahko bistveno vplivali na pospešeni razvoj turizma pri nas. Velika večina zaposlenih v gostinstvu pa nima nobene kvalifikacije. Gostinci premalo skrbijo za belokranjske specialitete: krvavice, pečenice, odojke, purane, piščance, ajdove žgance, belokranjske štruklje in podobne jedi. Tega manjka na jedilnikih v skoraj vseh naših gostilnah!

— Kako bi se dalo od pomoči sedanjim pomanjkljivostim?

— Morali bi poskrbeti za strokovno izobrazbo gostinskih delavcev. Zlasti zdaj, ko je sezona mimo, bi bil najprikladnejši čas za razne tečaje in seminarje. Razen strokovnega znanja bi si morali zaposleni v gostinstvu pridobiti tudi znanje tujih jezikov, vsaj nekaterih. Mimo tega bi morali biti seznanjeni s krajevnimi znamenitostmi, da bi lahko gostom dajali potrebne informacije. Menda obstaja celo zakoniti predpis, ki določa, da mora imeti strežno osebje v gostinstvu primerno kvalifikacijo. Tega pri nas ne upoštevamo, zato bo verjetno treba poseči po ukrepih inšpekcijskih organov.

in lovski oddelek. Kadar pa organiziramo razne belokranjske zabave, bi morali pritegniti več gostov in poskrbeti, da bi jih streglo osebje v narodnih nošah.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

S turizmom smo se v Beli krajini doslej vse premalo ukvarjali. Zorati bomo morali ledino in to čimprej, da bo že do prihodnje turistične sezone vse pripravljeno za večji obisk turistov in tujih gostov, ki jih lahko pričakujemo.

JOZE SKOF

Janez Zunič, predsednik občinskega sveta za turizem, gostinstvo in trgovino

Mirne gore, lovstvo, bogat ribolov in semiške zidance so za turizem nedvomno silno privlačne. Belokranjska magistrala je do Črnomlja že zgrajena, zato lahko pričakujemo velik napredek na tem področju. V zadnjih letih pa se v turizmu ni kdove kaj spremenilo in smo pravzaprav nepripravljeno pričakali novo cesto.

— Kateri so po vašem

Odkritju spominske plošče padlim borcem I. avstrijskega bataljona v sestavi NOV in POS so v Tribučah v Beli krajini mimo domačinov in 38 bivših borcev tega bataljona prisostvovali tudi ugledni avstrijski in domači politični predstavniki

Glas iz Starega trga ob Kolpi

● Pred prazniki so bili v več krajih zbori občanov, na katerih so razpravljali o krajevni skupnosti. Menijo, naj bi bila za območje tega krajevnega urada le ena skup-

nost. Precej vprašan je bilo o davčni politiki, tako za ostankih davkov in drugih vprašanjih, ki skrbijo kmetovalce oziroma le še na pol za delo sposobne starčke. —

Končno je začela delati zborna ambulanta, bojijo pa se, da bi zavoljo previsokega snega dentist ne prihajal redno.

● Na pobudo krajevnega odbora RK so izvedli tečaj za prvo pomoč, nego zobovja, otrok in starčkov. O potrebi tečaja je najbolj prepričan obisk, ki je bil lep, škoda pa je, da ga niso obiskovali tudi bolj oddaljeni občani.

Televizor na Preloki

Prebivalci Preloke so bili nadavse zadovoljni, ko so izvedeli, da bodo dobili televizor, preko katerega se bodo seznanjali z napredkom in jim bo hkrati krajšal čas v dolgih zimskih večerih.

Vaščani so iz srca hvaležni občinskemu odboru SZDL ter Zvezi Svobod in prosvetnih društev v Črnomlju, ki sta prispevala za nakup televizijskega sprejemnika in tako Preločanom približala dogajanja v svetu, katerega sicer redkokdaj prodrejo v to oddaljeno vas. Ze velik obisk ob prejemu televizorja in nasmejana lica vaščanov dajejo slutiti, da bo ob televizorju vedno dovolj gledalcev.

NOVICE IZ SEMIČA

● Urejen pešpot pri Stefanu so nedavno izročili svojemu namenu, čeprav so nekateri objestneži ovirali dela in delali škodo. Pravijo, da je pot malce pregledka, kar ne pot dobro, ko bo zmrzovalo. Prijavili so 30 »junakov«, ki so pri gradnji nove poti napravili največ škode.

● Semiški obrat kmetijske zadruge je začel te dni zbirati naročila za motorne kosilnice BCS, primerne za delo v hribovitih predelih. Kmetje bodo lahko te stroje dobili proti daljšemu odplačilu, zato je za naročilo precej zanimanja.

Franc Derganc

Matični urad Stari trg ob Kolpi

Novembra so rodile: Marija Grenc iz Dol. Radene — deklica in Blankica Mesarščič iz Starega trga — deklica. — Porok in smrti ni bilo.

PRELOKA: cesta, avtobus in pokopališki zid

V nabito polni osnovni šoli so vaščani Preloke pričakali ob novem televizorju sestanek Socialistične zveze, ki je bil 3. decembra. Po izvolitvi novega odbora in delegatov za krajevno konferenco se je začela živahna razprava, v kateri se je razkrilo mnogo želja za napredek kraja. Vaščani bi radi uredili cesto od Preloke do Zuničev, tako da bi avtobus lahko vozil preko Zuničev v Adlešiče. Zmenili so se za popravilo pokopališkega zidu in sklenili prositi Elektro Črnomelj za podaljšek industrijskega toka v drugo polovico vasi.

Med drugim so člani SZDL kritizirali nepravilen odnos nekaterih javnih uslužbencev do občanov in izrazili željo, da bi uvedli nižjo carino za uvoz kosilnic in ne-

katerih manjših kmečkih strojev iz inozemstva.

Na vse predloge, prošnje in kritike sta dala vaščanom lepo pojasnilo član okrajnega odbora SZDL Ljubljana in sekretar občinskega odbora SZDL Črnomelj.

FRANC PAVLAKOVIC

Na sliki izroča predsednik sveta za kulturo občine Metliške, Franc Branceč. Suhorčanu Jožetu Petricu ključce novega kulturnega doma in hkrati s tem simbolično izročila v uporabo in varstvo novi dom vsem Suhorčanom in okoličanom. Lepo slavlje — bilo je na občinski praznik, 26. novembra — bo ostalo vsem še dolgo v spominu, saj je Suhor z okolico dobil pomembno kulturno ustanovo, kakršno so že dolgo po-

● Marsikateri kmetovalec iz Drašičev in okolice je v skrbeh, ker ne more zaradi slabega vremena dobiti dovolj nastila na dom. Poljske pridelke so pospravili. Prvi kupci za vino, ki ga pridelovalci nudijo po 140 do 170 dinarjev liter, pa se že oglašajo.

● 27. novembra je v novomeški bolnišnici umrl Jože Simončič iz Drašičev.

Matični urad Vinca

Novembra sta bila rojena 1 deček in 1 deklica. — Porok ni bilo. — Umrla sta: Jože Zunič, upokojenec iz Preloke, 70 let, in Angela Maljevec, gospodinja iz Učakovcev, 56 let.

Kaj je novega po metliški občini

■ V metliški občini bodo od srede decembra do sredine januarja v vseh štirinajstih krajevnih organizacijah Zveze borcev občni zbori. 1742 borcev in aktivistov, kolikor jih je na tem področju, se bo pogovarjalo o marsičem in tudi o mnogih še nerešenih vprašanjih, tako o priznavalnih, zavarovanju za kmete-borce, o priznanju delovne dobe borcem, o stanovanjskih problemih oziroma o potrebnih denarnih sredstvih za adaptacijo stanovanjskih hiš itd. Do konca tega leta bo dobilo priznavalnino na novo okoli 100 borcev, prihodnje leto pa bo treba rešiti še okoli 60 prošenj. S tem bi bil najbolj pereč socialni problem borcev v občini vsaj za sibo rešen.

■ V teku so tudi konference krajevnih organizacij

SZDL, kjer volivci že sedaj obravnavajo predloge kandidatov za občinsko skupščino pri pomladanskih volitvah. Kritično pretresajo tudi mnoge probleme, ki zadevajo njihovo področje. Veseli jih, da je z avtobusnim zvezama in novim šolskim kombijem zagotovljen prevoz njihovih otrok v šolo, manj pa so ponekod zadovoljni z odkupom vina in drugih pridelkov, zlasti sadja. Pripomniti pa je treba, da tu kmetijsko zadruge v Metliki ne zadene kaka večja krivda, zlasti ne pri odkupu industrijskega sadja. Zaloga tega sadja v črnomaljskem Beltu in miranski Dani so se namreč hitro napolnile in zato tudi povpraševanja po tej vrsti sadja ni bilo preveč.

■ V nedeljo, 29. novembra, je v počastitev državnega

praznika v Metliki gostovalo Mestno gledališče ljubljansko s Kreftovimi Kreturami. Igralci so s kvalitetno igro pri polni dvorani poželi obilo priznanja.

■ Minul teden so v metliškem zdravstvenem domu in tudi v podjetjih pričeli ljudi preventivno cepiti proti gripi. Cepljenje je letos bolj zgodaj

METLIŠKI TEDNIK

kot minulo zimo, zato je pričakovati, da tudi ugodni rezultati ne bodo izostali. Polovico stroškov za cepljenje

nosijo gospodarske organizacije in ustanove, polovico pa Komunalni zavod za socialno zavarovanje.

Matični urad Gradac

Novembra je bil doma rojen 1 deček. — Poročila sta se: Jole Schwaiger, delavec iz Vranovca, in Franciška Zugelj, delavica iz Gor. Dobruvic. — Smrti ni bilo.

Matični urad Metlika

Novembra ni bilo rojstev izven bolnišnice. Poročili so se: Jurij Damjanovič, strojni ključavničar, in Jolefa Tomo, trgovska pomočnica, oba iz Črnomlja; Jole Urbančič, krojač iz Srednjega Ljovčana pri Zuzemberku, in Stanica Oberman, kmetijska tehnik iz Drašič. — Umrla so: Jurij Samljančič, posestnik iz Metlike, 67 let; dr. posestnik iz Metlike, 67 let; dr. Jakobina Pehani, upokojenka iz Ljubljane, 56 let; Marija Znidaršič, gospodinja iz Čurli, 86 let; Franc Potočar, osrbovanec iz Metlike, 64 let; Marija Stepančič, družinska upokojenka iz Čurli, 88 let.

Ofenziva proti prekrškom

Motiti se, je človeško. Zmoti se samo, kdor dela. Zavestna pomota je kazniv prekršek. Pametni napake odpravljajo. Trmastosti jim teže odrekajo. Spodbuditi jih je treba s šilom. Pa smo tam...

Letos je v trebanjski občini inšpektor za delo ugotovil, da je bilo zaradi poškodb pri delu in izostankov zaradi obolenj 56 milijonov dinarjev izpada v narodnem dohodku. Za okrog 70 odstotkov poškodb so zakrivila zaposleni sami. Če bi se ravnali po navodilih, ki veljajo za varnost na delovnem mestu, bi lahko imeli takih poškodb za 60 odstotkov manj. Inšpektor je ugotovil razveseljivo padec prekrškov v delovnih razmerjih, varnosti pri delu in higieni dela.

Sanitarni inšpektor je med drugim vzel vzorce predmetov iz prodajaln in ugotovil, da je bilo med 22 vrstami živilskih predmetov le 7 primerih za promet.

Tržna inšpekcija je opravila 120 pregledov. Zaradi prekrškov je v 31 primerih izrekla mandatne kazni, 30 primerov izročila v obravnavo sodniku za prekrške, 9 primerov pa javnemu tožilstvu zaradi gospodarskih prekrškov. Vrsto ukrepov je izvedla v prodajalnih za živili, proti nedovoljenemu točenju vina in drugih alkoholnih pijač, zoper nedovoljeno žaganje lesa, proti sušmarjem itd.

Veterinarski inšpektor je kontroliral stanje v živinoreji, zlasti plemenskega goveda in prašičev, ter poskrbel

vse potrebno, da so se živalske bolezni v kati zatrle.

Gradbena inšpekcija je nadzorovala zasebne in družbene gradnje, investicijsko izgradnjo in podobno. V nekaj primerih je morala gradbena dela ustaviti, ker niso bila izvajana v smislu predpisov.

Tudi inšpektor za ceste si je nabral polno beležko s svojih obiskov. Ugotovil je, da so ceste IV. reda še kar zadovoljivo vzdrževane, da pa je pomanjkljivo odvodnjevanje. Slabi so tudi nekateri cestni objekti čez potok Mirno in ogrožajo varnost prometa.

Vsi, ki so že imeli opravka z inšpektorji vedo, da njihovo šilo ni vedno prizanesljivo. Čim hujši je nered, tem globlje seže šilo.

Inšpektorji ne zabadajo s šilom, kot bi kdo mislil. Znaajo drugače zboti, v denarnico! Posameznika ali organizacijo, kdor je pač kriv.

Neradi imamo inšpektorja v hiši. Tak nos impajo, da vse nepravilnosti zavohajo. Ko odhajajo, je zapisnik dolg. Odhajajo z naročilom: »Ko znova pridem, bo manj usmiljenja.«

Pa smo tam, sicer pa... Inšpektorji niso zaradi sebe, so zaradi družbene kontrole, so zato, da bi bilo

čim manj napak pri delu. So zato, da hdiijo nad dejavnostjo občanov, ali je ta dejavnost v skladu s predpisi. Ne, njihova naloga nikakor ni lahka. Težka je in odgovorna. Mar mislite, da je lahko dejansko stanje presoditi z zahtevami predpisov? Poskusite! Samo enkrat bodite sebi inšpektor!

IVAN ZORAN

Veliko, pa tudi potrebno!

Za financiranje družbenih služb v trebanjski občini bodo do konca leta porabili 142 milijonov, kar je za 30 odst. več kot so planirali. Sredstva so se povečala zlasti v zadnjem četrtletju, ko je okraj sprostil proračunsko rezervno.

V prihodnjem letu bodo potrebe še večje. Grobi izračuni kažejo, da bodo družbene službe porabile za 77 odst. več sredstev kot letos, od tega samo šolstvo 40 odst. Razen osnovnega šolstva, ljudske univerze, otroškega vrta in zavoda za prosvetno in pedagoško službo v Novem mestu bodo šla iz istega vira sredstva še za vzdrževanje in dejavnosti šolskih mlečnih kuhinj, nižjo glasbeno šolo v Trebnjem (kot podružnico novomeške), strokovno izobraževanje učiteljev, opremo in popravila šol.

Zvezno odličje

Ob dnevu republike je Gasilska zveza Jugoslavije odlikovala z redom III. stopnje gasilsko društvo v Trebnjem. Odlikovanje bodo društvu izročili na njegovem obnem zboru, ki bo v začetku prihodnjega leta.

Društvu, ki je lani praznovalo 85 let obstoja, so z odlikovanjem priznali uspehe v preventivni in splošni dejavnosti. Najdragocenejši uspeh je vsekakor ta, da društvo na svojem območju že nekaj let ni imelo požara.

Do zdaj so bili trebanjski gasilci že nekajkrat odlikovani in pohvaljeni. Tako hranijo nekaj zveznih in republiških odlikovanj prve, druge in tretje stopnje ter dve republiški diplomi.

Društvo šteje 56 članov in je med vrstniki v občini zgleđno organizirano. Tudi opremljeno je še kar: gasil-

ski poltovornjak in dve 800-litrski motorni brizgalni vođivo v inventarni knjigi na prvem mestu. Želja članov je, da bi dobili sodobnejši in hitrejši avto, sedanega pa bi izročili mokronoškim gasilcem. Tudi gasilski dom bi radi povečali. Za prizidek imajo že pripravljenih 300 tisoč dinarjev. Primerne prostore bi radi čim prej, saj bodo le tako uspešneje kos nalogam, ki so poverjene sodobnemu gasilstvu.

Matični urad Šentrupert Rojstev in porok novembra ni bilo. — Umrla sta: Leon Strukelj, upokojenec z Vrha, 81; Marija Brear, užičarica iz Homa, 77 let.

NAŠ OBISK Desetletja v službi gasilstva

V najinem razgovoru ni bilo besed, ki bi ne govorile o gasilstvu. Vsaka je povedala svoje. O tem, kaj je gasilec, kaj brizgalna, kaj hitrost gasenja, kaj radost, ko se posreči ogenj pogasiti. Predvsem pa kaj je disciplina. »Takole« je pristavil moj so-besednik, »zatuli sirena, čez tri minute pa so gasilci že na poti. Stalna pripravljenost!«

IVAN NOVAK, tamnik občinske gasilske zveze v Trebnjem, je v službi gasilstva že 36 let. O svoji vlogi je takole menil:

»Nisem operativec. Nisem nise bil pravi operativec. Vedno sem v organizaciji. Prišel sem do ugotovitve, da gre prednost samo tistemu društvu, ki ima dobro organizacijo. Organizacija je poverjena tajniku. Dejansko je tajnik duša društva. Seveda orez discipline ne gre. Če ima disciplinirano društvo dobrega tajnika, je neprekosljivo v hitrem in kvalitetnem izvrševanju nalog. Zaupati si moramo in se spoštovati, pa gre.«

Gledava skozi okno njegove spalnice, ki je hkrati pisarna občinske gasilske zveze. Naletujejo prve snežinke. Burja jih vrtinči in zanaša. Čas za spomine. Prve snežinke se stopijo, prvi spomini se razblinijo. Nenadoma naju zajame vihar spomnov...

»... in potem sem pred desetimi leti sprejel tajniško mesto pri zvezi. Tu sem še danes.« konča Ivan.

Ivan Novak se je pred kratkim vrnil z dvodnevnega križarjenja po občini. O tem pripoveduje:

»V dveh dneh sem opravil

tisto, kar bi z dopisi dosegel v pol leta, ali komaj v letu. Pobral sem vso članarino in naročnino za razno strokovno literaturo. Ko sem oddal članarino, so v Ljubljani našo občinsko zvezo pohvalili.« S precejšnjo negotovostjo sem povprašal, ali je bil že kdaj odlikovan. Drobni iskriči sta se mu utrnili v obeh, ko je začel naštevati:

»Za delo v gasilstvu imam republiški odlikovanji druge in tretje stopnje. Obvestili su me, da bom odlikovan tudi letos; z zveznim gasilskim odlikovanjem tretje stopnje.« In še bolj negotovo vprašam:

»Pa vaš čim?«

»Gasilski podčastnik sem. Z njim mi je bilo dano priznanje za dolgoletno delo v organizaciji gasilstva.«

Ivan Novak, duša gasilcev trebanjske občine, se je za skrbljeno vprašal, kdo bo zamenjal starejše gasilce. Narščaja da ni in pravega zamenjanja. In to ne skrbi samo njega... Z. J.

GRADNJE V METLIKI: DOBRI OBETI

Minuli mesec je bilo v Metliki na novo asfaltiranih 3000 kvadratnih metrov pločnikov in trgov.

To jesen je namreč Komunalna uprava v Metliki uredila 1400 kvadratnih metrov pločnikov od mesta proti železniški postaji, napravila področje in gornji ustroj, nakar je Cestno podjetje iz Novega mesta pločnike asfaltiralo. Delavci Cestnega podjetja pa so 12. novembra pričeli urejevati Trg svobode; postavili so okrog štirinatisen granitne robnike in ves trg z njegovimi priložnicami asfaltirali. Na srečo je bilo vseh štirinajst dni lepo vreme, asfaltiranje pa je bilo zaključeno prav na občinski praznik 26. novembra. Vsa dela so veljala preko devet in pol milijona dinarjev.

Pri asfaltiranju Trga svobode so delavci odkrili star mestni vodnjak, ki so ga Metličani prenehali uporabljati že pred prvo svetovno vojno. Takrat je bil po pripovedovanju starih ljudi vodnjak globok 33 m. Širok je približno dva metra in je obložen s klesanimi kvadri. Ob zazidavi so ga precej zasuli in meri danes v globino 27

metrov. Tudi letos so vanj zmetali nekaj vozov odvišne zemlje. V vodnjaku se od vrha navzdol v cikcaku spuščajo železne cevi; talna voda pa ima buje zvezo z metliškim Obrhom. Da bodo možna kasnejša raziskovanja, je bila pri asfaltiranju trga nad vodnjakom vdolana manjša betonska plošča.

Nad bivšimi Makarjevimi garažami so bili v oktobru in novembru po načrtu gradbenega tehnika Nika Zupaniča nadzidani poslovni prostori Gozdnega obrata in Zavoda za zaposlovanje delavcev v Metliki. Zgrajene so bile štiri pisarne, skladišče in sanitarije. Delo je prevzela Komunala uprava v Metliki, investitorja pa sta oba bodoča uporabnika prostorov.

Tudi 20-stanovanjski stolpič, ki ga ob Cesti bratstva in enotnosti gradi Belokranjsko podjetje, dovolj naglo raste. Razen pritličja bo imel še štiri nadstropja, ki bodo pod streho do novega leta. Predvidoma bo stolpič, ki bo imel centralno kurjavo, vseljiv julija 1965. Prihodnje leto bosta poleg njega pričel-

la rasti iz tal še dva nova 20-stanovanjska stolpiča. Vse tri stavbe bodo zgrajene po istem načrtu, ki ga je prikr. bel Projektivni atelje iz Ljubljane, investitor pa je občina s svojim stanovanjskim skladom in s finančno soudeležbo zainteresiranih gospodarskih organizacij.

Urbanistični načrt Metlike predvideva, da bo na Vejarju zgrajenih 31 enodružinskih hiš. Zadnja leta je tu zrastle že 13 hiš, od katerih pa nekatere še niso do kraja izdelane. Za drugo leto so pri občinski skupščini že vložene prošnje nekaterih prosilcev za zgraditev novih hiš.

Dedek Mraz v metliški občini

Tudi letos bodo šolarji in malčki iz Metlike deležni prjetnega noveletnega praznovanja, na katerega že nestrpno čakajo. Društvo prijateljev mladine in šole bosta zadnje dni v decembru okrasila dvorano v Domu TVD Partizana, kjer se bo odvijalo novoletno slavlje v treh skupinah.

Višji razredi osemletke bodo silvestrovali ob zabavnih

Šolane note za nižjo stopnjo - še v Trebnjem

V Trebnjem bodo v prvi polovici decembra odprli oddelek glasbene šole iz Novega mesta. Pobudo za to je dala tamkajšnja Zveza kulturno-prosvetnih organizacij na podlagi tradicije, ki jo ima godba. Absolventom te šole, ki bo trajala eno leto, bo z diplomsko priznana nižja glasbena izobrazba. — Novomeška glasbena šola je pripravila koncert, ki ga namerava izvajati na otvoritvi svojega oddelka v Trebnjem. To bo vsekakor lep uvod v šolanje glasbene dejavnosti v tem kraju, ki ima za seboj že lepo splošno kulturno tradicijo.

Kljub zahtevnim pogojem za vpis v glasbeno šolo (po-

sluh, ritmični čut, starost, itd.) je za šolanje te vrste precejšnje zanimanje, tako med učenci osnovne šole kot med mladino iz delovnih organizacij. Do zdaj se je prijavilo že 40 interesentov, ki želijo obiskovati glasbeni pouk, 20 za harmonikarski in 20 za pihalno trobilski oddelek. Praktični pouk bo dvakrat na teden, teoretični pa po možnosti najmanj enkrat na teden. Kdor se bo hotel učiti, bo moral seveda imeti svoj instrument (lasten ali izposojen), ker drugače delo glede na odmerjen čas ne bo prineslo zadovoljivih uspehov. Šolnino bodo morali plačati učenci sami, če sodelujejo ali bodo sodelovali pri godbi, pa bodo plačali le polovično šolnino. To je seveda stvar dogovora z ustanoviteljem in financarjem šole, ker pa novomeške glasbene šole nič ne zadeva.

V trebanjskem oddelku bodo poučevali domači in novomeški glasbeni učitelji. Če bi v Trebnjem ne bilo dovolj učnih moči, bo glasbena šola iz Novega mesta pošljala v novi oddelek nekaj glasbenih delavcev, ki trenutno nimajo primerne zaposlitve. Sicer pa bo delo in življenje na tem oddelku potekalo tako, kakor ga predvideva status novomeške glasbene šole. Mentorsko in drugore pomoč bo novomeška ustanova dajala trebanjske-

mu oddelku vse dotlej, dokler ta ne bo prerasel v samostojno ustanovo. Pomoč trebanjskemu oddelku se nanaša predvsem na sodelavce in nasvete, ne pa na financiranje, katerega je dolžna zagotoviti tamkajšnja občinska skupščina.

Podobno kot v Trebnjem namerava novomeška glasbena šola v prihodnjem letu in kasneje poživiti glasbeno dejavnost tudi v nekaterih središčih svoje občine, kot so Straža, Šentjernej in Žužemberk. Po možnosti bo tudi tu odprla svoje oddelke.

RAZPRAVA O AVTOBUSNI POSTAJI

Urbanistični načrt Trebnje-ga predvideva med drugim lokacijo za primerno avtobusno postajo in vse prihode do nje. Zadevo je 24. novembra obravnaval svet za urbanizem, komunale in stanovanjske zadeve. Predsednik skupščine Ivan Gole je na seji tega sveta obrazložil predviden izhod in dohod na avtobusno postajo s podaljškom ceste ob železniški rampi, kjer bo blizu Kmetove hiše prišla na cesto II. reda. Občina bo poravnala stroške za gradnjo postaje v prvi fazi, avtobusna podjetja, katerih vozila ustavljajo v Trebnjem, pa bodo krila druge stroške.

Matični urad Mirna

Novembra je bil doma rojen 1 deček. — Poročili so se: Vincenc Ruperčič, železničar iz Karmnja, in Neža Škarja, kmetovalka iz Straže; Anton Pajek, delavec iz Strjan, in Marija Dim, kmetovalka iz Brezovce; Ferdinand Škarja, čevjar iz Ravnika, in Marija Bartolj, šivilja iz Bistrice; Milan Zgonc, delavec iz Ravnika, in Marija Gregorič, delavka iz Šentruperta; Jože Drtar, delavec iz Brezovce, in Marija Kralj, delavka iz Mirne; Marjan Umek, strojni tehnik iz Slovenske vasi, in Marija Škopore, uslužbenka iz Mirne. — Umrl je Engelbert Škofca, upokojenec iz Mirne, 85 let.

V metliški občini: 7 krajevnih konferenc je že opravljenih, preostalih 6 pa bo v prihodnjih dneh

Ceprav so dobršen del časa na dosežanih krajevnih konferencah Socialistične zveze v Metliki posvetili tudi razpravam o pripravah na volitve, so na njih v zelo živahnih razpravah načeli tudi celo vrsto vprašanj, ki tarejo prebivalce. Doslej so bile konference v krajevnih organizacijah v Lovčici, Jugorju, Radovici, Draščih, Slamni vasi, Božakovem in Rosalnem.

di na račun ekipnega vzdrževanja cest, ki ga je že lani uvedlo cestno podjetje. Ljudje menijo, da so bile ceste prej, ko so bili na posameznih cestnih odsekih nameščeni posamezni cestarji, ceste veliko bolje vzdrževane.

Ponekod so načeli pogovor o vprašanjih borcev in priznavalnih, vendar so v razpravi ugotovili, da je krivda za posamezne nerešene primere v krajevnih odborih ZB iz NOV, ki niso pokazali dovolj iniciative. Kjer je nanesla beseda na kmetko zdravstveno zavarovanje, so povsod bili odločno za to, da se uvede razširjeno zdravstveno zavarovanje za kmete.

V Draščih, Božakovem in Radovici, od koder vozijo otroke v

šolo z avtobusi, so starši zahtevali, naj bi občina regresirala celoten prevoz in ne le 75 odst, kot zdaj, ponekod pa je bilo slišati zahteve, naj bi občina plačala prevoze tudi za otroke, ki so oddaljeni od šole manj kot 5 kilometrov. Celotni stroški vseh prevozov znesejo nekaj več kot 4 milijone na leto.

Na konferencah so živahno razpravljali tudi o davčnih olajšavah za kmetovalce do IV. razreda, saj je v hribovitih predelih občine takšnih zemljišč precej. Povsod so zelo kritično ocenili delo Kmetijske zadruge Metlika, ki je po mnenju kmetovalcev močno zanemarila kooperacijo in odkupe kmetijskih pridelkov. Prebivalci nestrpno čakajo, kdaj bodo lahko dobili na našem trzišču manjše kmetijske obdelovalne stroje, ki bi jih zelo potrebovali.

GABRJE: v vrstah SZDL premalo mladine!

Letna konferenca KO SZDL v Gaberju je pred dnevi obravnavala delo organizacije, ki pa v zadnjem letu ni bilo tako plodno kot prejšnja leta, ko je bila ta organizacija med najboljšimi v okraju. Kljub temu da imajo v vasi vrsto nerešenih problemov, odbor ni znal mobilizirati občanov tako kot včasih. Tako bo moral novi odbor, ki je znatno pomlajen, krepko prijeti za delo in nadaljevati z reševanjem nalog, ki so jih doslej uspešno opravljali starejši tovariši.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Na konferenci so precej govorili o slabi aktivnosti mladine in majhnem številu mladincev in mladink, vključenih v SZDL. Sklenili so temu vprašanju posvečati več pozornosti. Zadržali so si delovni program, katerega pa bodo lahko uspešno uresničili le, če bodo pritegnili k sodelovanju še več občanov. Na konferenci je bil navzoč član ObO SZDL Jože Gosenc.

URŠNA SELA: največ so govorili o kmetijstvu

Člani SZDL so na letni konferenci razpravljali o lokalnih problemih, vključevanju članstva v vrste Socialistične zveze in o nekaterih kmetijskih vprašanjih. Ugotovili so, da je v organizaciji premalo mladine in neposrednih proizvajalcev, zato se bodo morali vključevanju mladih temeljiteje posvetiti.

Precej kritike je bilo izrečene na račun slabega sodelovanja med kmetovalci in Kmetijsko zadrugo Novo mesto in precej pripomb na lastno proizvodnjo zadruga, ki po mnenju tamkajšnjih kmetovalcev ni najboljša. Zastavljena vprašanja brez dvoma zahtevajo javno obravnavanje, najprikladnejša oblika pa bi bila javna tribuna, ki naj jo organizira SZDL.

Novi odbor bo imel pod vodstvom Valentina Dolinarja precej dela, če bo hotel zadostiti vsem potrebam občanov. Konferenca sta se udeležila člana ObO SZDL Stane Gorinšek in Milan Senica.

SELA-HINJE: še vedno nerešeni komunalni problemi

Velika udeležba članstva na letni konferenci v Sela-Hinjah je zgovoren dokaz pripravljenosti sodelovanja občanov pri reševanju komunalnih problemov: elektrifikacije, šolske stavbe, vaških poti itd. Očitek, da pa družba premalo vlaga v to področje, je le delno upravičen. Ta trditev postavlja zahtevo sami organizaciji, da mobilizira občane in jim skuša pomagati pri uresničevanju njihovih želja. Velika pripravljenost občanov pri reševanju krajevne problematike pa se bo morala odraziti v še večje aktivnosti organizacije. Občinski odbor SZDL je na tej konferenci zastopal Ivan Tekstor.

HINJE: prepočasno reševanje perečih vprašanj

V Hinjah so člani SZDL

govorili predvsem o komunalnih vprašanjih, ki jih tudi sicer obravnavajo na zborih volivcev. Mnenja so bila, da imajo slabi občiki na sestankih SZDL korenine prav v prepočasnem reševanju perečih komunalnih problemov. Razpravljali so o organizaciji zdravstvene in veterinarske službe, o škodi, ki jo povzroča divjad, o vaških poteh, davčinah in o nalogah, ki jih bo morala reševati krajevna skupnost.

Novi odbor pod vodstvom Janeza Skebete je sklenil intenzivneje reševati opisane naloge. Franc Smolič je na tem sestanku zastopal ObO SZDL.

PREVOLE: pred vedno novimi nalogami

Konferenca na Prevolah je pokazala, da je imel stari odbor pri delu dokaj uspeha. Vse večje akcije je namreč s pomočjo občanov pripeljal do konca. Kljub temu da so rešili precej vprašanj, pa se odpirajo vedno nove naloge, kot so ureditev zdravstvene službe, napeljava telefona, pomanjkljivih prometnih zvez itd. Na tej konferenci so ponovno spregovorili o izpraznjenem zadržnem domu v Žvirčah, ki sameva in propada. Člani so bili mne-

Spet neuporabna voda v Dol. Toplicah!

V Dolenjskih Toplicah imajo spet povsem kalno — za kuho, umivanje ali pranje neuporabno vodo. To se dogaja že nekaj let ob vsakem večjem deževju, zadnje čase pa še bolj pogosto. O tem so v zadnjem času mnogo govorili, vendar vodovod še vedno nima čistilnih naprav. S primernimi filtri bi morali zagotoviti prebivalcem čisto vodo ob vsakem vremenu!

Matični urad Dol. Toplice

Rojstvo in smrti novembra ni bilo. — Poročili so se: Jože Gorše, kmetovalec iz Podturna, in Anica Erjavce, gospodinjska pomočnica iz Sel pri Dol. Toplicah; Anton Pavlin, ključavničar iz Češče vasi, in Marija Gril, delavka iz Dobindola; Jože Novak, delavec iz Jame pri Dvoru, in Ana Ljubi, delavka iz Loške vasi; Francišek Stine, strojni ključavničar iz Uršnih sel, in Jožefa Ivančič, delavka iz Kopa pri Semiču; Franc Tolar, kmetovalec iz Gor. Sušice, in Elizabeta Kralj, kmetovalka iz Verduna pri Uršnih selih.

nja, da taki družbeni prostori ne bi smeli biti neizkoriščeni kljub temu, da so v neprimernih krajih.

Tekočo problematiko so znali poiskati in jo tudi rešujejo po svojih najboljših močeh. Sedemčlanski odbor, ki ga vodi predsednik Franc Obrstar, pa bo še nadalje potreboval pomoč občanov. Konferenca se je v imenu ObO SZDL udeležil Zvone Perc.

Mladi se zavedajo odgovornosti

Ali so za izobraževanje izkoriščena vsa razpoložljiva sredstva? — Zakaj odhajajo mladi strokovnjaki? — Družabno življenje še vedno problem — Informiranost, pogoj za sodelovanje in odločanje.

»Eden izmed osnovnih pogojev za dvig produktivnosti je strokovna usposobljenost proizvajalcev, so poudarili na konferenci delegatov mladinskih aktivov novomeške občine v nedeljo, 6. decembra, v Sindikalnem domu. Vendar je bilo v letu 1963 porabljenih za strokovno izobraževanje le 59,9 odstotka razpoložljivih sredstev. Letos bo verjetno ta odstotek še manjši! Pri vsem tem pa je samo 64 odstotkov delovnih mest zasedenih z delavci in uslužbenci, ki imajo ustrezno srednjo, višjo ali visoko izobrazbo.

Nekomu torej očito ni do tega, da bi se raven izobrazbe zaposlenih dvignila. 36 odstotkov je namreč ljudi, ki delajo na svojih mestih z nezadostno izobrazbo. Ali lahko kdo od teh odloča o sredstvih, ki se bodo porabili za izpopolnjevanje znanja? Med sto zaposlenimi je pri nas samo eden z višješolsko izobrazbo, v razvitejših državah pa kar pet. Pri nas je v industriji le dober odstotek ljudi, ki so končali univerzitetno šolanje, v Franciji pa dela v industriji 33 odstotkov visoko izobraženih strokovnjakov.

Tudi mladinci bodo na proizvodnih konferencah in v samoupravnih organih najodločneje vztrajali na sklepih o potrebi po sistematičnem izobraževanju in vzgajanju proizvajalcev. Sredstva za izobraževanje so letos pametno izrabili v NOVOTEKSU in KRKI, medtem ko je IMV ostala daleč pod predvidenim zneskom. Posebej pa smo zaskrbljeni, so poudarili na konferenci, nad podatkom, da je v letu 1963 odšlo iz občine 267 ljudi s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo!

Med sto zaposlenimi je pri nas samo eden z višješolsko izobrazbo, v razvitejših državah pa kar pet. Pri nas je v industriji le dober odstotek ljudi, ki so končali univerzitetno šolanje, v Franciji pa dela v industriji 33 odstotkov visoko izobraženih strokovnjakov.

Mladinke in mladinci so z zanimanjem poslušali razpravo in predloge na konferenci v Novem mestu

»Vsek ljudi, ki so končali univerzitetno šolanje, v Franciji pa dela v industriji 33 odstotkov visoko izobraženih strokovnjakov.

Tudi mladinci bodo na proizvodnih konferencah in v samoupravnih organih najodločneje vztrajali na sklepih o potrebi po sistematičnem izobraževanju in vzgajanju proizvajalcev. Sredstva za izobraževanje so letos pametno izrabili v NOVOTEKSU in KRKI, medtem ko je IMV ostala daleč pod predvidenim zneskom.

Posebej pa smo zaskrbljeni, so poudarili na konferenci, nad podatkom, da je v letu 1963 odšlo iz občine 267 ljudi s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo!

Kultura in družabnost

Vrsta delegatov je razpravljala tudi o problematiki političnega in kulturnega izobraževanja. Za politično šolo niso izbrali najboljših kandidatov, niti udeležba ni bila zadovoljiva. V Smolenji vasi imajo težave s potujočim kinom. V Novem mestu pa z mladinsko sobo, ki čaka neizkoriščena. Sicer jo bodo uporabljali šahisti, vendar bi bilo treba oživiti tudi mladinski klub, ki je včasih v Zdravstvenem domu že kar lepo delal.

Za socialno pomoč in drva

Na redni seji socialno-zdravstvene komisije v Smarjeti so novembra reševali probleme socialno šibkejših družin, otrok in drugih posameznikov, ki že prejemajo podporo, a so premajhne. Komisija se je dobro posvetovala, preden je predloge o zvišanju socialnih podpor poslala Centru za socialno delo v Novo mesto.

Dan republike so v Smarjeti počastili s pestro proslavo, ki jo je ob pomoči družbenih organizacij priredila šolska mladina. Ob tej priložnosti je bil sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo. Med proslavo je bila dvorana zasledena.

Novoizvoljeni odbor VVI je na prvi seji 6. decembra izvolil ožje vodstvo, nato pa so se pogovarjali o nabavi drv za zimo. Med drugim so sklenili ob novoletnih praznikih obiskati bojne člane in jih primerno obdariti. Posebne delegacije bodo obiskale bolnike z namenom, da bi zvedele, kaj potrebujejo.

Novoizvoljeni odbor VVI je na prvi seji 6. decembra izvolil ožje vodstvo, nato pa so se pogovarjali o nabavi drv za zimo. Med drugim so sklenili ob novoletnih praznikih obiskati bojne člane in jih primerno obdariti. Posebne delegacije bodo obiskale bolnike z namenom, da bi zvedele, kaj potrebujejo.

Matični urad Otočec

Novembra je bila doma rojena 1 deklica. — Poročilo ni bilo. — Umrl je Alojz Kaplan iz Gor. Gomle, 83 let.

Niso pozabili na upokojene delavce PTT!

Pred desetletji si ne bi upali niti pomisliti na kaj takega, letos pa smo takšno prijetno presenečenje doživeli! Dne 26. novembra smo bili upokojenci poštne stroke, ki živimo na območju PTT podjetja Novo mesto, povabljeni na novomeško pošto na tovariški sestanek in skupno praznovanje dneva republike. Direktorica PTT podjetja Novo mesto tov. Dragica Rome nas je topla pozdravila in nas seznanila z nedavnim razvojem poštne službe na Dolenjskem ter z načrti za bodoči razvoj, hkrati pa nam je čestitala za praznik republike. Sproščen pogovor smo nadaljevali ob pogostitvi, ki nam je pripravil kolektiv, vsak izmed nas pa je bil še posebej obdarovan s 5000 dinarji. Vsem upokojencem PTT stroke, ki se vabilu tega dne niso mogli odzvati, bo darila izročila delegacija kolektiva, ki jih bo obiskala po domovih.

Za vse, ki smo se zbrali na novomeški pošti, je bil to lep in nepozaben dan. Ob človeški in tovariški pobudi poštne kolektiva je v nas upokojencih zaživela prijetna zavest, da mlajši tovariši niso pozabili na nas. Kolektivu se za njegovo pozornost iz srca zahvaljujemo in mu želimo veliko delovnih uspehov v prihodnjem letu.

UPOKOJENCI PTT

Novomeška kronika

Trenutno ni v Novem mestu nikakor mogoče dobiti lokacije za gradnjo enodružinske hišice. Zadržani in ureditveni načrti so v obdelavi in je pričakovati, da bo do spomladja razpisnatečaj za oddajo prvih trideset gradbenih parcel. Zanimanje za gradnjo enodružinskih hiš je veliko, pa tudi adaptirali bi ljudje starejše zgradbe v mestu, če bi bil ureditveni načrt že sprejet.

V Dolenjski galeriji se razstavlja akademski slikar Miha Kambič. Po 30. decembru, ko bodo njegove razstave podrl, bo v spodnjih prostorih razstavljal skupina karikaturnih Pavihe. Uprava galerije ima izdelan akvirni načrt za razstavne prostore za vse prihodnje leto.

V prvih dneh meseca decembra je imela Krika spet umazanjo sivocokoladno barvo, čeprav pri nas ni bilo nobenih večjih padavin v obliki dežja. Strokovnjaki trdijo, da gre za umazanjo, ki jo prinaša Radešca. Škoda, ki se s tem dela v Krici je vse večja, trenutno pa ni še nobenih novic o ukrepih, ki bi jih morali podvzeti odgovorni organi.

Delavska univerza je povabila profesorja Letiniča, ki je sinoči predaval o Dubrovniku in pokazal vrsto lepih diapozitivov, za drugo polovico decembra pa so se dogovorili z Borisom Gregoriko, trenerjem Mira Cerujca. Gregorika bo pripravil odločitev o olimpijadi v Tokiju in zavrtel film, posnet na tej veliki športni prireditvi.

Revija kinotečnih filmov v novomeškem kinu Krika je lepo uspela. Dvorana je bila vseskozi dobro zasledena, za nekatere predstave pa sploh ni bilo mogoče dobiti vstopnic. Verjetno bo tudi revija filmov, ki jim letos potoče licenca, tako dobro obiskana in bo najbolje naredil tisti, ki bo izkoristil ugodnost in kupil abonma za vse predstave že 14. decembra pri blagajni kina.

Gibanje prebivalstva: rodilo so: Karolina Barbič z Mej vrti 3 — Jožico, Kristina Doblehar z Glavnega trga 17 — Suzano, Angela Matkovič z Nad mlina 19 — Bojano in Fani Mušič iz Gubčeve 24 — Lidijano. — Poročili so se: Bojan Kokoč, telestični tehnik iz Slakove ulice, in Anžonija Adamič, delavka iz Muhabera; Viktor Mišič, ključavničar iz Malega Slatnika, in Ana Mohorčič, uslužbenka iz Karlovo 3; Marjan Žunič, ključavničar iz Kettejevega dvoreda 37, in Jožico Kunštek, uslužbenka iz Češnjevka; Mihael Rukše, mizar iz Gabrja, in Ana Rajk, delavka iz Slakove ulice; Anton Šmaljcelj, šofer iz Slakove 1, in Ana Vidmar, kuharica iz Birčne vasi; Alojz Kavšek, kovač iz Gošne vasi, in Marija Goršak, uslužbenka iz Trdonjiv 21.

Umrlí so: Rajko Erjavce, osební upokojenec z Brege 1, star 53 let; Neža Češnovar, gospodinja iz Solake 12, stara 85 let; Amalija Šitar, družinska upokojenka iz Kurirake poti 1, stara 74 let; — Podatki veljajo za zadnjih 14 dni.

KO NEDELJSKI SOFERJI POSTAVIJO SVOJE FICKE NA VARNO, ČAKA RESEVALCE IN DRUGE POKLICNE VOZNIKE TEŽKA ZIMSKA PREIZKUŠNJA NA POLEDNELIH CESTAH, V MEGLI IN ZAMETNIH SOFERJI MENDA ŽE PRED ZIMO KOMAJ ČAKAJO POMLADI

